

വിരുദ്ധക്രമങ്ങൾ

58
മിഡ്വോർ
290

1970-1971
1970-1971
1970-1971
1970-1971

No. നാനായണ്ണൻ, സി. 29., എൽ. 51.

കുറബാങ്കി

നടപടി:

എ. നാരായണൻ, ഡി. എ., എൽ. ടി.

പ്രകാശക്കാർ:

ഹാജിക്കു. വി. അഹമ്മദ്‌കാഞ്ചൻ & പ്രദർശന
സ്കോപ്പസ്റ്റർസ് & പ്രസ്സിംഗ്സ്,
കുറബാങ്കി.

1953	കൊം പതിപ്പ്	വില പരമ്പരാ
1954	രണ്ടാം പതിപ്പ്	
1955	ഒന്നാം പതിപ്പ്	

[Approved by the Text Book Committee, Madras
as Non-Detailed Text Book for High School Classes.
Vide Fort St. George Gazette, May 19, 1954. Page 127]

Printed at:
The Silver Jubilee Printing Works,
CANNANORE.

ര റ യ റ

ഈ ഗമത്തിൽ ഉംപ്പുട്ടത്തീട്ടിള്ള കമക
കൈല്ലാം ചരിത്ര സംഭവങ്ങളാണ്; ലോകത്തിൽ പല
രാജുങ്ങളിലായി യഥാത്മത്തിൽ നടന്ന കമകളാ
ണ്. എന്നാൽ അവയെല്ലാം കെട്ടുകമകളും
അത്തുറ്റതാവധാരങ്ങിരിക്കുന്ന! പലവിധമായ പ്രതി
ക്രിയാവസ്ഥകളും നേരിട്ട് ടെവിൽ നേതൃവിജയം
നേടിയ ഈ വീരാന്തരകൾ എന്നൊന്നും ഒന്നശ്ശുരാ
ഗിക്ക മാറുകകളായി വിളഞ്ഞുകയും ഉണ്ടെങ്ജനം നൽ
കുകയും ചെയ്യുമെന്നതിൽ സദ്ദേഹമില്ല. കേരളത്തി
ലെ ബാലികാബാലകന്മാർക്കായി ഈ വീരാക്കരഗ്രഹം
സ്നേഹിച്ചുവും സമപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഗമത്താഡി

വിജ്ഞാപന വിക

ഡോം⁺

1	മൈക്രോഡൗണ്ടിങ്	1
2	ഹാർട്ട് ഫേററി	6
3	ക്രൂസ് ലക്കൻ	12
4	കെയ്‌ററ് ഐഡ്സ്	16
5	ഡോൺ കിരീറാ	23
6	അജായി ക്രാതർ	28
7	ഡോഡന	33
8	വാലന്റീൻ ഇൻറോ	43
9	രൈറായി	48
10	ഡോൺ ടാനർ	56
11	പ്രോഫോവിയ	64

കെരളം ഡുളിങ്ങ്

മെക്സിഡണ്ടിങ് എന്നായിരുന്ന് ആ ബാലാൻസ് ഓഫ്. അവൻറെ പേര് കോർപ്പറേറ്ററായം അവൻറെ ചരിത്രം അറിക്കാത്തവരുംാണി എനിഞ്ചാട്ടക്കിലെ നിരാസികളിൽ തന്റെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മറ്റ് രാജ്യവാസികൾക്കും ആ വീരചരിതം കോർപ്പറേറ്റു ഉണ്ടാക്കുന്നതിലേം.

എതാണ്ട് എന്ന വാദിങ്ങൾക്കും പ്രിക്കാഗാ
തെരവീച്ചികളിൽ വർഷാവാസത്തിലും വിവരക്കാണ്ട്
നടന്നിയ്ക്കുന്ന അതു കൊടുത്തിൻ. കാര്യത്തു പ്രായംവെന്നാണും
അതു ജോലിവിട്ടും അവൻ ഒന്നിസോട്ടക്കിലെ ഉംഗ്രാമത്തേ
ത്തിലെ മേച്ചിൽ സ്ഥലങ്ങളിൽചെന്ന അവറിടെ ഒരു ജോ
ലിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഒരു ദാഖ്യദാനിയ്ക്കിനു അ
കുലാ കിടക്കുന്ന ഭരണാന്തരിലേയ്ക്കു ഇട്ടുണ്ടും അവനു
പ്രോഫക്കെന്റത്തായിയിരുന്നു. പ്രൗഢി എന്ന പറയുന്ന
അതു തുറന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ ദേഹാകാഖാലി ഉറുതമരും
അവർക്കുരുമായ ശൈത്യകാരി വീഞ്ഞക പതിവായിരു
ന്നു. ഒരു ദിവസം സന്ധ്യയ്ക്കു ഇംഗ്ലീഷ്യാബാദ് അതിരുളോ
രു ചുഴിലിക്കാററിൽ അതു ബാലവൻ പെട്ടുപോയി. ഒരു
ശുമാറിക്കുളേ പൊളിയെറിയുവാൻ ശേഷിയുള്ളതും
ശേഷത്തുന്നതു ഒരവിള്ളുക്കെന്നതുമായ കാരാറിൽ കുന്നും

കൂനീങ്ങേക്ക് ആരു കൂട്ടിക്കു അസാമ്പദ്ധമായെന്ന മാത്രമല്ല സ്വജ്ഞീവനെ കുറിപ്പാൻപോലും പ്രകാശമായുംതീർന്ന്. എങ്കിലും ഹരന്നപ്രിടിച്ചു കൗത്തി ഇരുട്ടിൽ വഴിയോ വല്ല റക്ഷാസഭക്കുതമൊക്കെപ്രിടിപ്പാൻ അവന്ന സാധിച്ചതുമില്ല. എന്നാൽ ഇളക്കാതെ ഒരു ന്യംഗത്വത്തു തന്നെ തില്ലെന്നു തായാൽ ശ്രദ്ധയുംകൊണ്ടു അംഗങ്ങൾം മരവിച്ചു താൻ ദരഖാടയുംഉണ്ടെന്നും അവന്നാറിയാണെങ്കിൽനും. അതിനാൽ ആരു സാധുബാലൻ രൈട്ടത്വതന്നു സ്വന്മാക്കി തില്ലോ തെ വടക്കിൽചുററി വാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇന്ത സാഹസ താൽ ശ്രദ്ധി മിക്കവാറും അസ്ത്രാക്കാരായപ്പോൾ ഭാഗ്യവാദാൽ അവൻ ഒരു വൈക്കോൽക്കണ്ണയും വെന്നതു ടി. ഉടനെ അതിന്നുള്ളിൽ കഴിയുന്നതു തിരക്കീകരി അവൻ രക്ഷാപ്രിച്ചു. അങ്ങിനെ രാത്രി മുഴവൻ അവിടെ ഒരു വിധം കഴിച്ചുകൂട്ടി. പ്രകാശനായപ്പോൾ എഴുന്നോറു നടപ്പാൻ നോക്കി. എന്നാൽ അംഗങ്ങൾ മരവിക്കോൽ നീവൻന്നില്ലാനോ നടപ്പാനോ അവന്ന സാധിച്ചില്ല. എല്ലു ഇഴഞ്ഞുകൊണ്ടും അവൻ അരനാഴിക്കുലെ ഉണ്ടായിരുന്നു ഒരു കളത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. അപ്പോഴേക്കും കൈകൊല്ലുകൾ നിറേറ്റേണ്ടം ബലമുന്നോന്നും ഒരു നീണ്ടില്ലെന്നും മാരി പരിശോധന നടത്തി, മുട്ടിനു താഴീതുകൂടി രണ്ടുകാ

അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ചീലർ അവനെ അടി
ത്തുള്ള ഒരു അളക്കുത്തിയിൽ കൊണ്ടുപോകി. ഫ്ലാറ്റിൽ
മാർ പരിശോധന നടത്തി, മുട്ടിനു താഴീതുകൂടി രണ്ടുകാ

ലുകളിം ഇടത്തെ കൈ എതാണ്ട് മുഴിവനും വലത്തെ കൈ യുടെ വിരലുകളിം ചേരും കൂട്ടുമെന്നാഡിപ്പായപ്പേര് ഫ. സപ്ലൂസമയത്തിനുള്ളിൽ അവൻ ശാഖകൾ വെച്ചി യ ഉത്തടിപ്പോലെ കിട്ടപ്പായി.

ഈ ബാലനു ഉടയവയും ഉറവുതമായി അനുദം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അങ്ങിനെയുള്ള വക്ക് ബന്ധുക്കളായ അവധിവാദരിൽ മീകവാടം അവനു നഷ്ടപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും നിസ്തുലമായ ധീരതയും അജ്ഞയുഥായ പ്രത്യാഗ്രയും ആ ബാലനെ അപ്പോഴം വിച്ഛേപിരിഞ്ഞും. സർ യാതനകളിം സഹിച്ചുകൊണ്ട് ജീവിതത്തിൽ മുഴുവാടുപോകാൻ തന്നെ അവൻ നിശ്ചയിച്ചു. ദോശഗ്രാഹിയിൽ കൂടി കിടക്കുവെ അതിനുള്ള വഴി അവൻ ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

അതുപത്രിയുടെ അധികാരികളായ പിലു മാനുനാർ കുട്ടിയുടെ അസാധാരണമായ മനസ്കരതയ്ക്കും ശ്രദ്ധപ്രതീക്ഷയും കണ്ണി അത്ഭുതപ്പെട്ടോയി. അവൻ അവ നോട്ട് അതിയായ അനുകമ്പയുള്ള വരാക്കിത്തീസ്. ദരിയുണ്ണേഡി അതുപത്രി വിടാറായപ്പോരം ആ ബാലൻ വിലും ദ്രോഗാസത്തിനായി തന്നെ സഹായിക്കുമെന്ന അവ രോട്ടേക്കും. അവജനെ സഹായത്താൽ അവൻ ഒരു വിദ്യാലയത്തിൽപ്പെന്ന്. ഉള്ളജ്ജപസപലനായ ഈ ശാലൻ ഉത്സാഹിച്ചു പഠിച്ചു പരീക്ഷകളിൽ വിജയിച്ചു; കുറച്ചു കൊണ്ടാണും കണ്ണിൽ അദ്ദൂഷകജോലിയിൽ മു

വേണിച്ചു. അവിടെയും വിജയം മെക്കോധലിങ്കി നെ അനുഗ്രഹിച്ചു. പീനീട് കൈ പത്രമാപ്പീസിൽ ജോലിയിലേപ്പുചെക്കു. ഗാഡ്യും സ്ഥിരവുമായ പശിനു തനാൽ അദ്ദേഹം മേൽക്കൂരെൽ അഭിരുചി പ്രാപിച്ചു. ടെവിൽ മിനിസോട്ടകിൽ കൈ ബാങ്കിൻറെ അധിപനം ബാങ്കകാരാട്ടെ സംഘത്തിൻറെ അദ്ദുക്കണം ആളിത്തീർന്ന അദ്ദേഹം. വിവാഹിതനായി ഭാന്തുയോടും മുന്നു സന്നാനാഞ്ചോടുംകൂടി മെക്കോധലിങ്കോ സുവമായിച്ചുവരക്കാലം ഒരിവിതം നയിച്ചു.

സപകീയമായ വിജയംകൊണ്ടും ധനിങ്കോ തുള്ളിപ്പുട്ടില്ല അംഗവിഹീനനാരാട്ടെ കൂട്ടിതകരം സപയം അനഭവിച്ചുവിന്ത അദ്ദേഹം അവക്കാഡി കൈ ശരണാലയം സ്ഥാപിച്ചു, അവിടെ അവരെ ഹാപ്പിക്കകയും സപത്രാജീവിതത്തിനുവേണ്ട പല പ്രവൃത്തികളിൽ പരിശീലിപ്പിക്കകയും ചെയ്തു.

“ഇല്ലാത്ത അംഗങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുണ്ട; ഉഴുതുകൊണ്ട കഴിയുന്ന വേലചെയ്യുക” ഇതായിതന്നെ അദ്ദേഹം അവക്കു കൊടുത്തു ഉപദേശം. യുദ്ധത്തിൽ അംഗദംഗം അനഭവിച്ച അനവധി പട്ടാളക്കാരെ അദ്ദേഹം ധനംകൊണ്ടും സാമ്പത്തികകരംകൊണ്ടും സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ധീരമായ മനസ്സം .സപത്രാജീവിതത്തിലുള്ള നിജീയ്യും പ്രയത്നത്തിലുള്ള വിശ്രദാസവുംകൊണ്ടുണ്ടാ

വുന്ന വിജയം നോക്കുക! കാലുകൾ രാഖില്ല, കൈകളിൽ
നീറില്ല, മറേതിൽ വിരലുകളില്ല; എന്നിട്ടും ധന്മാ
രയും ജീവിതം സ്പായത്തുമാക്കുകയും നിങ്ങാഗുവാനാ
രായും സഭരാംരജനങ്ങൾക്കും സഹായിയായിത്തീരുകയും
ചെയ്യു.

*

*

*

*

“ചെരിപ്പില്ലായ്യാൽ ഞാൻ വ്യസനിച്ചു നട
ക്കുയായിരുന്നു. അപ്പോൾ കാൽത്തന്നെയില്ലാത്ത
നരാളുക്കണ്ണു; എന്നീര വ്യസനം അവസാനിച്ചു.”

(ഒസാക്കില്ല്)

ഹ റ ട്ട മേ ഹി

പതിനെട്ടാം ശതകത്തിൽനാം അനുമായിതന്നു അത്. ഭ്രാഹ്മാധ അല്ലെന്നരകലാഹത്തിനുണ്ടോളം പേര്‌സൃം ദ്രോനസദ്ധമായ നിറ്റ്യബ്രഹ്മതയിൽ നിമശമാ കിശോരക്കയായിതന്നു. കജാറിയൻ വംശരത്തിൽനാം വിജയത്താട്ചക്രടി മറുള്ള പ്രഭവംശങ്ങളും പ്രഭാവത്രും അഭ്യൂതാഛി. പരാജിതരാധ അസംഖ്യം പ്രഭക്കന്മാരും മാടവിശാരം കാരാറുഹാജാളിൽ അടക്കപ്പെട്ടുടോ അനുരാജ്യാജാളിൽ അഭ്യും പ്രാപിച്ചും അപ്രതുക്ഷരായി.

അനുമാ ഹാത്തേമേഹി എന്ന ബാലിക തന്നെ രൂഖ്യം യാധ പീതുസദിരാദരിയുടെക്കുടെ ഒരു ക്രമത്തിൽ പാർക്കയായിതന്നു. താൻ രൈനാമധ്യാബന്നാല്ലാഡു തന്നെ കിട്ടാബുപരിതുമൊന്നാംതന്നെ വളരെക്കാലം അവൾ അറിത്തെന്നുണ്ടു്. തന്നെ പിതാവു് സുപ്രസിദ്ധനായ ഒരു സേനാനിധായിിതന്നുവെന്നും യുദ്ധത്തിൽ പരാജിതനായ അദ്ദേഹം പതിനെവ്വേ വഹിജാളായി കാരാറുഹത്തിൽ ബന്ധനസ്ഥനാബന്നും അവൾ ഗ്രഹിച്ചതു് പതിനെട്ടാം മത്തെ വയസ്സിലായിതന്നു. അനുമതൽ ഹാത്തേമേഹിയുടെ പ്രതിക്രിയ വലിയ മാറുമുണ്ടായി. പിതാവിനെ കാണിവാനും അദ്ദേഹത്തെ വലുവിയേന്നും മോചിപ്പിക്കാവാനും മാത്രമായിതന്നു അനുമതൽ അവളുടെ പിന്ത.

ങ്ങ ദിവസം ഹായ്യോഹി പിറുസഫോദരിയോട് വിടവാണി സ്പദ്രൂഹംവിട്ട്. അവിടെ, എന്തിനും പ്രോക്കന്നവനും ആ മുഖം ചോദിച്ചതിനു “വേദാം കൊണ്ടു പ്രോക്കുന്നടത്തു”, എൻ്റെ പിതാവിനെ കാണുന്നതുവരെ”എന്ന ഭാഗത്തായിരുന്ന അവർ ഉത്തരം നൽകിയതു്. അത്തരമൊരു യാത്രയുടെ വിശദതകളേയും വൃത്ത്മതയേയും പററിയുള്ള പലതുക്കേൾക്കും ഗ്രന്ഥങ്ങളോഷ്വരവന്നാണ് അവളു പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ സമർപ്പണമെള്ളായില്ല. പിറുദംന്നതിനാണി പുന്നെല്ലു അവളുടെ ഏദൈത്തിൽ സംശയത്തിനോം ഭയത്തിനോം സ്ഥാനമെണ്ടായിരുന്നില്ല. മുപ്പത്തിരണ്ട് ദിവസം അവർ നടന്ന ദെന്തില്ലോ നദീതിരേതെത്തതി. ആ നദിയുടെ മല്ലുത്തിൽ നാലുഭാഗവും അനവരതം അലകളടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തെ പാറ മേൽ പണിത കരിങ്കല്ലോടുരമായിരുന്ന അവർ തേടിയ കാരാറുഹാ.

വിറുമ്പില്ലാതുള്ള ദീർഘാതുകൊണ്ടു് അവർ നന്നാ മുൻപുലയായിരുത്തിന്നിരുന്നു. ശൗഹാരതത്തിനും വഴിയുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നാൽ എക്കാക്കിനിയും അഗതിയും ആ ബാലികയുടെ സഭദ്രോഗനിശ്ചയായ കൊച്ചുച്ചുവിദയം അവളു തികച്ചും ചെവത്തുവതിയാക്കിത്തിരുത്തു. ശ്രൂപിക്കാഴ്ചക്കുന്ന നദിയേയും പരിസരങ്ങളും നോക്കിക്കണ്ടതിനശേഷം അവർ അടിത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പട്ടണത്തിലേക്കെ ചെന്നു, അവിടെ തെ വസ്തുവുപാരിയുടെ ഗ്രാഹത്തിൽ ഒവലക്കാരിയായിപ്പാറ്റുത്തു. ആത്മാത്മ

തയോട്ടം വിവേകത്താട്ടംചെയ്യു സേവനത്താൽ കരുച്ച്
കാലംകൊണ്ട് അവർ ആ ഗ്രഹത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കെ
ല്ലാം പ്രിയപ്പെട്ടവളായിത്തീൻ. കുട്ടംബത്തിലെ ഒരു
അംഗമെന്നപോലെ അവർ അവളോട് പെരുണ്ടാറിത്രം
അണി. ഗ്രഹനായകൾ അവളോട് അതിയായ അനുകൂലപു
ഡ്രിപ്പിച്ച് അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്രദാസമ്പ്രിക്കാമെന്ന
തനിക്കു ഷോഖപ്പുംവന്നപ്പോൾ അവർ തന്റെ മുത്താന
അഭേദ്യം അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചു.

“യീരബാലികേ, നിന്റെ അഭിലാഷം ദുഃഖാദിനി
ധനതന്നു. എന്നാൽ നീ എങ്കിനെ ആ ഗോപുരത്തിൽ
പ്രവേശിക്കും? കോട്ടയിൽനിന്നു എഴുപത്രവാരയ്ക്കുള്ളിൽ
തോണി കൊണ്ടപോകുന്നവർ വധിക്കപ്പെട്ടമെന്നു നീ
ശിതമായ രാജക്കുന്നയുണ്ട്. നിന്നു അവിടെ ആർ
കൊണ്ടപോകും?” ആ വത്തകൾ ചോദിച്ചു. “ആരം
വേണ്ട. ഞാൻ പൊരുത്താളുണ്ടാം. ഈ നഡി കടക്കുയ
ഉല്പവണ്ടും?” എന്നായിരുന്ന അവളുടെ ദുഃഖപരത്തിലു
ളു മറപ്പി.

പിന്നീട് ആരുമാസത്തോളം അവർ നീന്തൽ ശൈ
ലിച്ചുവന്നു. ദിനാന്തത്തിൽ വീട്ടിലേക്കരം കഴിഞ്ഞതാൽ
അവർ പുഴയിലിരജ്ജകയായി. അനവധി ദിവസങ്ങൾ
ളോളിയുള്ള പരിഗ്രാമക്കാണ്ട് അവർ നന്നായി നീന്താൻ
പഠിച്ചു. കെന്തീസിലെ ശക്തമായ പ്രവാഹത്താട് ആ
യുവതങ്ങളി സ്ഥിരോത്സാഹത്തോടെ എതിരിട്ടു. അങ്ങി-

നെ ഒരു നാം അവർം ഉണ്ടുമെന്തുകുണ്ടോ വിലാസം
നെ മറിച്ചുനീക്കി പ്രാറമേട്ടുമ്പോൾ ചെന്നകയറി.

പിതാവിന്റെ ദേശിയിൽ പെടാനായിരുന്നു അവ
ള്ളട പിന്നത്തെ ഉദ്ധൃതം. ദിവസമന് ഏഴ് നീന്തിക്കൊ
ണ്ണ് കോട്ടയുടെ അടിയിൽപ്പെന്ന മാളികയിലെ ജനാലി
ലേക്കെ പ്രത്യാശയോടെ നോക്കിക്കൊണ്ട്⁹ കരുനേരം നി
ല്ലോ, നീംഗ്ലാമായി നിരാശയോടെ ഉടങ്ങുകയും ചെയ്യും.
ഇങ്ങിനെ പലനാം കൂടിഞ്ഞു. ഫീലപ്പോർഡ് തെ ത്രുപ്പ
ജനലിനാതിരായി നീഞ്ഞനാൽ കാണുന്നുണ്ടും കീഴും
നോക്കാതെ അതു അപ്പത്രുക്കിപ്പുട്ടോ; ഇന്ത്യാഭിംഗത്തോ
ടം, നീരുന്ന ദ്രാദയവേദനയോടുമുട്ടി അവർം ഉടങ്ങും.
ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കു തെ ദിവസം അവർം കൂട്ടുവടക്കാര
നോട് വെള്ളുത്തു തെ ശീല വാങ്ങി അതിൽ വണ്ണുപോയം
കൊണ്ട്¹⁰ അവളുടെ പേര് വലിയ അക്ഷരത്തിൽ എഴു
തി. സാധാരണപോലെ അന്നം അവർം കോട്ടയുടെ അ
ടിവാരത്തിൽപ്പെന്ന ശീല നിവർത്തിക്കൊട്ടി ജനാലിനു കീ
ഴ നീനുകൊണ്ട്¹¹ ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു. ഭൂവണാൽ
അന്നു നാളികയിൽ ജനാലിനാരികെ തെ ത്രുപ്പം നീല്ലുന്ന
തും കീഴുംനോക്കുന്നതും അവർം കണ്ട്. ഏറ്റവായും നേരം
ഇതണ്ണതിനാൽ അന്നം അവർം ഉടങ്ങാം.

പിരോന്ന പതിവിലധികം ഉന്നേഷ്ടത്തോടെ ആ
ബാലിക നദി നീന്തിക്കൊണ്ണ് ജനാലിനുകീഴുറ്റിരിച്ചു
നും. അപ്പോഴേക്കും വസ്തുത്തുണ്ടുകൂടി എഴുകുട്ടിയുണ്ടാ

കുഞ്ചിയ കൈ കയർ കോട്ടമാളികയിൽനിന്ന് താഴെ. ഒരു ഹി ഉടനെ ആ കയറിൻറെ അവരുത്തു⁹ രണ്ടു ദാരങ്ങൾ കെട്ടിക്കൊട്ടുത്തു. ബുദ്ധിമതിയായ ആ ബാലിക അസം ആ ആര്യധാരം കൈകയിൽ കയതിയിൽനിന്ന്. ജനാലി നീറു അഴികൾ മുറിച്ചു രക്ഷശ്ശൂട്ടാനുള്ളതാണു¹⁰ അരങ്ങേണ്ടാണും ആ രാത്രി അവർം അവിഭ്രതനെ പിതാവിനെ കാത്തിരിക്കുമെന്നും എഴുതിയ ഒരു കവിച്ചു¹¹ അവർം അരങ്ങേണ്ടാണും കയറിനീറു അവരുത്തുകെട്ടി.

അഴികൾ രാവിമുറിക്കുന്ന ശ്ലോകകെട്ടുകൊണ്ടു¹² പ്രത്യാഗ്രണ്യാട റാഡ്യോഫോൺ താഴെ പാറക്കെട്ടിൽ കാഠം തണ്ണും സഹിച്ചു പത്രങ്ങിയിൽനിന്ന്. ടെലിപി, അല്ലെങ്കിൽ സൗഖ്യം ഒരു കയർപിടിച്ചു താഴോട്ടിരണ്ടു നാലു¹³ അവർം കണ്ടു. ഉടനെ മണിക്കൂറുന്ന മകൾ അട്ടു¹⁴ നെ വാതാലുവായ്ക്കുന്ന കെട്ടിപ്പിടിച്ചു വിജ്ഞാവിജ്ഞാക്ക രണ്ടു. എന്നാൽ വികാരപ്രകടനത്തിനായി സമയം ചെലവഴിക്കുന്നതു¹⁵ ആവശ്യകരമാണെന്നാറിംതു ആ കട്ടി അട്ടുനെ പുഴയിലേക്കു നയിച്ചു. രണ്ടുപേരും നീന്താൻ തുടങ്ങി. പതിനഞ്ചു വർഷങ്ങളും ഇത്യപഴികൾംകൂടുതു കഴിച്ചു¹⁶ ആ വൃഥത കയറിന്നു. അഴികൾ മുറിക്കാൻപെട്ട സാഹസം അല്ലെങ്കിൽ തെരുവും കുറിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അതിനാൽ തണ്ടത്തെ വെള്ളിത്തിൽ വാളുങ്ങൾക്കെതിരായി അധികനേരം പട്ടവെട്ടാൻ അല്ലെങ്കിൽത്തീനു കഴിത്തില്ല. ഒ

നൂ രണ്ട് നാഴികനേരത്തു പരിഗ്രാമത്തിനാശേഷം “എക്കുളു, എസിപ്പീനീ നീറ്റാൻറ്റുഞ്ഞാ” എന്ന അദ്ദോഹം കുിത്തുക്കാണ്ട് പറഞ്ഞു. ആ ധീരഭവലിക ഒരു ഗൗഢ്യവീഡ്പിടി. എന്നാൽ അപേക്ഷക്കാണ്ട് ആ വീരാങ്കരം ഒന്ന് വികസിച്ചതേയുള്ളൂ. ഉടനെ അവൾ ഒരു ലൈക്കുകാണ്ട് അപ്പുനെ താജ്ജായും ഉററര കൈകുകാണ്ട് മുഴും മുന്നോട്ടുനീണ്ടി. മരകരയിലേത്തിയംതെ സഹായത്തിനായി വത്തകനം അള്ളകളിലും ഉണ്ടാക്കിയെന്നും അവർക്കുണ്ടായാം.

കാർഡ്ഗ്രാഫത്തിൽ മറഞ്ഞുകുടിപ്പിക്കുന്ന വാദ്യം തൽക്കുണ്ണം ചുറ്റുവന്ന കുട്ടത്തിങ്ങണി ആ നബീശ്വരം ഒരു നിലിംഘനരും നിന്മാഖ്യത്തിൽ വിനി ഉണ്ടുതിനുവെയ്യു. ആ മുറുത്താത്താരിയ്തന്നു കുറെ ശ്രദ്ധാം അവക്കുളം ചുറ്റുവും വന്നവീണു. കാരാറുഹവാസിയുടെ തിരുനായാനം ശോംപുരംകാരായുടെ ശുഭ്യയിൽ പൊട്ടിക്കുന്നു!

ഹാർദ്ദേഹി അപ്പുനെ വഹിച്ചുകുകാണ്ട് രോദ്ദൂത്തിൽനിന്നു കയറി. എന്നാൽ അവിടെ കാളാനിന്നു മിറുജൗഡയിൽനില്ല; ശവഞ്ഞങ്കെ കിംഗരനാരാധിന്നു!

* * * *

“പേരില്ലാത്ത ഒരു യുഗത്തെക്കാം ഉത്തരവും ഒരു മണിക്കൂർ നേരത്തെ മഹനീയ ജീവിതമാണ്.”

കുംഡക്കൾ

മാതൃഭക്തിക്ക മുന്നിൽ സ്വപ്നിലിതം പണ്ണയംവെള്ളു ഒരു എന്നും ബാലൻറ പാവിത്രനാഭയയോണം “കൗശലകൾ”. പാത്രങ്ങളുടെ പ്രായമായിരുന്നു ഒരു വൈകിലും അവൻ നിർവ്വഹിച്ചു വീരരൂത്യും കനംഡയിലെ ദാരിത്തിൽ എന്നാനോക്കമായി സ്വപ്നംവിവരിക്കുന്നതിൽ പിന്നീടുവരുത്തിരിക്കുന്നു. അവിലുംബാലൻകുമാരനും മാനം അഭിമാനംഹേരുവായിരിക്കുന്ന ആ ചരിത്രം.

റബ്സൺക്കടലിന്റെ തീരപ്രദശമായിരുന്നു കൗശലകൾന്റെ ജനനസ്ഥലം. അവൻറ പ്രത്യാമ തെരുവും വയസ്സിൽ പിതാവും കാലഗതി പ്രാപിച്ചു. അമധ്യം ഒരു കൊച്ചുനാജം അവനമായിത്തീർന്ന് ആ ടാവപ്പേട്ടു കുടംബത്തിൽ അവണ്ണശിച്ചു അംഗങ്ങൾം.

ശ്രദ്ധനായകൾന്റെ ഉരണത്താൽ ആഫാരസന്ധാരന തീരുമാനം മറ്റു വഴിയില്ലെന്ന കണ്ണു കേവലം ബാലനായ കൗശലകൾ ഉണ്ടിരോടെ പിതാവിന്റെ ഓജാലി എറംട്ടത്തു. പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നു അനുഭൂക്തി ചെയ്യുന്നോലെ മകൾ നാഡ്യുള്ളുട്ടുടിയ ഹിന്ദുക്കടവുമായി കടലോരത്തിലേക്കെ ശാതുചെയ്യുക പതിവായിത്തീർന്ന്. അവിടെ ചെന്നു പകൽ മുഴുവൻ മീൻപാടിച്ചും ധാത്രാഖലും കാണുന്ന മുഖങ്ങളെ അനേകയുള്ള കൊന്നം കുടംബത്തിനു ഫേണ്ടുന്ന മത്സ്യവും മാംസവും സന്ധാരിച്ചും ദിനാന്തത്തിൽ അ

വൻ മടങ്കും ചെയ്യും. അങ്ങിനെ പട്ടിണിക്രമതെ
ആ വിധവയും മകളിം നാംകഴിയും.

അതു സുവജീവിതം അങ്ങിനെ അധികക്കാലം നീണ്ട
നിന്നാലും. കരണ്ണാരക്കെല്ലിൽ മതസ്യം ഇല്ലാതായി. പല
ദ്ദോഷം നാശാട്ടകൊണ്ട് ധാതൊന്നം ലഭിക്കാതെയും ആ
കിളിടങ്ങി. അതുകൂടുതലും ആ കട്ടിക്ക പ്രായഭാഗിയിൽനാ
ഞ്ഞ! കാലതാമസമെന്നു ഭാരിപ്പുത്തെ രോഗം കൂട്ടപ്പറി
ടിയും. അമ്മ വാതരോഗത്തിൽ കിടപ്പായി; ഹിന്ദക
തത്തിനു പുട്ടിനു നാഡ്യും റാജോനാഡി പുത്രത്താണി;
ബാക്കിയുള്ളവ ആഹാരദൈപ്പിലും കുറിപ്പിയും പ്ര
സ്വത്തിക്ക കൊള്ളാതാവുകയും ചെയ്യും. ഇതായിൽനാം അ
വക്കു പററിയ എറാറവും കൂട്ടത്തതായ ആപത്രം.

അതു ചെരുതുനാഡകൾ വന്നിയും വിശ്വാസത്തിലാ
യി. ഇടയ്ക്കു വല്ലദ്ദോഷം വല്ല ഭാനിനേഹാ പന്നിയേ
ഹാ കിട്ടിയാൽ അതിനെ വരുത്തിയും കൊണ്ടവരുംവാൻ
നാഡ്യുംകു ശക്തിയില്ലാതായി. അവനും നാഡ്യുംഒരും
ചേന്നു ശക്തം വലിക്കേണ്ടതായി വന്നു. തന്റെ യുടെ ശ
രൂപവലംഖനത്തിനുശേഷം പാചകവൃത്തിയും മറന്നുക്കൊള്ള
വേലകളിം, അനജൻ കട്ടിക്കു വേണ്ടനു പരിപരാന്വും
ഈ ബാലന്തനു നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിയും വന്നു.

അങ്ങിനെയിരിക്കു അമ്മയുടെ രോഗം ചെപ്പെടുന്ന
കൂലിന്ദ്രാവന്മാരിലെത്തി. ആ ജന്മാന്ത്രം പ്രദേശത്രം
ആരുചത്രിയോ വൈദ്യുതാരോ ഉണ്ടായിൽനാലും. അ
മുഖ്യനടപാടി ആപത്രംലുംത്തിലാണെന്നു കണക്കേണ്ടാം

നൂറിയരുതു നാഴിക അകലെ കിടക്കുന്ന വാഗ്ഗനർ-
മുന്ന പട്ടണത്തിലുള്ള ഒരു ധാര്മ്മിക അട്ടക്കലേക്ക് അ-
വരെ കൊണ്ടപോകുവാൻ കൗഡ്യലക്കു തീരുമാനിച്ചു.
പ്രിയദ്ദേശി അമ്മയെ രക്ഷിപ്പാൻ മറുവഴിയില്ലെന്ന് മാ-
തൃവസ്തുവായ എ വിരീഴ്ന്നപുതുൻ കണ്ടി. കേടപാട്
കളുംതീര്ത്ത് ഹിന്ദുക്കട തയ്യാറാക്കി. അതിൽ അ-
മ്മയേറ്റും അനജനേയും കിടത്തി അവൾ ജീവിച്ചിരി-
പ്പുള്ള രണ്ട് നായ്ക്കുട്ടി വണ്ടി വലിച്ചുകൊണ്ട് പുറ-
പ്പേട്ടി.

ഈ കാരംകുഴിഞ്ഞു. ശക്കം മറം മറം പര്പ്പത്തു-
പ്പടത്തിൽക്കൂട്ടി കുന്നം താഴുരയും തരണംവെരുപ്പും ഗമ-
നം തുടന്ന്. പാറുണ്ട് വയസ്സമാതൃമുള്ള ആ ബാലക്കുന്ന
രക്ഷയിൽ അഞ്ചു ജീവികളുടങ്ങിയ ഇന്ത പ്രധാനിസംഹ-
തക്കിനു മാർക്കഭേദഗും പാല ദിർഘടങ്ങളും സഹിക്കേണ്ടിവ-
നു. എങ്കിലും ആതുരയായ രോഗിണിയേയും വാടിത്ത-
ളന്ന് കട്ടിയേയും വരുച്ചി സങ്കേതസ്ഥാനം പ്രത്യാഗ്രയോ-
ദ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ബാലനായ യജമാനനം വിശ്വ-
സ്ത്രായ ശ്രോദശളിം മെല്ലു മെല്ലു മുന്നോട്ടുനീണ്ടി. കൈ-
യിൽ കത്തിയിരുന്ന ഭക്ഷണം അതിലിട്ടിയ്ക്കു തീന്
ഛോയി. വാഗ്ഗനറിലേക്കു പിന്നുയും മുന്ന് ദിവസത്തെ
വഴിയുണ്ടായിരുന്നു. നായാടാനും മറു വല്ല വിധത്തി-
ലും ആശാരം സന്ധാരിപ്പാനും കൗഡ്യലക്കു ശക്തി
യോ സമയമോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലതാനും. അതിനാൽ
പട്ടിണിയിട്ടുകൊണ്ടുതന്നു അവക്കു യാത്രതുരേണ്ടിവന്ന-

അതു പ്രധാനിസംഘം അടച്ചിക്കുഴിത്തു ജീവ മൂവണ്ണേരാജി വാഗ്ദംബരിൽ എത്തിരേറുന്നു.

അപ്പുമ്പും ദയനീയവുമായ ഈ കാഴ്ചകളും അതു പ്രദാനവാസികൾക്കും അവരുടെ പ്രേരിൽ അതിരററ അനുകാവതോന്നി. അവർ അതു അനാമകച്ചംബത്തിനു പല സഹായങ്ങളും കരുയ്യച്ചു ചെയ്തുകൊടുത്തു. അതിനാൽ അപരിചിതമായ അതു പ്രദാനം അതുക്കൾ സ്വന്തരുതേക്കാർ കുടുതൽ ഭ്രാന്തരുതമായിതോന്നി. കേവലം ഒരു ബാലൻറു ശാഖമായ മാത്രങ്കെതിയും അതുലമായ ധീരതയും അസാധാരണമായ വിവേകര്യം ആകിത്തീർന്നു അതു പ്രദാനവാസികളുടെ സംഭാഷണവിശയം. അല്ലെങ്കിൽ സഞ്ചാരങ്ങളിൽ സർപ്പതലാദത്താൽ അനന്തരഹീതയാണു അതു മാതാവും രോഗനിവർത്തയായി. അതിനുശേഷവും അതു കട്ടംബം ഫ്ലൂഡജനങ്ങളുടെ നിജുദിഷ്ഠനസരീച്ചു അതു പ്രദാനത്തിൽത്തന്നു സ്ഥിരതാമസമാക്കി. കൗഡ്‌ലകൾ വാഗ്ദംബരിന്റെമാനിക്കാൻ തക്ക പ്രയത്നാലിയും മാനൃന്മായ ഒരു പ്രൗഢനായി ജീവിച്ചുവന്നു.

* * * *

“മൈവത്തിനു എല്ലാ ഗ്രഹങ്ങളിലും ചെല്ലാൻ സാദ്യമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണു അക്കമാരെ സ്വഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു.”

(യഹൂദപ്രസ്താവന)

ശ്രീകൃഷ്ണ

അമേരിക്കയിൽ അധ്യാവ എന്ന പ്രവിശ്യയിൽ
സഹിതിചെയ്യുന്ന ഡിംഗാളിൽ താഴീരയിൽ ശ്രീകൃ
ഷ്ണൻ്റെന്നാൽ ബാലിക തന്റെ വുദ്ധമാതാവ്, സഭാ
ദണ്ഡാർ എന്നിവരോടൊപ്പം ഒരു കടിലിൽ താമസിക്കു
കയായിരുന്നു. അവളുടെ അന്തും മരിച്ചിട്ടും അധികം
കാലമായിട്ടില്ല. റെയിൽവേപാത കാവലായിരുന്നു അ
ദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലി. വീടിനു വളരെ അട്ടതായിരു
ന്ന റെയിൽവേപാത. അന്തുംന്നു കുട ദിനംപുതി
എത്രയോ സമയം അവൾ ആ പാതയിനേതു കഴിച്ചു
ടുക്കു പതിവായിരുന്നു. അതിനാൽ പാതയെ സപ്രഹരി
ത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് അവൾ കരതിവന്നതു്.

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് കടന്നപോകുന്ന വണ്ടിയുടെ കുറിയും
അട്ടത്തും മരുപ്പാലും കടക്കുന്നുപോൾ ഉണ്ടാകുന്ന “യെ
യെ” ശബ്ദവും അവൾക്കു സൂചരിച്ചിത്തമായിരുന്നു. ഓ
രോ വണ്ടിയും പോവുകയും വരീകയും ചെയ്യുന്ന സമയം
മുടികാരം നോക്കാതെ അവൾ പറയും. മറ്റ വേലകു
ളില്ലാങ്കുള്ള അവൾക്കു ഇത്തരം ഗ്രാമയ്ക്കാരൻാം; അട്ട
ക്കൂപ്പുണ്ണി മിക്കവാറും അവളുായിരുന്നു ചെയ്യുവന്നതു്.
അതിനുപരം പത്രക്കുളേയും ചുന്നാക്കുളേയും നോക്കുക,
തോട്ടത്തിൽ പത്രക്കരിയണ്ടാക്കുക മുതലായതും അവളുടെ

ജോലിയായിരുന്നു. എന്നാൽ ശ്രദ്ധവം മുതൽക്കളും പരിചയത്താൽ അവളുടെ കാര്യം കണ്ണം മിക്കപ്പോഴും റെയിൽപ്പാതയിലായിരുന്നു. അതിനോടരവകാശവും സ്ഥാപാലും അവർ ഉപയോഗിച്ചു. എന്ന മാത്രമല്ല, വിട്ടിലെ പണിത്തിരക്കിനും ബുദ്ധിമുട്ടിനും ഒരു പരിഹാരമായിത്തീർന്ന് വണ്ടിയുടെ ഓട്ടവും നിർദ്ദേശാശങ്ങളും.

രാത്രികാലത്തു് റാടിവങ്ങനു വണ്ടികളുടെ ഗഞ്ജനം കേട്ടാൽ അവർ ശ്രദ്ധയിൽനിന്ന്⁹ സസ്തിവം കേൾക്കിക്കൊണ്ടു. ആ ശ്രദ്ധം മുരത്തിൽ മറയുന്നതുവരെ അവളിൽ ശ്രദ്ധിക്കുകയും പിന്നീടുള്ള ഗാഡനിദയക്കു¹⁰ അതോടു താരാട്ടുഗീതമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

1881ലെ ഗീഥകാലം ആ പ്രദേശത്തു കഠിനമായ വഷ്ടമണ്ഡായി. അന്നു കൈയുറിനു പതിനഞ്ചു വയസ്സായിരുന്നു. മഴയില്ലാതെ കൂഷിയിടങ്ങളേല്ലാം വററിവരണ്ട കാലത്തായിരുന്ന പെട്ടുനു വഷ്ടമണ്ഡായതു്. ഉദ്ദിത്തിനു ശ്രദ്ധവും കൂഷിക്കു ധാരാളം വെള്ളവും കീടീയതിനാൽ നാട്ടാരെല്ലാം ആനന്ദങ്കൊണ്ടു്. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടിരായിരുന്നു. നാലഞ്ചു ദീവസങ്ങളോളാളം തൃടൻ വഷ്ടിക്കുകയാൽ ചുഴികളും തോട്ടകളും വഴിഞ്ഞതാഴുക്കുവാൻ തുടങ്ങി. പാടങ്ങളും പറമ്പുകളും കുമ്മണ വെള്ളത്തിനാടിയിലായി. മിക്ക മേൽചുരകളും ഹോസ്റ്റാലിച്ചു തുടങ്ങി. ഗ്രഹസമ്മാർക്ക് ചുരത്തിരങ്ങാം കാഞ്ഞജാരി നിർമ്മാക്കവാൻ കഴിയാതായി. വീടുമുമ്പായം കഴഞ്ഞു; വി

രകொ വസ്തുങ്ങളോ ധാന്യങ്ങളോ ഉണ്ടാവാൻ മാറ്റമീ സ്ഥാതായി. സർപ്പം പ്രതിക്രോധം ഇനിയെങ്കിലും ഒരു കിങ്കരമന്ന പ്രതീക്ഷിച്ചും അതിനായി പ്രാത്മിച്ചും കൊണ്ടിരിക്കു മഴയും കാറ്റും നൗകുടി വല്ലിക്കുകയാണ് ഉണ്ടായതു്. പല നാശങ്ങളും സംഭവിച്ചു തുടങ്ങി. അനവധി വീടുകൾ വീണ്ടുകൾ, നിരവധിപേരും ജീവാവായവും ദേരിച്ചു. അനേകം കുന്നകാലികൾ ഒഴുകിൽപ്പെട്ടു നാശമടഞ്ഞു. രാത്രിയുടെത്തോട്ടുകൂടി കൊടുക്കാറിനും മാരിക്കും വാഴിക്കുടിയപോലെ തോന്തി. കാറാറിന്റെ ചീററലും വഷ്ടിന്റെ പ്രദഹാഘവും പതിനടങ്കു വല്ലിച്ചു. ഭ്രാന്തിളക്കിയ രാക്ഷസന്മാരെപ്പോലെ രൂക്ഷങ്ങൾ ശാഖകൾ വീണി ഇളക്കിയാട്ടു തുടങ്ങി. അവയിൽച്ചിലതു അത്രാധാസംകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചുപോലെ പുഴങ്ങിവീണാ. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കണായ ഇടനിനാദവും മിന്നൽപ്പാണു അന്തരീക്ഷത്തെ കുടുതൽ ബീഡേസമാക്കകയും ചെയ്തു. ഗ്രഹങ്ങളിലെല്ലാം ശരീയുള്ള ജാഗരണപുതം അഥവീച്ചുവന്നു. വെള്ളിയിൽ ദേഹാരമായ സമരങ്ങളും ക്രക്കിവിളിയും അട്ടഹാസവും നടക്കുന്നുപോലെ ഗ്രഹത്തിനു തുലിച്ചുവക്കുതോന്തി. കൈയ്ക്കുറം അമരയും ഉണ്ണൻ ഫന്നോറ; പ്രതിയുടെ ഇള അസാധാരണവും ക്രൂരവുമായ ഭാവങ്കളും അടുത്തനിമിഷത്തിൽ എന്നെന്നു വിവരിച്ചു വന്നുകൊണ്ടു വിവശത്തു നിന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു.

പെട്ടെന്ന കെരുവിനു തണ്ണേള്ളുടെ ഭർബ്രൂവമായ തൊഴുത്തും അതിൽ അടയ്ക്കുന്ന കാലിക്രൂട്ടേരും ഓമ്പവന്. തൊടിയുടെ താഴീതെ താങ്കിൽ മുക്കണ്ണേള്ളുടെ ഇടയിലായിരുന്ന തൊഴുത്തു്. വൈള്ളും കയറിയോ മുക്കണ്ണവുകൾ മുറിത്തുവീണ്ടും തൊഴുത്തിനും കുന്നക്കിംകണ്ങം നാശം വരുത്തേന്ന കെരുവിനു് ദ്രോഹി. “അമേരിക്ക, തൊൻ പ്രോഗി തൊഴുത്തു തുറന്ന കാലിക്കളു മേലോരത്തിലേക്കു ആട്ടിവരാം. അല്ലാതിരുന്നാൽ അവ ആവാത്തിൽപ്പെട്ടു്” എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് കെരുവിനു് എഴുന്നേറു. “മക്കളു, നീ പ്രോക്കയതു്; അവ നശിച്ചാലും വേണ്ടില്ല. മഴയും കാററും വല്പിക്കുകയാണു്. ഇത്തും തടിച്ചുകൂടിയിരിക്കുന്നു” എന്ന അമു ഗ്രന്ഥഭാഷിച്ചുവെങ്കിലും അമു യൈ സമാധാനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് കെരുവിനു് വാതിൽ തുറന്ന തെ കൈവിളുക്കുമായി ചുറത്തിരജ്ഞി. കൊച്ചകാററിന്റെ ശക്തി എത്രയോ കുട്ടതലാണെന്ന അദ്ദോഷാണു് അവർക്കു മനസ്സിലായതു്. എങ്കിലും അവർ തൊഴുത്തിന്റെ നേരെ നടന്നു. എഴുകൊള്ളുന്ന ദേഖാലുള്ളു മഴയും എന്തിനേയും വീണിയെറിയുന്ന ചുഴലിക്കാററും അവകളു ഇട്ടു തെരുക്കും. എന്നാൽ ഒരും അഞ്ചാതെ അവർക്കു ചെന്ന തൊഴുത്തു തുറന്ന കാലിക്കളു മേലോട്ടു ആട്ടി. അറയാക്കുക കാർബ്ബോയം വന്നതുപോലെ അള്ളടക്കേതാട്ടകുട്ടി അവകളു അന്നസരിച്ചു നടന്നു. കുന്നകാലികൾ രക്ഷപ്പെട്ടിവെന്ന സംതൃപ്തിയോടെ വീട്ടിലേക്കു തിരിക്കുവെ അവർക്കു സുപരിവിത്തമായ തെ ചുള്ളവിളിക്കേട്ടു്. അടക്കത്തെ മുഴുവൻ

ലേക്ക പോകുന്ന ഒരു എണ്ണവിൽ അതാരെതന്നു അവർക്കു ഉടനെ മനസ്സിലായി. തൽക്കൂണമുണ്ടായ ഒരു മിന്നലിൽ അതു പാലവും അതിന്നടിത്തത്തിയ എണ്ണവിൽനും അവർ തെളിഞ്ഞുകണ്ട്. രണ്ട് പേര് എണ്ണവിൽന്റെ ചവിട്ടുപലകയേൽ നിന്മക്കാണ്ട് മുന്നോട്ട് നോക്കുന്നണ്ടായിരുന്നു. എണ്ണവിൽ പാലത്തിനേൽക്കുറി “ത്യട ത്യട” ഹാടി. പൊതുനും ദേഹരമായ ഒരു പൊതുസ്ഥലം ശ്രദ്ധവും അവരുടെ ശ്രദ്ധയുടുടങ്ങലിൽ പതിച്ചു. പാലം തകർവ്വുനു അവർക്കു മനസ്സിലായി. അവരും നീ തെട്ടി, കൂദാശ കൾ തുറിച്ചു അന്യകാരത്തിൽകൂടി അതു ഭാഗത്തെക്കു നോക്കി. കാരണം ഒഴുവും മുൻപടി അവയുടെ ഗതി തുടർത്തലൂപത്തെ മററാതു മാറ്റുവും കണ്ടില്ല. എണ്ണവിൽന്റെയും യാത്രികമാത്രങ്ങളും വിധിയോത്ത് അവളുടെ പ്രദയം പിടിഞ്ഞു “അഭ്യോ! ദൈവമേ!” എന്നാങ്കും ശിച്ചുകൊണ്ട് അവരും സുംഭിച്ചു നിന്നുപോയി.

പൊതുനും മററാതു കാഞ്ഞും അവരിൽ ഹാത്ത്. എൻ്റെ പ്രസ്തുതി വരാന്നുള്ള സമയമായി; എണ്ണവിൽ പോയാൽ അട്ടത്തു പിന്നിൽ വരുന്ന വണ്ടിയാണെന്ന്. ഉടനെ അറിവുകൊടുക്കാത്തപ്പോൾ അതു വണ്ടിയും അനവധി യാത്രക്കാരം അന്തേ ആപ്പത്തിൽപ്പെട്ടും. എന്നാൽ അതു കുറിത്തുടിൽ അതു പെരുമാഴിയിൽ എത്തുചെയ്യാൻ സാധിക്കും! പാലത്തിൽനിന്നു കുറച്ചുകലെ അതു കുന്നിൽചെരിവിലുള്ള വളവിൽ ഒരു “കൊടിയാപ്പീസ്”ബണ്ടും അ

വിംഗ് വണ്ടി രണ്ട് നിമിഷം നില്ക്കാറുണ്ടോ കൈയു്
ററിക്കുന്ന മനസ്സിൽ പെട്ടുനാംിച്ചു. സമയം കുഴീയേ
യുള്ള ; അധികം അലോചിക്കാൻ ഇടയില്ല. സപ്ലുംകു
ട താമസിച്ചാൽ പിന്നീട് പരിത്രണകൊണ്ട് കാഞ്ഞമി
ല്ലെന്ന അവർക്കരിയാം.

കൈയിലുള്ള വിളക്ക് അതിലിട്ടയ്ക്കു അണ്ണത്തു
പോയിരുന്നവും അവർ കണ്ട്. എക്കിലും സുപരി
ചിത്മായ പാതയിലേക്കു അവർ നിങ്ങ്യാസം നടന്നു.
പാതകൾ വെള്ള ത്തിനാടിയിലായിരുന്നു. കാലുകൾ
കൊണ്ട് തപ്പി മനസ്സിലാക്കി പാളത്തിൽനേരുട്ടാണ് അ
വർ കുന്നിക്കുന്ന നേരും തിരിച്ചു. പലദേശങ്ങളിൽ അവർ
വഴ്തിവീണു. എന്നാൽ വീണ്ടും എഴുന്നോറു പാളങ്ങൾ
തപ്പിപ്പിച്ചിട്ടും കൈകൾ കൂത്തിയും കഴിയുന്ന വേഗം
അവർ മുന്നോട്ടുനീണ്ടു. ഇടയ്ക്കിട്ടു അല്ലെന്നും നിവ
ന്മനിന്ന വണ്ടി വരുന്നോണോ എന്ന ഗ്രഥിച്ചു ഉടൻ വീ
ണ്ടും മുന്നോട്ടു കൂത്തിച്ചു.

കുന്നിന്ന് മറവ് തിരിത്തു; ആപ്പീസിലെ മണിയ
വിളക്കു കാണുന്നാരായി. അവിംഗ് പാതയിനേൽ വെ
ള്ളമില്ലെന്നും അവർ കണ്ട്. ഒരു ഒന്തുവീപ്പിട്ടുകൊണ്ട്
വീണ്ടും അവർ ജാഗ്രതയായി നടന്നു. അതാ വണ്ടിയുടെ
ശബ്ദം കേരംക്കുണ്ടോ! പരിഞ്ഞായായി അവർ മുന്നോട്ടു
കൂത്തിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും വണ്ടി മുമ്പിലെത്തിക്കഴിത്തു.
അവർ കൈകാട്ടി വണ്ടിനിൽത്തി, വിവരം അറിയിച്ചു.

അങ്ങിന ഭ്രക്തമായ കെത്താമീതം ഒരുപോയി റൈറ്റ് ചൊത്താവൻക്കാരെന്ന് ഒക്സി ഇല്ലാതാക്കി.

അ കാളരാത്രിയിൽ താൻ തട്ടിയകരിയ അവപ്പെ എത്രമേൽ കുട്ടത്തതായിത്തന്മെന്നും താൻ എത്ര ജീവനെ രക്ഷിച്ചുവെന്നും ചിന്തിപ്പാൻ അവർ ഒരു ക്ഷേത്രിപ്പ്. എന്നാൽ അവളുടെ അസാമാന്യമായ ധീരതയും അവർ നിർബന്ധിച്ച മഹത്തായ സേവനവും അ നാട്ടകാർ മനസ്സിലാക്കി. അവളുടെ വീരകമായ നാടകങ്ങൾ പ്രാണം. അ ഒഴിച്ചു അവർ ഒരു ഇത്തന്ത്യപാലം കൈടുകയും അതിനും അവളുടെ സ്നാരകമായി “കെയ്ററുംബല്ലിപാലം” എന്ന പേരിട്ടുകയുംചെയ്തു. അ വീരാക്കം നക്കാറുപാം ചുണ്ടു അകാശഗംഗയിൽ മഞ്ഞാതെ ഇന്നം പ്രകാശിക്കുവെന്നും അ നാട്ടകാർ വിശ്വസിക്കുന്നു.

* * * *

**“മണിലെ പ്രജ്ഞദാനം” വിണിലെ
നക്കാറുദാരം”**

ഒ റ സ്റ്റ കി ട റ റ

അത്രുതചരവിതനായ തെ ഇംഗ്ലീഷ് ബാലനായിൽ
നാ ജോൺകിററാ. രോഗ്രസ്സും ഭർമ്മുലവുഡായ
തെ ദോരത്തിൽ ഇതുയധികം വീരോഹിതമായെങ്കാൽ ദ്വി
ദയം അപ്പുർഖുടെ കാണാറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിനാശവീ
ക്ഷേണ്ടിവന്ന പരിത്യസ്മിതികളും രോഗപീഡയും മറ്റുള്ള
സാധാരണക്കാരെയാണെങ്കിൽ റഹതാശങ്ങം പ്രിഥ്വിക്കാരു
ഡാക്കി അപദിഷ്ടിപ്പിച്ചു കൂട്ടും. പ്രക്രഷ കിററാ എ
തു പ്രതിക്രൂലാരാസമയിലും ഉന്നപ്രതരാതെ മുന്നൊട്ടുവേണ്ട
യി ജീവിതവിജയം നേടി. കിററാ, പ്ലിമത്തിലെ
തെ കൂപ്പുകൾപ്പണിക്കാരൻനു മകനായി ജനിച്ചു. തൊ
ഴിവാളികളുടെ ജീവിതം പ്രായേന്ന ദൈത്യചുണ്ണമായിൽ
നാ കാലാനായിൽനാണ് അത്⁵. കിററാവിന്നു അപ്പുൾ
ഭദ്രപാനാസക്തികൊണ്ടു് തന്നെയും കാട്ടംബാത്തിന്നു
യും ജീവിതം മുട്ടതു ദ്രോശകരുടാക്കിത്തീർത്തു. ഒക്ക
ന്നു വിദ്രാഭ്രാസത്തിൽപ്പോലും അദ്ദോം ഗുണിച്ചില്ല.
അവേംബുത്തിക്കായി പത്രവയസ്സിൽത്തന്നു ചിതാവി
ന്നു മുടു ആ കട്ടിക്കു മുഖിവേലക്കിരണ്ണാഡിവന്നു.

തെ ദിവസം കല്പുകൾ തലയിൽ വഹിച്ചുകൊണ്ടു
തെ ഏണ്ണിനേൽക്കു കയറ്റേന്നും ദ്രോശകരും ഉയര
ഞ്ചിൽനിന്നു കാൽത്തൊറി വീഴുകൾക്കാൽ കിററാവിന്നു
കാറിനുഡായ പ്രയക്കുകൾ പററി, അവയവങ്ങൾം മാരിപ്പു

ചുകയും ദേഹം ട്രാകേ തെരുങ്ങുകയും ചെയ്യു. അനവയി മാസങ്ങൾക്കുശേഷം കിടപ്പിൽനിന്ന് എഴുന്നോറവേക്കില്ലും മുട്ടതും ബധിരതയും ശ്വേതമജ്ജവും അവൻറെ ആജീവനംരാഗങ്ങളായിത്തീർന്നു. ശക്തിഹീനങ്ങളായ അംഗങ്ങൾക്കാണ്ടു കായികാഖ്യപ്രാനം ചെയ്ക്കു എന്നതു് കിരോവിന്നു അസാല്പമായിത്തീർന്നു. ഇക്കാലത്തു് ആ കൂട്ടി ഗമ്പംപാരാധാരണത്തിൽ നിബന്ധനായി. അതിൽ ഗാഡമായ ശ്രദ്ധ അവൻ പ്രദർശിപ്പിച്ചുവെക്കില്ലും പുസ്തകങ്ങൾം വാങ്ങാൻ കാശീനു വകയുണ്ടായിത്തന്നീല്ലു. തെരവില്ലും തൊടിയില്ലും ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഇരുന്നുകളുണ്ടോ എ പേരുക്കിയെടുത്തു് അങ്ങാടിയിൽ കൊണ്ടപോയിവരും, പേരുപലക എഴുതുക, കളിപ്പിണ്ടങ്ങൾക്കു ചായമിട്ടുക മുതലായ ലഭ്യവേലകൾ ചെയ്യും അവൻ പുസ്തകങ്ങൾം വാങ്ങിവാനുള്ള കാര്യ സമ്പാദിച്ചുവന്നു. കട്ടിയുടെ സാഹിത്യവാസന കണ്ണ സന്തോഷിച്ചു അപൂർവ്വം ചില മഹാശയങ്ങാർ അവനു ചില സഹായങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിരുന്നു. രോഗത്തിൽനിന്നു അല്ലും പോരുതീ ലഭിക്കുന്നോരും ചില്ലുംചൂഡിലു ജോലികൾ അവൻ ചെയ്യുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ ജോലികൾ അവനു വീണ്ടും ശ്രദ്ധാവലംബിയാക്കുവാൻ മാത്രമേ സഹായിച്ചുള്ളൂ. അഞ്ചിനെ ടെവിൽ രോതുരാലയത്തിൽ ശരണം കൂപ്പിക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടെ അവനാന്തവെള്ളുട ഭരിഞ്ഞങ്ങൾക്കു അറരും സംഭവിതന്നീല്ലു. മേധാവികളുടെ മുഹീയമായ പെര

മാറവും വിക്രതിക്കേടികൾ തമിലുള്ള സഭ്രാഹിതമാണ് നടപടികളിൽ ഈ കട്ടിയട കൊമ്മുഡികാർജ്ജസ്റ്റേ എന്നും ക്ഷതപ്പെട്ടതാണ്. ആ കാലത്തും ആ ബാലൻ വിനാശിലം സാഹിത്യകത്തിലും ആയിരുന്നു. കൈയിൽ കിട്ടിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളും വായിക്കുകയും തന്റെ അനുഭവങ്ങളിൽ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ കരിച്ചുവെക്കുകയും ആണു അവൻ ചെയ്തുവന്നു.

അതുരാലും വിക്രതിന്നശേഷം ഫില സുപ്പറ്റുകൾ ഒരു പ്രശ്നങ്ങളും സഹായത്താലും കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന കരിച്ചുകൾ പ്രഖ്യാപിച്ചതിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുവാൻ അവന്നു സാധിച്ചു. സാഹിത്യകലാ നാക്കു പുതുമയും ഉല്ലാസവും നൽകിയ ഉത്തമമുത്തികളുണ്ടായിരുന്ന അവ. ഈ ബാലൻ ജനസിദ്ധായ പ്രതിഭ അവർ തെളിത്തുകണ്ടു. ആ വഴിക്കു കിരോറാവിന്നു നല്ലാതെ പേരു സന്ദേശിക്കുവാനും സാധിച്ചു.

ഈ ദശവെള്ളനായിരുന്നു നമ്മുടെ വരീതനായക്കണ്ണം ക്ഷേമകാംക്ഷികളിൽ മുമ്പൻ. കട്ടികളെ പഠിച്ചുകൊണ്ട് കിരോറാ അദ്ദേഹത്തിന്റെക്കുടും താമസമാക്കി. ദൈവക്കേതനായ ആ ദശവെള്ളം പിന്നീട് ഒരു മതപ്രചാരകനായിത്തീർന്നു. ആ മഹാശയൻ ഏകിക്കൽ പ്രാത്യതിസംബന്ധമായി ബാഗ്ദാദിലേക്കുവായപ്പോൾ വികലാംഗനായ ആ ആന്തരിക്കനെ നിസ്സഹായനായി വിജാനം മനസ്സുവരാതെ അയാളേയും മുടേ കൊണ്ടുപോ

യി. എന്നാൽ അവിടെക്കും കാലക്രമേഖലകൾ കിരീറാവിനെ അനുഗമിക്കാണണ്ടായതു്. നൊന്മാജർ മരിബാധി കറിന്മായ അത്യാഹിതങ്ങൾ അവക്കീൾഡാം അനുഭവപ്പെട്ടു. വെല്ലുക്കുറ കുടബാധാരാളിൽ പ്രകതിയിലേരെ പ്രേര പ്ലേറൂറോഗത്താൽ മരണപ്പെട്ടു. വെള്ളപ്പൂക്കത്താൽ അനവധി വീഴ്കൾ വീണ്ടതക്കന്ന്. മുട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീഴ്ക്കു പെട്ടു. അതിലിട്ടുകു ബാധാദിൽ ഒരു യൂഡിവും പോട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു. ഈ ആപത്തിസ്ഥിതിയിൽ കിരീറാവിനു സപദേശത്തോടു തിരിച്ചുപോകയല്ലാതെ മറ്റു നിർണ്ണാഹമില്ലാതായി. ഒട്ടരു കായഞ്ചുശാഖകൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ദൈത്യരു മാ സത്തെ ധാതുക്കു ശേഷം അദ്ദേഹം സപദേശത്തു മട്ടാണി. എന്നാൽ അവിടെ അദ്ദേഹത്തിനു ആഹാരത്തിനാാ വിത്രുമത്തിനുാാ വഴിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ നിത്യവൃത്തിക്കായി ഈ അല്ലപ്രാണികായ മന ഷുഠി സാമ്പത്യവൃഥാപാരം വീണ്ടും സമാരംഭിച്ചു. വെവിളിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചിത്രങ്ങളോടുകൂടിയ പ്രഖ്യങ്ങൾ, ചരിത്രക്രമകൾ, ജീവിതാനുഭവങ്ങൾ, വീമൻ നങ്ങൾ ഇങ്ങിനെയുള്ള അനവധി കൃതികൾ തുടരെന്തു രേ പുറത്തിരിഞ്ഞു. അവയിൽ എററവും പ്രഖ്യാതമായ തു് “വികലാംഗനാത്തെ ഭരിതങ്ങൾ” എന്ന സപാനഭവാസ്തുമായ ലേവനങ്ങളായിരുന്നു. വിക്രാഞ്ഞിയാത്ത തലവേദനയും ക്ഷീണവും വീണ്ടും അദ്ദേഹത്തെ സ്ഥിരമായി ശ്രദ്ധാവലംബിയാക്കി. വെദ്യസഹായം വിപ്രലോധി

കണ്ണ. ഒരുവിൽ ജന്മനിയിലെ ധാതവജ്ഞവത്തിൽ സ്ഥാനം
ചെയ്യാൻ നിവൃത്തി കിട്ടുമെന്നാണിത് അല്ലോ അവി
ടേക്കുപോയി. എന്നാൽ അവിടെ എത്തു അധികം ക
ഴിയുന്നതിനുംബു് അല്ലോ ലെയകിക്കുവിത്താൻ പറ്റി
നാ വിസ്തുക്തനായി.

പേര്പെറ്റ ഹു എഴുതുകാരൻ വിദേശത്തും അനവധി മിത്രങ്ങളിൽ ആരാധകനായിരുന്നു. അവർ അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു സ്ഥാനക്കും നിശ്ചിയും, നാലുതു വർഷങ്ങളോളം ലാരിപ്പുത്രോടും ഭരണത്തോടും രസീറ്റുകൊണ്ട് സാഹചര്യത്തിലും നിർവ്വഹിയും അംഗീകാരം നിർവ്വഹിയും ചെയ്താണ്. കുടിവാരം വിനോദാരം പ്രാജ്ഞതം പ്രശ്നങ്ങളുടെയും സാഹചര്യക്കാരം അദ്ദേഹത്തിനു മുന്നും പിന്നും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാണെങ്കിലും, ഇന്നും സിലിംഗം പ്രതിക്രിയാവാസമാക്കുന്നും അബ്ദിയും തന്ത്രങ്ങൾക്കും പഠിക്കുന്നും അംഗവാദകളോടും പോരാട്ടിക്കൊണ്ട് വിജയകരമായി തുലികാപ്രയോഗം നടത്തി പ്രസിദ്ധിക്കിയാൽ അപ്പു മുൻഗാമിയാണ്. ഒന്നാശ്വരത്തിലും ദേഖാജുന്ദിയിലും കുറിഞ്ഞിട്ടുകൊണ്ടും സാക്ഷ്യപ്പാടും ദോഷാജ്ഞാക്കാനും അതിനുശ്രദ്ധിച്ചാണ്.

“സാഹിത്യസേവകം ദയുവനത്തെ സംരക്ഷിച്ച്
മാക്കുന്ന, വാദിക്യത്തെ സംരക്ഷിച്ച് മാക്കുന്ന,
സമ്പത്തിനെ സമലംകൂത്തമാക്കുന്ന, അപ്രതിരീഖ
മാക്കുന്ന.” (വിജയകുമാർ)

അംഖായിക്രാതർ

ഒഴുക്കിൽപ്പെട്ട മരത്തുണ്ടപോലെ പലവഴിയും താം ഇള്ളപ്പെട്ടു പല കരയും പറവിക്രൂടിയും കഴിഞ്ഞുവന്ന രൈറിമബാലനായിരുന്ന അജായിക്രാതർ. അന്ന് അത്രുക്കിയെൽ നീഗ്രോവർക്കാക്സ് വെള്ളക്കാരായ യജമാനന്നാരിൽനിന്ന് അന്നദവിക്കേണ്ടിവന്ന മഞ്ഞത്തിനും അവജ്ഞയും അതിരണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലുമുറിയെ വെലചെയ്യാൻപോലും അവക്സ് എങ്ങും എന്നും സുവാമൊ സൈപരമൊ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അമഹാരം, വസ്ത്രം, പാപ്പിടം ഇവയാണല്ലോ മനഷ്യർക്കു പ്രമാഘവും പ്രധാനവുമായ ആവശ്യങ്ങൾ. എന്നാൽ ഇവ മുന്നും നീഗ്രോ അടിമകരംകു കൂട്ടിയായിരുന്നു. വെള്ളക്കാരുടെ തീർമ്മാശേമേൽ അവശേഷിക്കുന്ന ശൈലങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചും, അവർ എറിഞ്ഞെക്കാട്ടക്കുന്ന പഴത്തണ്ണികരം ധരിച്ചും, വല്ലമരച്ചുറരയിലെ പന്നിയാലയിലെ പറവിക്രൂടിയും കഴിക്കേണ്ടിവന്ന അവരിൽ മിക്കവക്സ്. ഇതിനെല്ലാം പുരം, ആദിവാസികളായ ആവർക്കാർ അന്നോന്നും ഇടക്കിടെ അങ്ങം വെച്ചുകയും പതിവായിരുന്നു. ഇത്തന്റെ വിഷമസന്ധികളിൽക്കൂടി കടന്നവന്നും സ്വപ്നയത്നം കൊണ്ടു മഹത്തായ ഒരു ജീവിതം സാധിച്ചു പുണ്ണാത്മാവായിരുന്ന ക്രാതർ.

കുഠൻ പതിനൊന്ന് പ്രായംചെന്ന കാലത്തു അവൻറെ ശോതുത്തെ മരറായ ശോതം ആകുമിച്ച് അവൻ സ്ഥലം കൈക്കലാക്കി. ആ പോരിൽ കുഠൻ അട്ടുനെ കാണാതായി. പിന്നീട് അങ്ങിനെ ദോഷം പൂരി ആദം കേടുതെയില്ല. ഗ്രഹനായകൻറെ വിശ്യാഗത്തിനുശേഷം പെത്തവഴിയിൽ വീണ വിത്തുപോലെ ചവിട്ടിയും ചതുച്ചും പാരിയും പറന്നം ആ കുടംബം ജീവിച്ചുവന്നു. ആലും അവൻ ജേതാക്കളിടെ അടിമകളായിത്തീർന്നു; പിന്നീട് ദാരോദത്തരായി പലവഴിക്കും നിഃ്യം ചിതറപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ ബാലൻ വിള്ളരസമായ ദൈക്ഷന്മാരുത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വിള്ളപ്പെട്ടു. അങ്ങിനെ പലതവണ അവൻ മാറിമാറി പലഭ്രംബങ്ങൾ അടിമയായി പലസമലത്തും ഏറെക്കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഒരു പോവിന്നപോലും ഇത്തിനധികം അലച്ചുലും അരിപ്പുവും ഉണ്ടാകാനിടയില്ല.

ഒട്ടവിൽ കുഠൻ ഒരു പോത്തുഗീസ് കളുവടക്കാരൻ മറ്റു തുറരിച്ചുണ്ടു അടിമകളാടോട്ടും വില്പനക്കായി അക്കലെയുള്ള ഒരു തുറമുഖത്തിൽപ്പെട്ടു കൂട്ടൽക്കയററി. ഈ സംഭവം നടന്നത് 1822 ആയിരുന്നു. അടിമവൂഹാരം നിരോധിക്കപ്പെട്ട സുവർണ്ണവസ്ത്രമായി തന്ന അതു. അടിമവൂഹാരം തടയാൻ നിയുക്തമായ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് പടക്കപ്പെട്ട ആ പോത്തുഗീസ് അടിമകളുൽക്കയ തടങ്കുന്നിത്തുകയും അതിലുള്ള അടിമകളെയും ബന്ധനത്തിൽനിന്നും മോവിപ്പിക്കുകയുംചെയ്തു.

അന്ന മുതൽ ഇഴ അടിമഖാലൻ തെ സ്പര്ശരൂപ നിഷ്ടിക്കായി. സ്പദികരൈ സ്പജനങ്ങളോ ഇല്ലെങ്കിലും താതാക്കളുടെ ദയയാൽ അവൻ^o ലീറാലീയോൺ എന്ന സ്ഥലത്തെ തെ മിഷ്ടും ഉടിരഞ്ഞിൽ പാക്കിവാനം അവിടെവെച്ചു^o കുറച്ചുകാലം വില്ലാലൂസം ചെങ്കുടാനം സാധിച്ചു. പിന്നീടും അദ്ദേഹം രഘൂപകനായിത്തീൻ സ്പവർഡ്കാരായ അസംഖ്യം ബാലങ്ങാക്ക് വില്ലാദീപം കാട്ടുവാൻ ക്രാതക്ക് ഇക്കാലത്തു കഴിഞ്ഞു. പ്രശ്നസന്ധിയോധ മുര്യതാശീലംകൊണ്ടും ആദ്ദേഹം ആ ജോലിയിൽ നല്ലൊരു പേരും സന്ദേശിച്ചു. പിന്നീട്ടേഹം അടിമവിമോഹനസംഘത്തിൽ തെ പ്രിഡാഷിക്കായി നിയുക്തനായി. ആത്രീക്കയിലെ അനവധി വർദ്ധപ്രഭക്കമൊരു അടിമക്കളുവിട്ടുവരുത്തിയിൽനിന്നും വിരമിപ്പിക്കുന്നതിൽ ക്രാതക്ക് മഹത്തായ വിജയം നേട്ടവാൻ സാധിച്ചു. ഇദംപ്രമമമായി അല്ലെങ്കിലും മാനുഖമായ രീതിമെയെ കണ്ണല്ലോരം അവർ അത്രപെട്ടുകയും അദ്ദേഹത്തോടും വല്ലിച്ചു ആരംഭവും കാണിക്കുകയും ചെയ്തു.

1843ൽ ഉപരിപഠനാത്മം ക്രാതക് മിഷ്ടും സ്ഥാപനത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു പോകായി. അബിടെന്നിനു മടങ്ങിവന്ന ഫേഡം അദ്ദേഹം അവിയോദ്ദേശ എന്ന സ്ഥലത്തു തെ ചുതിയ മിഷ്ടും പ്രവർത്തനക്കുറും സ്ഥാപിച്ചു. ആ പ്രദേശത്തിലെ വില്ലാ

ശ്രദ്ധയം അപരിജ്ഞതയമായ കൃത വർക്കാക്ഷ് വിഭ്രാം ദാനവും മറ്റ് സേവനങ്ങളും ചെയ്യാൻ അനേകം തിന്നാധിക്രമം.

യമ്പുചാരത്തിനായുള്ള സമ്പാദനത്തിനാടിയിൽ അദ്ദോ ആദ്യത്തു, ഒരു വസം അനേകം തന്റെ മാതാവിനെ യാദിപ്പിക്കമായികാണുവാൻ ഭാഗ്യമണ്ഡായി! ആ വുദ്ധമാതാവു് പ്രാർത്ഥവും ഭർബലവുമായ രസമിപഞ്ചരമായി മാറിയിരുന്നു. ഇങ്ങപത്തണ്ണു വഷ്ടിപ്പം കൈശം അപൂര്തിക്ഷിതമായെന്നാരവസരത്തിൽ പുതുമുഖം കണ്ണുപ്പാർപ്പിക്കിയു്, വികാരാവശത്താൽ ഗതിഗദ്ധുത്തും മകൻറെ ഓമന്നുപുരുഷിയും കാണുക്കാണുക്കു പൊട്ടിക്കരാത്തു. അങ്ങിനെ മാതാവും പുതുനും വിധിവെവിവത്താൽ വീണ്ടും നനായിരുന്നു.

മനഹ്യുനെ കന്നകാലികളുപ്പാലെ കുയവിക്രയം ചെയ്യുക മാത്രമല്ല, നരബലിപോലും നടക്കന്ന സ്ഥലമായിരുന്നു അബിയോട്ട്. കുതർക്കെ അനുഭാവപരിഗ്രാമത്താൽ അവിടെ റിഷ്യുനു വിസ്തൃതയാവുമായ അഭിവൃഥിയും ഫെഞ്ചങ്ങളുണ്ടായി. അനേകം അവിടെ ഒരു ഭദ്രാസനപ്പെട്ടി സ്ഥാപിയു്. കുതർ തന്നെയായിരുന്നു അവിടെ മേതാൻ. സപ്രവർത്തിപ്പെട്ട രാഖലുതന്നു തങ്ങളുടെ രക്ഷകനായി ലഭിച്ചതിൽ അബിയോട്ടുകൂലിലെ ജനങ്ങൾ ഉള്ള ശിൽഘു സന്തോഷിച്ചു. ഈ പ്രേമബന്ധത്തിന്റെ ഫലമായി അവരിൽ ആത്മീയവോധവും ധർമ്മ

നില്ലും സാമുഹ്യബുദ്ധിയും വളരുന്നതിൽ ആ പുസ്തകം തമാവിന്ന് അനീതരസാധാരണമായ വിജയം സിദ്ധിക്കുവാനിടയായി. സ്കൂൾമാന്റെപ്പോൾ വിജയരഹസ്യം. നീ ഗോ തൃടങ്ങിയുള്ള അനുഭ്രൂക്കേൻ വർദ്ധിച്ചെങ്കിലും ഉല്ലരിപ്പാനായുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു സുദ്ധാരംമായ അടിസ്ഥാനം പണിത മഹാനൈന്ന നിലയിൽ കൂതരെ ഇന്നും ലോകം കുതജ്ജണ്ടയോടെ അനന്തരിച്ചുവരുന്നു.

* * * *

“മനസ്യൻ അവനവന്തതനെ നിക്ഷിക്കുന്ന
ശില്പിയാണ്.”

ം ഇ റു ട

വരിത്തിൽനാൾ എടുക്കം അങ്ങോളിങ്ങാളം ദിച്ചുനോക്കു; വീരാമഹാക്ഷുദ്രയ മുപ്പീഡ്യാഖാനയെ അപാദനാളിൽനാട്ടി കഴുന്നാട്ടിക്കു, നിങ്ങൾക്കു കുണ്ണം ഭജാറനയുടെ കമ്പയോളം ദ്രാവയുംഡിയായ ദരാനാലൈന്. കൂട്ടിച്ച പത്താവയതു വൻ്നുങ്ങൾ അനും ഒരു കുക ദ്രവാസം ചെങ്കിൽനാം. എന്നാൽ അതിനിടയിൽ നിന്മമിച്ച വീരക്കുത്തുങ്ങൾ അതുള്ളതും തന്നെ! നിങ്കുഹാക്കി സേനകളെ നാശിപ്പിക്കാൻ യീരയീരം പോരാട്ടവാനം എത്രചക്കാത്തിലെ സേനാനികളെ വിരക്കാളുള്ളിക്കുവാനം ആ ബാലികളും സാധിച്ചു. അവളുടെ സന്ധർശം സാധാരണക്കാരെ ധീരാമഹാക്ഷുദ്രക്കി, അവക്കു പ്രത്യാശയും ആത്മവിശ്വാസവും നൽകി. ഈ അത്രക്കനുക ഉഖ്യുവരിത്തിൽ ഒരു മിന്നൽ പിന്നർപ്പാലെ അല്ലെന്നില്ലെങ്കും പ്രകാശിച്ചു ഉടൻ അന്തുടയ്ക്കാണണ്ടായതു്. എന്നാൽ അലേപകിക്കപ്പോവം ഉംകൊണ്ടു ഈ ബാലികയെ അവർ എറാറ്റും വേദനാജനക്കായ വിധത്തിൽ ജീവനോടെ ഒരിപ്പുംഡിക്കുയാണു് ചെങ്കുത്തുപള്ളംപോലെ, ദ്രുതിക്കുംഡി ഒരു സപർഗ്ഗീയ ചുംബനംപോലെ, മനസ്സും ആപാവനചരിത്തെല്ലാം അനുസൃതിക്കുന്നു.

അംഗത്വരാണ്ടുകൾക്കു മുന്തുണ്ണായ കമ്മ്യാൺിത്^३. പ്രാഞ്ചസ് അന്ന എററവും വിഷമുഖങ്ങളും ഭൗമാലപസ ഡിയിൽക്കുടി കടന്ന പോരുകയായിരുന്നു. ആ രാജു തനിക്കുറ ഒരു ഭാഗം ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ അധിനിത്തിലായിരുന്നു. തലമുമാനനഗരിയായ ഹാരിസ്^४ അവർ ഹിട്ടിച്ചുട്ടു, അവിടെ ഇംഗ്ലീഷ്^५ രാജാവ്^६ ആയിപ്പറ്റും നടത്തിവന്നു. സ്പതന്ത്രാഭിമാനികളായ മൃഥുകാക്കൾ ഇള വൈദേശികാധിപത്രം അസഹൃദായിത്തീർന്നു. അവർ ദൈനുതയിലും നിരാശയിലും കഴിഞ്ഞുവന്നു. അക്കാദമിയാണ്^७—1412-ൽ-പ്രാഞ്ചസിൽ ഡോംഗരേമി എന്ന ഗ്രാമത്തിലെ ഒരു പാഡ്സ്പ്രൈട്ട് കുപ്പക്കട്ടാബേത്തിൽ ജോഹൻ എന്ന ഇള പൊൻകുട്ടി ജനിച്ചത്^८. മതവിശ്വാസ തേതാടം അച്ചുടക്കതേതാടംകുടി അവർ വളർന്നുവന്നു. അവളുടെ ജനനത്തെപ്പറ്റിരിയാ, ശ്രദ്ധവത്തെപ്പറ്റിരിയാ സവിശ്ശേഷമായി ഒന്നം പരയുവാനില്ലെങ്കിലും കുമേണ എന്നോ ചില അസാധാരണത്പരം അവളിൽ കണ്ടുട്ട അഡി. മറ്റ കട്ടികളോടൊപ്പം ഓടിയും ചാടിയും കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ചിലപ്പോറം അവർ ചിന്താവിഷ്ടയായി കാണപ്പെട്ടു. രാജുത്തിന്റെ പരാധീനതയും നാട്ടകാരന്മാരുടെ ഭരിതങ്ങളും അറിവാർത്തകൾ പ്രായമായതോടുകൂടി ജോഹൻ പരവ്യായായി ചെരുതു.

അന്നത്തെ പ്രാഥുരാജാവ്^९ കുവലം ഒരു ഭാഗം നായിരുന്നു. കാഞ്ഞങ്ങൾ നോക്കി നടന്ന യുദ്ധരാജാവാക്ക

എ യുത്തിലം സുവശലാലുപന്നഭായി സോല്ലാസം കാലം കഴിച്ചു. ശരുസെസന്റും നാടെങ്ങളം കൊല്ലും കൊള്ളും നടത്തി; ദോഷുരങ്ങളും ഹമ്മുങ്ങളും അരാധനാമ ദിരങ്ങളും അവർ തട്ടിനിരത്തി. ശരീരശേഷിയുള്ളവ കും, മുക്കുംഞ്ചും കോട്ടകളാലും കുന്തിലുകളാലും രക്ഷിതരാധവക്കും മാത്രമേ നിംഫസ് ജീവിപ്പാൻ സാധിച്ചുള്ളൂ. ഡോംറെമി എന്ന കാറ്റാമംഗ്രോവലം ഇവക്കെട അകുമഞ്ചുളിൽനിന്നും യുദ്ധത്തിന്റെ ഭ്രക്കരതയിൽനിന്നും വിശ്വകര മാധ്യമിൽനില്കും. അശ്വരണങ്ങം പ്രണിതയമായ ഭാനാർ അഭ്യാത്മികളായി അവിടെയും വന്നുനിറന്നു. വാലപ്പേപ്പാഴും ജോഹന്നയുടെ കുട്ടിംബം, അവക്കെട വീഴു് ഭാനാക്കും ശീതൃകൊച്ചത്തു, വല്ല കുള്ളുരയിലും രാത്രി കഴിച്ചു ഫേണ്ടി വന്നിട്ടണ്ണു. ഒരു ദിവസം ആ ഗാമംതന്നെ കൊള്ളുയടിക്കപ്പെട്ടുകയും അവിട്ടതെത്ത പത്തു അഥവിക്കീരിയോ കപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. ഇതെല്ലാം കണ്ണംകേട്ടും ജോഹന്ന യുടെ കൊള്ളുവുദയം പരിവേദനകൊണ്ട് പിടന്നു; ത കുംര നാട്ടിന്റെ നിംബാഗുമോത്തു അവൾ കണ്ണിതയായി; അതിനെ സഹായിക്കവാനായുള്ള കഴിവിന്നായി അവൾ ദീഡയുള്ളും പ്രാത്മിച്ചു.

അൻ പതിമൂന്ന് വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ഇതു ബാലികയും ചില അലേഗകികാനഭവങ്ങൾം ഉണ്ടായിരുത്തണാം. പ്രകാരമെന്യമായ ത്രപ്പവിശേഷങ്ങൾം അവളുടെ മുഖിൽ മുത്തമാടി; ദിവ്യശശ്വരങ്ങൾം അവളുടെ

ഗ്രോത്താമ്പളിൽ വന്നല്ലെ; ഭാവികാലത്തുള്ള കത്തവ്യങ്ങൾക്കായി നിമ്മലച്ചിത്തയും നീട്ടിത്തയുമായി ജീവിക്കുവാനുള്ള അപ്പേക്ഷകൾ അവർ നിരന്തരം കൈച്ചുതുടങ്ങി. ഈതിന്റെയെല്ലാം അത്മം അറിയാതെ പരിശോധിത്തയായി ഒരു തങ്കാം ജീവിച്ചുവന്നു. പ്രിനീടൊരു ദിവസം, അവർക്കു പതിനേഴു വയസ്സ് പ്രാഞ്ചായപ്പോൾ, വിരക്കക്കോട്ടുടക്കിയ ഒരു ദിവസുമുഖം അവളുടെ മുന്തിൽ പറന്നതാണി ഇപ്പോരം അപ്പോൾ പിന്നീടുന്ന സന്ദേശം തോന്താം, “ജോഹൻ, വീരകനുംകേ, സമയമായി. നീ ദേഹം മുഴുവൻ എഴുന്നേള്ളുക. ചാറൽസ്” രാജാവിന്റെ സന്നിധിയിൽ പെൻഡ് നീ അദ്ദേഹത്തെ സിംഹാസനത്തിൽ പുനഃപ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻ നിയുക്തയായിരിക്കുന്നവനു പറയുക.” ഈ അത്തിവചനം കൈച്ചുപ്പോൾ ജോഹൻയും വിശ്വാസിത്താത്തിക്കിടിലുണ്ടാണെന്നുണ്ടു്. വെള്ളേരവലുഡായ താൻ ഇത്തരം സാഹസത്തിനു മുതിന്നാൽ താനൊരു ഭാതിയാണെന്നല്ലാതെ ജനങ്ങൾ എന്തുപറയും എന്ന അവർ അത്തുപെട്ടു. അപ്പോൾ സംശോധിത്തയായി നില്ക്കുന്ന ജോഹൻയെ നോക്കീ ആ ഘോം വീണ്ടും പറഞ്ഞു, “സദ്ഗുഹം വേണ്ട, പുന്നവാളുന്നാർ നീന്റെ രക്ഷയുണ്ടോ. വിശ്വസിക്കു, നീനുകു വിജയം നീശ്വയം. പുറപ്പെടുക.”

ജോഹൻയുടെ സംശയങ്ങൾ നീണ്ടി. ഉടൻ അവർ പുറപ്പെടു. എന്നാൽ അവളുടെ ആ ദേഹത്തും അത്യശ്രൂ

വിശ്വസിക്കുവാൻ! “നല്ല കണക്കിൽ രണ്ട് കൊള്ളണ്ട്, എന്നാൽ ബുദ്ധി നേരുത്താവും” എന്നായിരുന്ന വിവരം അറിഞ്ഞ ഒരു മുമ്പുട്ടാളനായകൾ അവളുടെ പിതാവിനെ ഉപദേശിച്ചു. എക്കിലും അവരും ഒരു അക്കാദമിക്ക ശിഖത്തിരുന്നു. അവർ നേരു കൊട്ടാരങ്ങളോടുകൂടി അട്ടിരുത്തുമെന്നു, താൻ രാജാവിനെ സഹായിക്കുവാൻ ലൈഖത്താർ നിയുക്തയായി വന്നിരിക്കുമ്പോന്നാറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം ഇതുകൊട്ട് ആധ്യാത്മിപ്പെട്ട പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുതെയുള്ളൂ. എക്കിലും അവളുടെ അവശ്യലുഭായ ആവേശവും സ്ഥിരമായ നിജീയിംഗ്യും കണ്ട് അവളെ രാജസന്നിധിയിലേക്കു കൊണ്ടുവെള്ളുവാൻ അദ്ദേഹം കല്പനകാട്ടു. ഒരാമന്ത്രങ്ങളുടെ ധീരതയും ഭാവവിശ്വാസവും കണ്ണവർ അവളിൽ ആകൃഷ്ണരായി. അവർ പണ്ണം വരിയിട്ടുള്ളതു അവരുടെക്കാരുടെ കത്തിരയേയും പട്ടാള ഉട്ടുകളും വാദ്ധിക്കാട്ടു.

അങ്ങിനെ അവർ ചാറത്സ് രാജാവ് പാത്രവന്ന
ചീനോൺ നഗരത്തിലെത്തി. രണ്ട് ദിവസതേതാളം
പ്രാരഹാലകമാർ അവളെ രാജസന്നിധിയിലേക്കെ ക
ടക്കാനുവദിച്ചില്ല. ഒഴിവിൽ അവളുടെ അനുഗമനവു
ത്താനും കേട്ട ഭർഖലനായ രാജാവിന്മും ആവശ്യങ്ങളും
ശാഖായതു്. എന്നാൽ ഈ പെൺകുട്ടിയുടെ അത്ര
കരമായ കൂടു സേനകളുടെ ഭടകയിൽ പരന്ന. അവളുടെ
ദൈവീകരിക്കുന്നതിൽ അവക്കു വിശ്രദ്ധാസമ തോന്നാി.

അവർ അക്ഷമരായി അവളുടെ നേരുതപത്തിനായി മറ വിളിക്കുടി. എല്ല സാഹസത്തിനും അവർ ഒരഞ്ചി. രാജാവു് സന്നിശ്ചമാനസനായിത്തീൻ. എന്നാൽ മനോഹരമായ ഭാർളിയൻസ് പട്ടണം ഇംഗ്ലീഷ് പട്ടാളത്താൽ അവരോധിക്കപ്പെട്ട വിവരം തങ്ങൾക്കുമണ്ഡം എത്തീരുന്നു. ഉടനടി സംശാരംമെത്താത്തവക്സിം നശിച്ചു സികർ ശ്രദ്ധിക്കാൻ കീഴടങ്ങേണ്ടിവരുമ്പോൾ ഘട്ടം ലൈംഗിക്കാലിയിൽനാം. “എന്നിക്കേ പട്ടാളത്തെ അനബദ്ധിച്ച തരിക, എന്ന് ഭാർളിയൻസിനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം” എന്ന ആരു പെൺകീടാവു് ആത്മവിശ്വാസത്താണെ വീരഗാളിനാംവയ്ക്കു. മറ്റ വഴിശ്വാസം കാണാതെ നീരാശനായ രാജാവു് അവളുടെ ശാസനയ്ക്കു കീഴടങ്ചി. ഉംഗേ ജോറുന്ത അനുഭാവിരും ഭേദമാരാൽ അനുഗതയായി ഭാർളിയൻസിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. അവൾ സ്ഥാനം നശിരത്തിൽ കടന്നു. “എന്ന് നിഃഖാരിക്കാണി സപ്രീയമായ സഹായവുംകൊണ്ട് വനികിക്കുമ്പോൾ”; ജയം നിയുധം” എന്നിങ്ങിനെ അവർ നശരവാസികർക്കു പ്രോത്സാഹനം നൽകി.

സൈന്യങ്ങൾ തമ്മിൽ ഭയക്കരമായ സമരംതുടങ്ങി. ജോറുന്തുടെ വീരനേരുതപത്തിൽ ഉത്തിംശിമാനസരായിത്തീൻ ഹ്രദ്ദുപട്ടാളം ജീവനിൽ ക്രാഡ്പാതെ പോരാട്ടി. ശ്രദ്ധാരൂപാന്തിനു് നിബിഡമായി വന്നവീണ ശരജൈലു വിഗണിച്ചുകൊണ്ട് അവർ മുന്നോട്ടുനീണ്ടി. ധീരയായ ആ ബാലിക കോട്ടക്കേംതു വാടിക്കുയറി, തന്റെ കൊട്ടി

ക്രു അവിടെ നാട്ടി. ഇതു കണ്ണു അഭിനീവേശംപുണ്ണ
ഹ്രമ്മസേന തദ്ദീക്ഷണം തള്ളിക്കയറി, കോട്ടയെ അ
ധീനപ്പെട്ടതി അതിനെ ചുട്ടുരിച്ചു.

പ്രിനീട് ജോഹൻ തന്റെ സേനയെ ബാക്കിയുള്ള
കോട്ടകളിലേക്കെ നയിച്ചു. ജോഹനയുടെ ദൈവീകവി
സ്ഥാപനപ്രത്യേപ്പറി ഇതിനിടയിൽ കെട്ടിണ്ട ഇംഗ്ലീ
ഷുബ്രസന്ധം ദിയപ്പെട്ടതുണ്ടാണി. അവാം ഒരു ശാരണങ്ങൾ
വത്യുടെ അവതാരമാണെന്നാപോലും അവർ വിശ്രാം
ചെയ്തു. നോക്കേന്നതെന്നല്ലാം ജോഹൻ ദേരിട്ട് സമരം
ചെയ്യുന്നതായി അവക്കു കാണപ്പെട്ടു. ഭർദ്ദുജാലോരോ
നായി അവാംക്കെ കീഴിട്ടാണി. അവസാനത്തെ ഭർദ്ദു
ത്തിൽ ജോഹൻ വധ്യയാരിയായി കോട്ടമതിലിനേൽക്കു
കയറി നിന്നപ്പോൾ ശരീരവിന്റെ രെസ്റ്റും അവളിൽ
പാതിച്ചു. എങ്കിലും അവാം പ്രിനാറിച്ചില്ല. അവളുടെ
ദേഹത്തിൽ രക്തം കണ്ണപ്പോൾ ഹ്രമ്മഭന്നാക്കു കൂടിതു
ൽ സമാരോധമാണായി. ഒട്ടവിൽ ആ ഭർദ്ദുവും കീഴി
ചെന്നാണി. അങ്ങിനെ അവർ വാർളിയൻസിനെ രക്ഷിച്ചു.
ഭീതരായ ഇംഗ്ലീഷു ഭന്നാക്കി തോക്കും ഭാണ്ഡവും ഇട്ടു
കൊടുത്താണി.

ജോഹനയുടെ അടിക്കടിയുള്ള വിജയത്തിന്റെ നാ
ടിമാത്രഭായിൽനാം ഇതു⁹. ഭോഗി പട്ടണം രണ്ടാറ ദി
വസംകൊണ്ടു അവാം അധീനപ്പെട്ടതി. റിംസ് നൂ
രം എതിരെപ്പുണ്ടാണും കുടാതെ കീഴിട്ടാണി. 1429 ജൂലായി

17-ാം- അവർ ചുറ്റൽസ് രാജാവിനെ അവിടത്തെ ഭ്രാഹമ്പുള്ളിയിലേക്കാനുള്ളിട്ടുണ്ട്. അവിടവെയ്യു അഭ്രഹം പ്രാംസിലെ രാജാവായി അഭിശേഷകം വെച്ചു ചുപ്പച്ച. ജോഹന്നയുടെ ദൈവീകരണത്തും ഇങ്ങിനെ സഹായാക്കാൻ ആവശ്യമായി.

പിന്നീട് അവർ പാരീസ്സ നഗരം വീണാക്കക്കവാൻ നിയുക്തായായി. അതു ഉദ്ധൃതത്തിൽ നിന്നും മുൻപു തങ്ങാടെ അവരം പൊതുതിരഞ്ഞായിലും പഠാനുണ്ടായില്ല. അവർക്കു ഭയങ്കരമായോരും മുറിവേറും. അവളുടെ കണ്ണിലും തുടങ്ങിയതായിക്കണ്ട്. പ്രഞ്ചസെസ്സുത്തിനു പിന്നാറേണ്ടിവന്നു. ആചക്കിതനായ രാജാവു് പീനോൺ നഗരത്തിലേക്കോടിപ്പോക്കായി രക്ഷപ്രാപ്തിച്ചു.

ഇതുകൊണ്ടും ജോഹന ഹതാധനങ്ങൾില്ല. ശരൂക്കും ആകുമിക്കപ്പെട്ട കമ്പേഴ്സിൽ നഗരത്തിലേക്കെ അവർക്കു കതിച്ചു, ശരൂക്കെടുത്തു നേരെ തന്നെ സെസന്റു തെരുതിരിച്ചു. എന്നാൽ ഇവിടെയും ജോഹന്നയ്ക്കു അപാജയം നേരിച്ചു. വഞ്ചകനാരായ ചീല പൊതുജനങ്ങൾം നഗരപ്രാരംബന്ധിച്ചിരുന്നു. ശരീരമാസകലം മുറിയേറു ദൈത്യരിക്കപ്പെട്ട നിലയിൽ അശ്രദ്ധായായിത്തീർന്ന് ജോഹന്നയെ അവർ തടവുകാരിയാക്കി. അവർ അവകു ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു.

അക്കാലത്ത് യക്ഷികളിലുള്ള വിശ്വാസം യും ഏലാക്കമാനം പ്രചരിച്ചുവരുന്നു. കേവലം ഒരു ബാലിക-

യായ ജോഹൻ നിര്ത്തരിച്ച അതിഭാനഷികമായ മുത്ത് അദി കണ്ണു് അവർ ഒരു ക്ഷുദ്രമുത്തിയുടെ ഉപാസകയാണെന്നും, അങ്ങിനെ മാരകശക്തികൾസ്ഥാപിച്ചതാണെന്നും അവർ വിശ്വസിച്ചു. അവർ അവളെ രഖിക്കാനുള്ളിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി തടവിൽ പാട്ടിച്ചു. അവിടെവെച്ചു്, അവർ ഒരു ക്ഷുദ്രമുത്തിക്കാരായും മറ്റും വാഴിക്കിയിരിക്കുന്നും മതദ്രോഹിയാണെന്നും സഹാര്യിക്കാനായി അനവധി ദിവസങ്ങളും അവരെ വിവാദിച്ചു. വൈദികനാരം വിദ്യാഭ്യാസം അഭിഭാഷകനാരം ചോദ്യംചെയ്യും ഗൃഥവാദം ചെയ്യും അവളെ ഒരേ രേഖക്കും ആലട്ടി. ഒഴുവിൽ അവർ ഒരു മതദ്രോഹിയാണെന്നും മാധ്യവിധാണും അവർ സ്ഥാപിച്ചു. താൻ ഒരു ക്ഷേത്രയായ കൂപ്പീയയുവതി മാതൃമാണും താൻ ചെയ്ത തെല്ലാം സർശകതനായ ദേവതയിൽനിന്ന് നിഡ്യാഗത്താൽ മാതൃമാണും അവർ പ്രഥമായും വിനിതമായും ബോധിപ്പിച്ചുവെങ്കിലുംഹലമണഡായില്ല. കരേമാസങ്ങളും തടവിൽ നരകിച്ചു കിടന്നാണെങ്കിൽ ജീവനോടെ ദഹിപ്പിക്കവാനുള്ള വിധിക്കണ്ണു് അവർ വിഡ്യയായതു്.

ഈ കൊട്ടംകുരമായ വിധി 1431 മെയ് 31-ാംനു രഖിക്കാൻ ചെന്നുമല്ലതുവെച്ചു അവർ നടത്തി. ജോഹൻകു അൺ 19 വയസ്സു പ്രായമായിരുന്നു. അണിയുടെ മല്ലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് നിസ്സഹായയായ ആ തങ്ങണി, “എല്ലാവരും എന്നിക്കുവേണ്ടി പ്രാത്മി

ക്കേണം” എന്ന മുഴുസ്പരശത്തിൽ അദ്യൈത്തിക്കൊന്ത് കേളും അവിടെ സന്നിഹിതരായ പട്ടാളവും പൊതുരജനങ്ങളും മാത്രമല്ല, അവരും ആ നിഃഖർമ്മാധ ശിക്ഷക വിധിച്ച ഗ്രാഹാധിപനാർപ്പാലും കണ്ണനീർ വാത്രം. ഒരു വിലാസി അവർം ഒരു കരിശീന ചോദിച്ചു. അട്ടത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഹംഗ്രീഷ് ഭേദം അവരുക്കുതു നൽകി. അവർം ആ മരിഗ്രു ക്രൈസ്തിയാണുട്ടി ദൃഢമിച്ചു തന്റെ ശ്രദ്ധയ്ക്കിലാണു. അരുളിക്കേത്തുന്ന അശാനി അവരും വിഴുങ്ങകയും ചെയ്തു.

“നാം നശിച്ചുകഴിഞ്ഞു. പാവനാത്മാവായ ഒരു സ്ഥാവതിജ്ഞയാണ്” നാം ഇപ്പോൾ ചുട്ടുരിച്ചതു” എന്നായ വചനം ആ സംഘത്തിലുള്ള ഒരു ഹംഗ്രീഷ് ഭേദനിൽക്കിനു ചുറപ്പെട്ടു. ഈ പ്രവചനം വാസ്തവമായി തീർന്ന്. ജോഹന്നേസ്കാപ്പം അവർം അരംഭിച്ച പ്രവത്തി അവസാനിച്ചില്ല. അന്നമുതൽ പ്രാഞ്ചസിൽ ഹംഗ്രീഷുകാരുടെ ശക്തി കുറിച്ചുതുന്നു. അവളുടെ സുരണാ മുഖ്യജനത്തെ തട്ടിയുണ്ടായി. മുപ്പത് വർഷങ്ങൾക്കു ശുഭിയിൽനിന്നും ഹംഗ്രീഷാധിത്രും പാടെ നശിച്ചു.

*

*

*

*

“വിശ്വാസത്തിന്റെ മുഖിൽ സമാദം നീങ്ങും,
വർദ്ധതം തുകരും.”

(വിവേകാനന്ദ്)

വാലൻടിൻ ജമര

പ്രാർഥനിലെ ഒരു മഹാപണ്ഡിതനായിത്തീൻ ഒരനാമംവാലൻറ കുറച്ചാണിതു്. വാലൻടിൻ ജമരയും എട്ട് വയസ്സായപ്പോൾ തന്നെ അവവൻറ ഓരോ തൃശ്ശൂരിൽ അഭ്യർത്ഥിക്കിയും അഭ്യർത്ഥിക്കിയും കുറച്ചും കുറച്ചും കുട്ടികളും ദുർഘടനയിൽ ദാരിദ്ര്യത്തിൽ ദൗട്ടകയുംചെയ്തു്. രാഷ്ട്രമേധാവികളുടെ ശുദ്ധ അഭ്യർത്ഥായി നടന്നിരുന്ന യുദ്ധത്തിലായിരുന്നു. നാട്ടുഭൂമി അകുമ്പും നടമാടി. സ്വപ്രഹരത്തിൽ അഭ്യർത്ഥിനു തീരെ വഴിയില്ലെന്ന കണ്ണപ്പോരം ഒരു ദിവസം ഇരു കട്ടി അത്രോടും പരയാതെ അട്ടത്തെ ഗ്രാമത്താഡിലേക്കു ചാടിപ്പോയി ഒരു കോഴിവള്ളംകാരൻറ കുട വേലചെയ്തു് നാം കഴിച്ചുവന്നു. അല്ലെങ്കാലത്തിനു ശേഷം ആര്ജോലിയില്ലാതായി. വീണ്ടും ജമര ഗ്രാമങ്ങൾക്കൊടും നടന്ന ജോലിയന്നേപ്പണിച്ചു്. പലപ്പോഴിം പക്ഷത്ത് മുഴുവൻ അലജത്രും, അന്നപാനാടികളുണ്ടും ലഭിക്കാതെ കൂടിനിച്ചു് വിവശനായും, രാത്രിയായാൽ വല്ലേടത്തുംവീണാങ്ങിയും കഴിച്ചുകേണ്ടിവന്നു അവൻം. ഒരു നാം കലശലായ പനിനിമിത്തം തീരെ നടക്കാൻ കഴിയാതെ അവൻ വഴിവകിലുള്ളു ഒരു തൊഴ്ത്തിൽ കയറിക്കിടന്നു. കാലികളു തീരാനായി അവിടെ ചെന്ന കൂഷിക്കാരൻ തൊഴ്ത്തിന്റെ ഒരു മുലകയിൽ അവഗന്നായ ഒരു ബാലൻ

ചുത്തണ്ട് കീടക്കന്നതു കണ്ട്. സുക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ അവനു ഉറുമായ മസൂരി ബാധിച്ചിരിക്കുന്നും മനസ്സിലാക്കിയ ആ കർബ്ബകൾ കുറച്ച് വൈക്രമാലേട്ടു് ശൈത്യങ്കാണ്ട് വിരക്കന്ന ആ കട്ടിയുടെ മേൽ ഇടത്തിനു ശേഷം അവൻ്റെ കാലുമ്പിതിയാലോവിച്ചു ഒപ്പിച്ച കൊണ്ട് പിന്നുണ്ടാവി. ഈ വിവരം ആ ദേശത്തിലെ തെ പുരോഹിതൻ അറിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം കട്ടിയും ആ റാത്രിവും മരണം കൊണ്ടാക്കുന്നു്. അല്ലെങ്കിലും അക്കം ആ ഉദാരമതിയായ പുരോഹിതൻ്റെ കാരണം തന്ത്രാൽ ജമഗ്രാഹക രോഗം മാറി. പിന്നെ കുറച്ചുകാലം ആ ഗ്രാമത്തിൽത്തന്നെ രാട്ടിടയൻ്റെകുടെ അവൻ വേലാ ചെയ്തുവന്നു. വിത്രമവേളയിലെപ്പോം ജമഗ്ര അല്ലോ അകലെയുള്ള ഒരു സന്ധാസിമംത്തിൽത്തുന്ന ഏഴും വായനയും പഠിച്ചുവന്നു. ഒന്നാനുസന്ധാദനത്തിൽ ആ കട്ടി കാണ്ടിച്ചു അസാമാന്യമായ ജിജ്ഞാസക്കണ്ട് അവിച്ചതെത്തെ പുരോഹിതമുവുന്നു് അവനോടു് പ്രീതിതോന്തി, അവനെ അവിഭേദത്തനെ പാപ്പിച്ചു. സന്ധാസിമംത്തിലെ പത്രക്കലെ മേധ്യാന്ത കൊണ്ടുപോകയും അവയെ വേണ്ടവിധം പരിപാലിക്കയുമായിരുന്നു അവൻ്റെ ജോലി.

പത്രക്കലെ മേധ്യാന്തത്തീനാട്ടുകളിൽ, ആകാശത്തുനോക്കി നക്ഷത്രങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചു മനസ്സിലാക്കന്നതു ആ കട്ടിയുടെ പതിവാങ്ങിയുണ്ട്. അതിലിട്ടിയും നക്ഷത്രങ്ങളുക്കറിച്ചുള്ള ചില പുസ്തകങ്ങളും നക്ഷത്രപടങ്ങളും

അവൻ അട്ടത്തെ പട്ടണത്തിൽനിന്നു കരസ്ഥമാക്കിയിരുന്നു. ശീവുസമയങ്ങളിൽ ജമരെ നക്ഷത്രപട്ടായി വലിയോരെ രൂക്ഷത്തിന്റെ ശൈവരത്തിൽ കരാറിയിരുന്നു കൊണ്ട് ഗഗനനിരീക്ഷണം നടത്തുകയായിരുന്നു പതിവ്. കുമേണ അവൻ പാത്രത്തിനു മുറിയുടെ ചുമരിലും തട്ടിന്റെ അടിഭാഗത്തും പ്രവജാതി നക്ഷത്രപട്ടങ്ങൾ കാണാമാറായി. അവാ റിക്കന്തും അവാന്റെ നിരീക്ഷണഫലങ്ങായി നിന്മിക്കേണ്ടവയായിരുന്നു.

ഈ ദിവസം ജമരായ്ക്ക് ഹാതയിൽനിന്നു ഒരുപോന്തമോതിരം വീണകിട്ടി. അവൻ ഉടനെ അതു് പുരോഹിതമുപയുഗങ്ങൾ കൂട്ടിയുള്ളിട്ടുണ്ട്. മോതിരം അട്ടത്തെ പ്രദേശത്തിലെ ഈ പ്രദുശപണ്യിത്തഞ്ചന്തായിരുന്നു. നൃഷിംഹാ അംഗുലീയം തിരികെ കിട്ടിയപ്പോൾ കട്ടിയുടെ സത്യസന്ധ്യത കണ്ട് ആ മഹാശയൻ അതീവ സത്രജിനായി, തന്റെ ഗമമാലയത്തിൽനിന്നു വേണ്ടുന്ന അന്താജാം എടുത്തുപാട്ടുണ്ടിട്ടുണ്ട് കൊള്ളിവാൻ ആ പുസ്തകപ്രസിദ്ധീക്കെ അനുവാദം നൽകി. അനു മുതൽ ജീവരെയുടെ ഉത്സാഹം വർദ്ധിച്ചു. പരിനുഭവിലനായ ഇതു ബാലന്മാർക്കുട്ടത്തെ ലൈഖാനിക്കാവുകയും ചെയ്തു.

ഈ ദിവസം കാട്ടിയവെച്ചു് ജമരെ ഒപ്പം നിവത്തിപ്പിടിച്ചു് അതിൽത്തന്നു കണ്ണിക്കുമ്പോൾ നിരീക്ഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരീക്കു, അതിലെ കടന്നപ്പോയിരുന്നു രണ്ടപാത്രങ്ങൾ അതു് കണ്ട് കട്ടിയോടിങ്ങിനെ ചോദി

എ, “കമാരം, നീ ഇവിടെ എന്തുവെയ്യുന്നും ഈ പട്ടിൽ എന്നാണ് നീ നോക്കുന്നതു്?” “അങ്ങേയ്ക്കും നമ സൂരം, ഞാൻ കൂബക്കിലേക്കുള്ള വഴി നോക്കുന്നാണ്. അവിട്ടെന്നു സർക്കലാശാലയിൽനിന്നും പറിക്കേണമെന്നും എനിക്കു അതിയായ അനുഗ്രഹം” എന്നിങ്ങിനെ ആ ബാലൻ ഉത്തരം പറത്തു.

ഈ മാനും ലോറേയിൽ പ്രദാനവായ ലിയോഫോറിഡ് ഡായിതനു. അദ്ദേഹം കട്ടിയുടെ വിവരങ്ങൾലൂം ചോദിച്ചുവരിന്നു. സപ്രധാനത്താൽ അവൻ ആജ്ഞിച്ചു അനുഗ്രായായ വിജ്ഞാനത്തെക്കരിച്ചു് അദ്ദേഹം അത്രത്തെപ്പറ്റി. സർക്കലാശാലയിൽ ചേൻ പറന്നു നടത്താനുള്ള സർസ്സായങ്ങളും അതുപേരിൽനിന്നും അനുഗ്രഹിതനായ പ്രദ ആ ബാലൻ ചെയ്തുകൊടുത്തു.

അല്പകാലംകൊണ്ടു് ആരെ ഒരു മഹാപണ്ഡിതനായിത്തീർന്ന്. ഭൂമനിരീക്ഷണത്തിലും ജ്യോതിഖണ്ഡാനുത്തിലും അദ്ദേഹം ഒരു വിജ്ഞാനക്കിയിയായിത്തീർന്ന്. അതിനാൽ പ്രദ അദ്ദേഹത്തെ ലോറേയിൽ കൊട്ടാരത്തിലെ ശ്രദ്ധാലയമേഡാവിയായി നിയമിച്ചു. ഉദാരമായായ പ്രദവിന്നീര മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്നീര പുതുനായ ശ്രദ്ധകാരിപ്രദ ജമ്മനിയുടെയും ശത്രുവിയുടെയും ചക്രവർത്തിയായപ്പോരിഡ് ആരെ അദ്ദേഹത്തിന്നീരകുടുംബം പോവുകയും വിജന്നയിലെ മഹാഗുമാലാത്തിന്നീര മേലാലുക്കുന്നായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. വാലൻടിൽ ജമരെ

എൻപതു വയസ്സുവരെ ജീവിച്ചു. 1775ൽ അയിരുന്ന അദ്ദേഹം കാലഗതി പ്രാപിച്ചതു്. കുട്ടിയും കിള്ളുഹായതയിലും ജനിച്ചു്, അവാച്ചുമായ ഭരിതങ്ങൾ അംഗവിച്ചുകൊണ്ടു്, ജനാനസന്ധാനത്രം യാൽ നക്ഷത്രനിരീക്ഷണം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന അഖാലൻ വോമതല്ലും വിശാലമായ പ്രശ്നങ്ങളിലും നക്ഷത്രമാദ്ദേതാളം എന്നാൽവും സന്ധാരിച്ചു.

*

*

*

*

“നാം മെവത്തിന്റെ അട്ടക്കലേക്കു നടക്കുമ്പോൾ
മെവും നമ്മുടെ അട്ടക്കലേക്കു ഓടിവയ്ക്കും.”

(അറബിപഴക്കവാലു്)

ഒരു ദായി

പദ്ധതിമല്ലാത്തിന്നർ പാർപ്പത്തിൽ ചുന്നാനന്നര
തനിന്നട്ടണ്ണ് ഗങ്ങൾക്ക് എന്ന തെ വന്നപ്പേരേതായിരുന്നു
രഹാഭാധിയുടെ ജനനം. അനന്തശാസ്ത്രി എന്ന പേരായ
തെ പ്രവൃത്തപബ്ലിക്കറ്റർ മകളാധിയിരുന്നു ആ നഹിള.
ചുരുക്കം കൊപ്പാലു സുരീകരംക്കും വില്ലാഭ്രാസം
അവശ്യം ആവശ്യമാണെന്ന നല്ലപോലെ ഗഹിച്ച ശാ
സ്ത്രി സപക്ഷംവൈത്തിന്നരും ബന്ധകളുടെയും അഭിപ്രാ
യങ്ങൾക്കെതിരായും അവരുടെ മാത്സ്യം സവാദിച്ച
പോലും തന്നർ ഭാത്യക്കു സംസ്കൃതവില്ലാഭ്രാസം നൽകി.
അങ്ങിനെ അതാനസവാദനത്തിൽ ഉത്സുകയായിത്തീന്
മാതാവുതന്നന്നയായിരുന്നു രഹാഭാധിയുടെ പ്രമഹാഭ്രാ
ച്ചിക. ചിന്താശീലവും കർമ്മക്കാലതയ്ക്കും രഹിയുടെ ജന
സിലമാഡ ഗ്രന്ഥങ്ങളാധിയിരുന്നു അതിയായ ഭക്തിയും
സത്യസന്ധ്യതയും ആ ചേമ്പൻകുട്ടി മാതാപിതാക്കളിൽ
നിന്നു കാലേകുട്ടി പ്രകതിയിരുന്നു. ജനനസമലമായ
വന്നപ്പേരൈത്തിനന്നരുണ്ടായ ധീരശാന്തതയും മഹാന്ന
ഭാവവും അവളിൽ ചെറുപ്പും മുതൽക്കേ കണ്ണുവന്നു. അ
ങ്ങിനെ ഭാവിയിൽ വരാനിരീക്ഷനു സംഭവാജ്ഞക്കും ജീ
വിത്തേരുങ്ങാക്കും പരുശ്വമായസ്പദഭാവവിശേഷങ്ങൾ
പുതുതി അവളിൽ ചെറുപ്പുനേ സംവിധാനം ചെയ്തു.

രമാഭാസിക്കു ദൈത്യരംഗത്തിലേപ്പാർഡ് അവളുടെ പിതാവിന്നു സാമ്പത്തികമായി വലിയൊരു പ്രതിനിധിപ്പിച്ചു. തന്റെ വീഴ്ചയിൽ നിലങ്ങളും വീരും ആ കുടുംബം തന്നെ സ്വന്തമായി പ്രവർത്തിച്ചു. മാതൃസ്ഥാപനം ആവശ്യമായി ജീവിതം ഏറ്റു സ്ഥാപിച്ചു ചൊണ്ടാമെന്നും മാരി. സംഗതിവശാൽ ചീലപ്പോർഡ് ചീലോട്ടേരുക്കിൽ കുറെ കാസാഡോൾഡ് പ്രാർത്ഥ വെന്നിരിക്കില്ലോ, മീക്കപ്പോഴും ധാരാളപ്പോൾ തീർക്കുവാൻ മാത്രം ചെന്നേട്ടു താമസിച്ചു വീണ്ടും സഖ്യാദം തുടങ്ങുകയായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ളൂ പരുടനജീവി തന്ത്രിൽ രമാഭാസി അസാധാരണമായ ബുദ്ധിയും പ്രാണിയും പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു. അവളുടെ മുഖപ്രസന്നതയും ശാലീനതയും സർവ്വരേഖയും സഹജാരാക്കി. അതിനാൽ ചെന്നേടം സ്വന്തമായംപോലെയായി. മാതാപിതാക്കളിൽനിന്നും അവർക്കു ലഭിച്ച ഒരു ഭാര്യാഭ്യാസം ചൂത്തിരാക്കിയതു കാര്യനടയാളം ദീർഘപ്രായാണതിലുണ്ടായെ അനഭ്യവിശ്വാസിച്ചായിരുന്നു. നാനാവിധിം ജീവങ്ങളുമായി പരിചയിക്കുവാനും അനവധി ഭാഷകൾ പഠിക്കുവാനും ഇള കാലത്തു ആ കുട്ടിക്കും സാധിച്ചു. ഒരു കാലത്തു സ്വത്തും സംസ്കാരമതികളുമായിരുന്നു ഭാരതീയസ്കൂളികൾ അനുഭവിച്ചുവന്നു അവമതികളും ഉംട്ടാണെന്നും ഒരു കിൽക്കണ്ട മനസ്സിലാക്കുവാനും ഇക്കാലത്തു രമാഭാസിക്കു അവസരംകിട്ടി. ഭാവിക്കിയിൽ താൻ എറാച്ചതു പ്രവർത്തി

നങ്ങളിൽ തന്നെ ബാലുകാലാന്തവജ്ഞാൻ രമാഭായിക്കു
എററവും ഉപകാരപ്രദമായിത്തീന്നിട്ടണ്ട്.

1874ൽ, അവരുടെ പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ,
രൂഖം അന്യന്മായിത്തീന്ന് പിതാവ് പരലോകപ്രാ-
പ്ലനായി. രണ്ട് മാസം ചെല്ലുന്നതിനുമുമ്പ് അവളുടെ
മാതാവും അദ്ദേഹത്തെ പിരുത്തം.

അങ്ങിനെ സ്പന്നമായ ഒരു ശ്രദ്ധാലൂപിലോതെ
സഖാരികളായിക്കഴിഞ്ഞെതാണ് ഇതു കുടംബത്തിൽ രമജ്ഞം അ-
വള്ളടക്ക സഹാദരനം മറ്റൊരു അവക്ഷേഖിച്ചു. അഹോ
രൂത്തിക്കു വഴിയും, ആത്മപ്രതിഭയും സ്വന്തമായ ഒരു
വിതര്പ്പാപാരവും സ്പന്നമായി കണ്ണംതെരണ്ടായ ഭാരം
ആ കുട്ടികളുടെതന്നെയായി. കൃഷ്ണപാടകളുടെ മല്ല
ക്കാടിലോലും മാതാപിതാക്കളുടെ ഏദാഖ്യവുംമായ
അഥവാ സുജനങ്ങളുടെ ഉല്ലാസന്നതിലായിരുന്നവല്ലോ.
ആ വിഷയത്തിൽതന്നെ പ്രവർത്തിപ്പാണ് രമാഭായിയും
നിശ്ചയിച്ചു. സുഖിലും സ്വന്തമായി ഒരു
അവിലേന്ത്രാ പ്രത്യുഥം നടത്തുവാൻ സഹാദരനോടോ
പും ആ വീരവനിത സധിരം ഇരഞ്ഞി. ഫോനൈ, പബ്ലിക്,
അനുഭവിസംസ്ഥാനം, ബഹുംി, ആസ്സാം, മദിരാശി
ഇവിടെയെല്ലാം അവർ സഖ്യരിച്ചു. പോയേടതെല്ലാം
പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തിയും അഭിമുഖസംഭാഷണങ്ങൾ വഴി
യായും അവർ ജനങ്ങളെ വനിതോദ്ദാരണവിഷയത്തിൽ
ഉൽസ്ഥിതിക്കും സങ്കച്ചിതപ്പാണി

കളിമായ ജനങ്ങളുടെനിന്നു കർത്തമായ ശകാരവും നിജ്യ അണമായ പരിഹാസവും വേണ്ടതിലധികം ലഭിച്ചുവെങ്കിലും സഹ്യദയനാരായ നിരവധി മിത്രങ്ങളും അവർഖണ്ഡായി. കല്പത്രയിൽവെച്ചു നടത്തിയ സുപ്രസിദ്ധങ്ങളായ പ്രഭാഷണങ്ങളും രഹാഭാസങ്ങൾക്ക് പാണ്ഡിതുവും പ്രായാഗ്രികൾവിജ്ഞാനവും രൂപാന്തരങ്ങൾക്ക് വരീക്കയും ഒരു വിജ്ഞാൻസഭയ്ക്കുംവെച്ചു അവർക്ക് “റാണ്മാരി” എന്ന പൊതുജീവിതം നൽകുന്നുണ്ടെന്നും വെച്ചു.

1880ൽ രമാഭായിയുടെ സഹോദരനം പാരലോക പ്രാഘ്നനായി. മുത്തുവുമായുള്ള വിരപ്പരിചയം നിമിത്തം ആരു വന്തിതാരതന്ത്രത്തിനു ഇത്തെല്ലാം സഹിപ്പാൻ സാധിച്ചുവെന്നു പറയേണ്ടതുള്ളൂ. ആരു മാസത്തിന്നുശേഷം അവർ ഭർത്തുമതിയായി. സൗഖ്യവില്ലാത്താസവിശയത്തിൽ ഒരു ഉയ്യപ്പതിജ്ഞവും, ആരു വഴിക്കേ പരിചയത്തിനാടവന ഒരുവുമായ ഒരു ബങ്കാളിയായിരുന്നു രഹാഭാസങ്ങളുടെ വരൻ. എന്നാൽ വിവാഹംകൊണ്ടും അവരുടെ ശാർഥിക യാതനകൾക്കു അധികക്കാലം അരുതീകിട്ടിയില്ല. നേര ക്ഷേമപ്പെട്ട ഭാവത്രജീവിതത്തിന്നുശേഷം ഒരു ചുതി യൈയും ധർമ്മപതിയൈയും വിട്ട് അദ്ദേഹം കാലഗതി പ്രാപിക്കേണ്ടിവരുതു്. ഇത്തരത്തിൽ നിയതി പ്രഭ്യാഗിച്ചു പരിക്ഷേകളെയെല്ലാം നേരിടാനുള്ള ആരത്തിലെവലവും അരംഗത്തിലും ആരു ധീരവനിതയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു.

വിധവയാളിത്തീന്നശേഷം മരാഭായി ബഹാദുർ വിച്ച് മകളോടൊപ്പം സ്പദേശത്തെക്കുറന്നു ഉടൻായി. അവരുടെ അന്തരാത്മകയും അഭിനിവേശവും കണ്ടു മിത്ര ജനങ്ങൾക്ക് അവരോടു അതികായ ബഹുമാനം തോന്തി. “ആത്മാവിളിക്കും സഹാജം” എന്നപേരിൽ ഒരു സഹാജം എല്ലപ്പുടംതുകയും സൗഖ്യവില്ലാളുാസലുവരണ്ടതിനായി ഉറക്ക പാരിത്രമിക്കയും ദൈഡിക്കുപ്പാറം അവക്കു പലയം സഹായം കാൽക്കി. അതു സഹാജത്തിനും ക്ഷേമാവധിയിൽ പല ശാഖകളിൽ പ്രിനീട് അവർ സഹാപിച്ചു. 1882ൽ ഗവർണ്ണർക്ക് നിയമിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസക്കമ്മീഷൻറെ മുന്ഹാ കൈ അവർ സമൃദ്ധിച്ചു തെളിവുകളിൽ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ അനുലുജാളായിരുന്നു. അതിൻറെ ഫലമായി വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് പല നേട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

താൻ വരീച്ച സേവനവുത്തീയിൽ മുട്ടത്തോ പരിഞ്ഞാനായും വൈദിക്കുവും സന്ധാരിക്കാനായി 1883ൽ മരാഭായി ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു പോയി. അവിടെ അവർ “ചെത്തുന്നഹാം” എന്ന സൗഖ്യവും കലാശാലയിൽ ചേന്നു പാരിക്കുയും, പ്രിനീട് അവിടെത്തെന്നു സംസ്കരപണ്ടി തയാറി ഉദ്ഘാഗം വരിക്കുയും ചെയ്തു. 1886ൽ അമേരിക്കയിലെ ചില സൂച്ചിത്തുകളും തന്നിനാണ്ടായ കാലം നബ്രകാരം അവർ അഞ്ചോടു തിരിച്ചു. അവിടെവെച്ചു് അവർ ഇന്ത്യൻ സംസ്കാരത്തെയും ഭാരതീയ സൗക്രാന്തിക

അതിന്റെത്തെങ്കിലും ചുരുക്കാവിച്ചു കൈ പ്രസംഗവാരന്മാരുടെ നടത്തി. കിണക്കർഗാർട്ടുകൾ, ഫ്രോബേറ്റ് ഇത്യാദി നവീന അല്ലെങ്കിൽ സംഖ്യാപനസ്വീകാര്യങ്ങളുടെ പ്രധാനമായും പ്രധാനമായും അവർ നല്കപ്പോലെ ഗ്രാഫിച്ചു. ആ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു സ്പ്രാംഖായ മാറാട്ടിയിൽ അവർ ചെലിലാ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിലിട്ടും അവർ കൈ കുഞ്ഞുമതാന്ന ഡാക്ടി ആയിരത്തൊന്നിന്നീന്നുണ്ട്.

1887ൽ രമാഭാസി ബോബേബയിൽ തിരിച്ചെത്തുത്തി. അതിന്റെശേഷം, അമേരിക്കയിൽനിന്ന് സിലബിച്ചു ധനസഹായത്താലും സ്പന്ദിമ്പിത്തങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് സിക്കായ സന്പാല്പംകൊണ്ടും ചുന്നയിൽ “ശാരദാസഭനം” എന്ന പേരിൽ അവർ കൈ വിഡ്യാലായം സ്ഥാപിച്ചു. അവരുടെ വ്യക്തിപ്രഭാവവും കാൺപ്രാപ്തിയും അനവധിമഹാഘാരത അവരുടെ പ്രഭുത്വത്തിലേക്കു ആക്കിച്ചു. 1896ൽ ബോംഗവ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മദ്ധ്യ ദേശങ്ങളിൽ ഭയങ്കരണായ ക്ഷാമബാധയുണ്ടായ അവസരത്തിൽ അനാമരായിരത്തൊന്ന് മുന്നു പെൺകുട്ടികളെ അവർ തന്റെ ആഗ്രഹത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷിക്കുകയും അവക്കല്പിപ്പാം സമുച്ചിതമായ വിദ്യാഭാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. “മുക്തിഭവൻ” എന്ന കൈ വൃഥാസായ സ്ഥാപനവും, അതേ പേരിൽ അപാമഹരികളായ അഞ്ചുലകളും ഒരു സംഗ്രാംത്തിന്നുള്ള രൈഡ്യാത്മിമന്ദിരവും അവർ എല്ലാംപുറത്തി. 1900ത്തിൽ ഗ്രജറാത്തിൽ ഉണ്ടായ ക്ഷാമ

കാലത്തു് രമാഭായി തന്റെ ആഗ്രഹത്തിൽനിന്നും ഇതുപോരു പ്രവർത്തകമാരെ അവിഭേദക്കൈയുള്ള ഉദാരമായ സേവനം നീറ്റുഹിച്ചു. അവർ അന്ന നടത്തിയിരുന്ന വിഭ്രാലുജാളിലും ആത്രുരശാലകളിലും വൃഥസാധമങ്ങിരുണ്ടും രണ്ടായിരത്തിൽപ്പരം അഞ്ചൊമ്പാസികളുംണ്ടായിരുന്നു. ദോഷപ്പുണി, പാത്രപാലനം, തജ്ജംഡവേല, കൈജി, പാചകവുത്തി, മിച്ചുത്തംപാണി, വാഞ്ചപ്പുണി ഇത്തും ദി നാനാവിധ വൃഥസാധങ്ങളും അവർ കുട്ടികളെ പരിശീലിപ്പിച്ചു. അവരുടെ ധാർമ്മികജീവിതത്തിലും ഈ ആവാസ്യം വേണ്ടതു ഗ്രഖചാതിപ്പിച്ചു. അഞ്ചൊമ്പാസികളുടെ കേൾഡം മാതൃഭാഷിരുന്നു അവരുടെ ലക്ഷ്യം. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയെല്ലാം മേൽനോട്ടത്തിൽ അവർ പ്രദർശിപ്പിച്ചു കാഞ്ഞശേഷി അത്രുതാവഹമായിരുന്നു.

1922ൽ പണ്യിത രമാഭായി ഇഹലോകവാസം വെച്ചിരുതു. അവരെയും അവരുടെ പ്രവൃത്തികളും കണ്ണിം കേട്ടും അറിഞ്ഞവരെല്ലാം ആ പുണ്യവതിയുടെ നീന്തുണ്ടതിൽ ആത്മാത്മഭായി വ്യസനിച്ചു. എത്രയും എഴുഡിലെ ജീവിതം ആരംഭിച്ചു്, സ്വപ്നഘനാരതായി അനവധി ഭാഷകളിൽ അഗ്രാത്മായ പാണ്യിത്രും സന്ധാരിച്ചു്, തനിക്കു പററിയ നീരവധി അത്രാഹിതങ്ങൾ സയീരം സഹിച്ചുകൊണ്ടു്, സേവനാനിശ്ചരമായ ഒരു ജീവിതം നൽച്ചു ഈ ആഹ്ലാരതീയസന്താനത്തിന്റെ പാവനസ്ത്രങ്ങളും മുമ്പിൽ നാമോവാക്കം ചെയ്യാത്തവരാണ്.

“അണ്ട്! സമുദ്ദായപരിപ്പിൽത്താക്കളുടെ മനാണിയിൽ സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കിയ ഇന്ത മാനുസഫോററി സുജിഷൻസംക്ഷ എന്നാനും ചീഡ്യിമത്തായ ഒരു മാതൃകയാക്കി നിലക്കൊള്ളുന്നു.

*

*

*

*

“പ്രധാനം തന്നെയാണ്” ശ്രീകൃഷ്ണം; അരുതാന്നായാണ് “രക്ഷണവും.”

(ചീറ്റാനിവണ്ണ)

ഒ റ സ്റ്റ ന റ

മാരിപ്പുത്തിലും രേഖത്തിലും പെട്ടം, അനാമങ്ങം കാശകാരികളും അനവധി ബാലമാർക്ക് തൈവിമിക ഓൽ ജീവിച്ചുവരുന്നതു സാധാരണമാണ്. അതു സാമ്പായികജീവിതത്തിൽ കടന്നക്രൂട്ടിച്ചിട്ടുള്ള വൈകല്യങ്ങൾ എ സുചിപ്പിക്കുന്നു. ഏന്നാൽ കേവലം യാദുച്ഛാക്കായി മനസ്സിലുണ്ട് പ്രഭരമേറ്റ സുവസ്ത്രഭിഡിത്തിനും പെട്ടെന്ന അവർന്നുനീയമായ ആപത്തിലോകം ലോക പരിചയമില്ലാത്ത ഇളംപെതലുകൾ ആപത്തിച്ചു നരകിക്കുന്നതും അവസ്ഥാവും മായിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു കമ്പയാണ് ജോൺ ടാനർ എന്ന അമേരിക്കൻ ബാലന്മാരും.

സപ്രഹരിതിനാട്ടുള്ള ഒരു കാട്ടിൽ കളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു പത്രവയസ്സു മാത്രം പ്രായമുള്ള ഇതു വൈഴ്ത്ത കാരൻ കുട്ടിയെ, ഒരു ചെന്നായ ആട്ടിന്കുട്ടിയെ എന്ന പോലെ, ഒരു റെയ്സ്‌ഹാസ്കാരൻ തട്ടിക്കൊണ്ടപോയി. ആ വലൻ ബാലനെ, സപ്രവർത്തിലെ ഒരു സുക്കി വിറ. അങ്ങിനെ നാഗരികലോകത്തിൽനിന്നും വളരെയുള്ളൂ, സപ്രതം ആളുകളുടെ മുവം കാണാതെ, ഭാഷയിലും വേഷത്തിലും കേവലം പുതുസ്ത്രരായ ഒരു വന്നുവർഗ്ഗം കാരിയുടെ ഇടയിലോകെ ആ കുട്ടി പെട്ടെന്ന നിപത്തിച്ചു

ഹോയി. അസാധാരണമായ ഇതു സ്ഥാനത്രംഗം കട്ടിയെ ഒരീവിത്തെത്തു പാടെ മാറ്റിക്കൊണ്ടു. അമ്മയും മാതൃത്വം ഓമനവചനങ്ങളും സദ്ധാദരീസദ്ധാദരനായെ വാത്സല്യസന്ധർമ്മമോ ഇല്ലാതെ, അപരിജ്ഞതയം കൂദാസപ്രഭാവികളുമായ അ ഹാട്ടജാതിക്കാരുടെ മല്ലത്തിൽ ആ കട്ടിക്കേം കഴിച്ചുകുടുംബിവന്ന്. റൈറ്റിന്റുകാരായ മറ്റു കട്ടിക്കലേഴ്ത്താലും കാട്ടാടകളിൽക്കൂട്ടി തോണിക്കൊണ്ടപോകാനും, കുണ്ണം കായും കിഴങ്ങും തിനാനും, മരുളിയും ഇലയും ചുറ്റാനും, വായുവും വെള്ളിച്ചുവും ഇല്ലാതെ ഇടങ്ങിയ പക്ഷണ്ടതിൽ തികഞ്ഞിരക്കി കിട്ടപ്പാനും ആകട്ടിക്കു തീരെ പരിചയമണ്ടായിരുന്നില്ല. നീളുരരായ പുതഞ്ചനാർ അവസരം കിട്ടപ്പോഴും അവനും നിർദ്ദിഷ്ടം ശക്തിക്കും ശിക്ഷിക്കും ചെയ്യും. വെള്ളം കാരോട്ടിള്ളി വിദേപം അങ്ങിനെയാണ് അവൻ പ്രകടിപ്പിച്ചത്. അതുരം അവസരങ്ങളിൽ തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട മാതാപിതാക്കന്നാരും സദ്ധാദരീസദ്ധാദരനാരെയും ഓത്ത് ആ കട്ടി വിജീവിങ്ങിക്കരുകയും കണ്ണിർവാക്കുകയും ചെയ്യും. ഏ നാൽ വല്ലവയം അടക്കലേക്കു വരുന്നതുകണ്ടാൽ അവൻ ഉടനെ കണ്ണിർ തുടച്ച പ്രസന്നാവം നടിക്കുകയും ചെയ്യും. പോറമ്പയായ ആ റൈറ്റ്‌ഡിന്തുകൾ സ്കൂളി മാത്രം ടാനറോട് സപ്ലൈം മുഖലമായി ചെത്തമാറി. പുലപ്പോഴിം അവൻ കട്ടിയുടെ സഹായത്തിനെത്തുകയും ആരും കാണാ

തെ അവന്ന് പത്രമായ അരധാരം കൊട്ടക്കുകയും സാന്ത്വനവാക്കുകൾ പറയുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ബുദ്ധിമാനം സമർപ്പിച്ചായ ആ ബാലൻ അല്ലെങ്കിൽ വസതിനകം അലംഖുനീയമായ തന്റെ വിഭിന്ന കീഴുക്കൾ എങ്ങനെയാണ്. മറ്റൊരു ദൈവികനും കൂടിക്കളേപ്പാലു കാണ്ടാം നിരുപ്പിപ്പാനുള്ള കഴിവും വിവരവും സോത്സാഹം അവന്നു സ്വന്വാളിച്ചുതുടങ്കി. അങ്ങിനെ കുറേ ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പാടം അവൻ മരഹാത്മ ശാന്തതിലെ ഒരു മുഖ്യ വില്ലേപ്പാട്ടി. പത്ര ഗാലൻ വിന്റീയും ഒണ്ട ടാരവതാനിയും കുറേ പുകയിലയുമായി തന്നെ അവന്നു കെട്ടിയ വില. ആ മുഖ്യം ടാനരെ സ്കൂളാദ്യത്വം ദേ പോറിവളർത്തിയെങ്കിലും കുടംബത്തലവൻ മുപ്പേപ്പാഴം അവനേന്നു പരിഷയ്ക്കുവാക്കുകയും സ്വന്നം കുട്ടികളിൽനിന്നും മുത്തുസ്വാദി പുത്രസ്വാദി ചെയ്യുകയും ആയിരുന്ന പത്രിവു്. ഇതെല്ലാം സഹിച്ചുകൊണ്ട് കന്തത ദീർഘദിവസങ്ങൾ അവൻ കഴിച്ചുകൂട്ടി.

ആ കാലത്തു ആ ശാന്തവും മരഹാത്മ അയൽശാന്തവും തമിൽ വൈരമുത്തുവിച്ചു. തൽപ്പലംബായുണ്ടായ പോരിൽ ആ കുടംബത്തലവൻ മരിവേറു മരിച്ചു. അങ്ങിനെ ആ കുടംബം കുട്ടിത്തു ദാരിദ്ര്യത്തിൽ പെട്ടവാനിട്ടായി. മുഖ്യം കുട്ടികളും അവരാരത്തിനു മാർഗ്ഗം വില്ലോതി തെ കുഴിങ്ങി. ആ കുഴിവി കാട്ടിലും കനാലുകളും അനവധി പ്രേതങ്ങൾക്കും ദ്രുതങ്ങൾക്കും മുണ്ണമീല്ലാത്ത നേ

ഇക്കം കൊട്ടക്കുകയും ഒരുവാദികളെക്കാണ്ട് പല ക്ഷീ
പുകമ്മണ്ണും ചെറുക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അതു
കൊണ്ടാണം ഫലമുണ്ടായില്ല. ഈ വിഷയംതുടർന്ന്
അവൾ ദായ സ്പർശിക്കായി. തന്റെ മണ്ഡറത്തെ
ചുരുക്കം വന്ന അട്ടത്തിങ്ങൻ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതായി
അവൾ ഭക്തി, "നിന്റെ വഴിപാടുകൊണ്ട് ഭ്രതഗണ
ഞ്ചേരും പ്രസാദിച്ചിരിക്കുന്നു. നീ കട്ടികളെ നായാട്ടി
നും ടാറത്തുണ്ടെങ്കിൽ, അപേതതാനും വരികയില്ല."

ചിരുംനു പ്രഭാതത്തിൽത്തന്നെ ആ രൂപം കട്ടിക്കാഞ്ഞെ
ബാംവിളിച്ചു തന്റെ സ്പർശത്തിന്റെ വിവരം പറഞ്ഞു,
നായാട്ടിനു ഹോകാൻ അവരോടാജ്ഞതാപിച്ചു. അവളും
ഈ സ്പർശം കട്ടിക്കം അമ്മയുടെ വാക്കുകൾ അഭിസരി
ച്ചില്ല. അവർ ഓരോ ശീകഴിവുപരിശീലനും മാറ്റി. എ
ന്നാൽ കൂട്ടത്തിൽ ഇളയ ടാനർ, സ്പാതുംകൊണ്ട് ജീ
വിശ്വാസമെന്നും തന്നെ നോക്കിരക്കിച്ചു തള്ളുയെ സഹാ
യിക്കേണ്ടതു തന്റെ കടമയാണെന്നും നിശ്ചയിച്ചു്, തോ
ക്കുമായി കാട്ടിലേക്കു ചുറ്റുപെട്ടു:

അതിഗുരുതമായ വന്നാന്തരങ്ങളിൽകൂടി വളരെ
കുറം ചെന്നാറ്റും തെ പാരയുടെ പാർപ്പത്തിൽ തെ
കുറഞ്ഞ കുടി ഉറങ്ങിക്കീടുക്കുന്നതു് ആ ബാലൻ കണ്ട്.
ഉടനെ യാതൊരു ക്രാസലുമില്ലാതെ അതിന്റെ തല ലാ
ക്കാക്കി അവൻ തോക്കൊഴിച്ചു്. അട്ടത്തുനിന്നുള്ള വെ
ടിച്ചാക്കയാൽ കുടിയുടെ തല തകർ; അതു ചത്തുവീഴ്ച

കയും ചെയ്തു. കട്ടി ഉടനെ ആളുകളെ വിളിച്ചു അതിനെ എഴുപ്പിച്ചു പക്കണ്ടത്തിലേക്കെ ചെന്ന.

ഈ വർത്തമാനം നാടകങ്ങൾ പരന്ന. മുതിൻ്റെ സ്ഥിന്ത്യക്കാർ പോലും എററവും ആപദ്ധ്രമായി തോന്നിയതായിരുന്നു. കരടിനായാട്. അവരിൽ ചില ഡീരനാർ മാത്രമേ ആ സാഹസത്തിനൊന്നാൽ ശാഖയിൽ നാളുള്ളൂ. എന്നാൽ ഒരു കുറവും കരടിയെ കേവലം ഒരു ബാലും തനിയെ നേരിട്ടിലും വെടിവെച്ചു കൊന്നതിലും അവർ അത്രത്തെപ്പുട്ടും. ഈ വെള്ളുകാരൻ കട്ടിക്ക അമാനഷികമായ എന്നോ ചില കഴിവുകളുണ്ടെന്നു അവൻ വിശ്രസിച്ചു. അകലെയുള്ള താവളങ്ങളിൽനിന്ന് പോലും വസ്ത്രപ്രഥമവനാർ ടാനരെ കാണാൻവന്നു. അന്നുതൽ ആ ബാലനു അവരുടെ ഇടയിൽ മാനൃതയും സ്പാധിനതയും ലഭിച്ചു. ഈ സംഭവം ടാനരുടെ ജീവിതത്തിൽ പ്രധാനമായൊരു വഴിത്തിരിവായിരുന്നു. അവൻ മുറയ്ക്കുന്ന നായാട്ടിനു പോകുയും മേൽക്കമേൽ വിജയം പ്രാപിക്കുയും ചെയ്തു.

ടാനർ രൂഖ്യയായ പോറരമ്മയോട് വളരെ ദയവോടെ പെരുമാറി; അവലെയും അവളുടെ മക്കളെയും അയാൾ വേണ്ടപോലെ സംരക്ഷിച്ചുവന്നു. എന്ന മാത്രമല്ല, സ്പവർല്ലത്തിലെ അഗതികളായ മറ്റൊരു രൂഖ്യജനങ്ങളും അഞ്ചേരം സഹായിച്ചു. ദേഹാദശപാനത്തിനു സാ

യിക്കാത്ത മുഖ്യമാരെ കൊള്ളിയുള്ളിക്കൂട്ടായി തൃജിക്കു
കയായിരുന്ന അനന്ത് അഥ കാട്ടവർഷക്കാരുടെ സമ്പ്രദായം.

ഈല്ലകാലംകൊണ്ടു ടാന്റ് അഥ വർദ്ധിച്ചതിലൂക്കമാനം
ങ്ങൾ പ്രധാനിയായിത്തീർന്നു. വർഷപ്രധാനിമാർ തങ്ങളുടെ
ഒരു പുതിയാരെ ടാന്റ് വിവാഹംചെയ്യു കൊട്ടപ്പുണ്ട്
അനുഗറ്റിയും. ഇക്കാലംകൊണ്ടു ടാന്റ് റൈസ്കീസ്റ്റുകൾ ജീ
വിത്തതിൽ മിക്കവാറും ഇന്നാണേം തുറന്നിരുന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹം
അവരുടെ വേഷം ധരിക്കുകയും അവരുടെ ഭാഷ ന
നായി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുവനും. അധികം ചെല്ലു
നാതിനു മുമ്പ്, ഒരു മുഖ്യസ്ഥംകുറ സൗഖ്യരിക്കായ മക
ക്കു തന്റെ കുട്ടകാരിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തു അദ്ദേഹം
കുടംബജീവിതം നയിയും. അവക്കു ഒണ്ടു മുന്നു സന്നാന
ങ്ങളുംഡായി.

ഈ റൈസ്കീസ്റ്റുകൾ തലവനേക്കാർം കുട്ടത്തു അന്ത
സ്കൂളം പ്രാഭവത്തോടും കുടിയായിരുന്ന ടാന്റ് ജീവിയും
വന്നതും. അന്നയായിക്കൂടോടുകൂടി ഉദ്ഘാഷ്ടുക്കൂട്ടായ വന്ന
തരംജീവിൽ ചെന്നു തന്നടിയും പാത്രത്വവും അന്നവയിൽ മുൻ
ഞേരു വേടയാടിപ്പിച്ചു അവയുടെ മാംസം, തോൽ, രോ
മം ഇവയുംകൊണ്ടും അദ്ദേഹം മടങ്ങി. ഈ സാധനങ്ങളെ
ശീം വില്ലേറുമുമ്പു ചെന്തുക്കൂട്ടുക്കാരുടെ ക്രമേഖാളംജീവിൽ
അയയ്ക്കു വില്ലേന്ന നടത്തി അദ്ദേഹം ധാരാളം പുനം സ
ന്യാദിയും. ചെന്തുക്കൂട്ടുക്കാരുടെ വരുത്തകപ്രധാനി ഈ
കാടമാരുടെ ഇടയിലുണ്ടാക്കുന്ന വരത്തിനാനം കടലോരങ്ങളി

ലെ വൈഴ്ഞ്ഞ ക്ഷായരെ രൂപാദാനസങ്കേതങ്ങളിൽ അറിയാൻ തുടക്കായി. അദ്ദേഹത്തെ നാഗരികലോകത്തിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുപോകാൻ അവർ ചീല പരിഗമണം ചെയ്തു. തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ കൂടാവശേഷമാരായിത്തീന്തിരിയാവുകിലും സപ്രതിശോധനയും സഹോദരികളും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടന്നുഭ്യോപാദാനക്ക് അവരെ ചെന്തു കാണാണമന്നാറുമെന്നായി. ചീല വൈഴ്ഞ്ഞ ക്ഷായരെ സഹായത്താൽ അദ്ദേഹം സപ്രഹത്തിൽ ഒരു തീരുമ്പൻ. അദ്ദേഹം അവിടെ കേവലം തെ വൈദികക്കായിയുണ്ട്. ഉട്ടപ്പിറന്നാവരോടും സപ്രാജ്ഞയിൽ സംസാരിക്കുവാൻ പോലും അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. അതിനു തെ പ്രിഭാഷി വേണ്ടിവന്നു. സപ്രജ്ഞങ്ങളുടെ തുടക്കിൽ അദ്ദേഹം വേദകളുടെ തെ ചെടിയേപ്പാലെ ആളുണ്ടായി. തന്റെ ഭാംഗ്യയും കൂടിക്കൂടിയുംകൂടി ജനങ്ങൾതെക്കു വരണ്നുമന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ അദ്ദേഹം വർദ്ധസങ്കേതത്തിലേക്കു തന്നെ മടങ്ങി.

ഭാന്ദരെ ഇംഗ്രിതമരിയ്യേപ്പാദാന ആ റൈസിന്റും ഗോത്രക്ഷായരെ തുടക്കിൽ വലിയ ക്ഷോഭമായി. തങ്ങളിടെ തെ സുരീയേ സപ്രസങ്കേതം വിച്ചു തെ വൈഴ്ഞ്ഞ ക്ഷാരൻ പുറമേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതു അവക്ക് വന്നിച്ചു അപമാനിക്കായിയുണ്ട്. ചീല യാമാസ്മിതിക്കന്മാർ ഭാനരെ വയിപ്പാൻ പോലും തുടങ്ങി. ഒട്ടവിൽ തെ ദിവസം-

ടാനർ തന്റെ രണ്ട് പെൻക്കട്ടികളും യുംകുടി വെള്ളം കൊത്തെ സദ്ധേതത്തിലെത്താണി. അവിടെ കറേ ദിവസം പൊതു കട്ടികളുടെ വേഷ്ട്രോഡികൾ മാറ്റാം വീണ്ടും സപ്പേശ്വരത്തെക്കും ചെന്ന. തന്റെ ഭായ്ക്കും അഞ്ചുമുത്തുകളിൽ സുവാശായി ജീവിക്കാൻ വേണ്ടതു ധനം അദ്ദേഹം കൊടുത്തിരുന്നു. കാലകുമത്തിൽ ടാനർ ഒക്കെഴും ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് ഫെംബർത്തുപ്പാലും ജീവിച്ചുവന്നു.

കേവലം ബാലനായങ്ങളാംതന്നെ സ്പജനാസ്ത്രൈ വിട്ട് അപരിജ്ഞതരായ വേറൊരു വർഷക്കാലത്തെ ഇടയിൽ, കുട്ടിക്കുമത്തു നേരിട്ടിട്ടപ്പോലും ധീരത്തോടെ ജീവിച്ച് പരാക്രമാലിയായിത്തീർന്ന് ഒരു ചുരുക്കം ഉഭാരമതിരായ ഒരു ഗൃഹസ്ഥാനായി ഇങ്ങിനെ രണ്ട് ലോകത്തിൽ ജീവിക്കേണ്ടിവന്ന ഇന്ത്യ വീരാന്തരാവിന്നു് വന്നുസപദാവികളായ റെസ്റ്റിന്റും ജനതരുടെ വിചാരവികാരങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുവാനും അങ്ങിനെ മനസ്സുലോകത്തെ മുട്ടുകൾ വിശ്വാലമാക്കുവാനും സാധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനഭ്യവങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും, ഇത്തരം അപരിജ്ഞതവർഷക്കാലെ ജീവിതസ്രൂതായങ്ങളും മാതൃമല്ല. മാനസിക ഭാരങ്ങളുംപറ്റി മനസ്സിലാക്കുവാൻ അനന്തര തലമുറകൾക്കു് സഹായകമായിത്തീർന്നു.

* * * *

“സുജുനെ കാണാത്തതുകൊണ്ട് കണ്ണീർ വാക്കുന്നതായാൽ നിങ്ങൾ നക്കത്തുണ്ടെന്നും കാണാകയില്ല.”

(ടാനർ)

പ്രസ്താവിയ

രജുാസാമ്രാജ്യാധിപന്മയി ധൂത്തണ്ണം ഭാഗചവിത്ത
നമാധ “ഹോർ” എന്നാൽ സാർച്ചവകുവത്തിയുണ്ടായിര
നെ. ഈ വകുവത്തിലാൽ സ്ഥാനദ്ദേശനാക്കപ്പെട്ട് “ല
പ്രേസ്റ്റാസ്റ്റ്” എന്ന സൈന്യാധിപൻറെ പ്രതികാരിയിൽനാ
“പ്രസ്താവിയ”. സേപ്റ്റംബർമ്മത്തൊരാധ സാർ വകു
വത്തിമാർ അവരുടെ നിഷ്പത്തിനുത്തിനു വിശ്വാതമുണ്ടാ
ക്കുന്നവരെ അതിലുണ്ടും അതുനും ക്ഷേത്രമുള്ളതു
മായ സൈബീരിയയിലേക്കെ നാട്കക്കത്തുക പതിവായിര
നെ. വിദ്യാരാജം മിഹാറന്റുമാരായ അസംഖ്യം
ധീരനാർ ഈ ഭാരതാശിക്ഷയും പാതീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെ
നും ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാണ്. സാധാരണ തടവുകാരെ
ചങ്ങലകൊണ്ട് ബന്ധിച്ചു വനികളിൽ നിന്നുണ്ടും
വേല ചെങ്ഗിച്ചു തന്നെവക്കിലും രാജ്ഞിയത്തടവുകാക്കു
അനേകാദിക്കാരി ലഭ്യവായ ഒരു സംഖ്യ സക്കാരിൽ
നിന്നുതന്നു നൽകുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഈക്കുഴൽ
ചാർജിം കുടിംബത്തെ കുടുക്കപ്പോക്കുന്നും, കുഞ്ചി,
നായാട്ട് മുതലായവയിൽ വുംപരിച്ചു മുട്ടൽ വല്ലതും
സവാദിക്കവാനും സ്വന്തന്ത്രമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ
സ്കൂൾജനങ്ങളും ബന്ധുക്ക്കുള്ളും പിരിഞ്ഞും, സുവ
സൗതകരുണ്ടാണും വെടിഞ്ഞും, ആണ്ടിൽ മുകാതു ഭാഗവും

ഇതുമാറ്റം ആ മുന്നുപ്പറ്റേണ്ട ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കൂടിരിക്കുന്നുമെ ഭന്നിവാരുമായ ഭാരിപ്പുംവും അനദ്ദേശ്യമായി തുല്യമായി നിർബന്ധിക്കുന്നില്ല.

ഈ രാഷ്ട്രീയത്വകാരന്മാരുടെ നിലയിൽ ജീവദാന്തം കാരാറുഹവാസം വിധിക്കുന്നപ്പെട്ട ലഭ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള “ഇന്ത്യം” എന്ന ഒരു കരുമതിലായിരുന്ന താമസിന്ത്യാ ചുരുക്കമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്രിയും മുൻ വയസ്സും പ്രായം എക്കുറഞ്ഞിരുന്നു. അഭ്യന്തരത്തിൽ അനുഗമിച്ചിരുന്ന അവർ മുൻപുവിന്തുനാമായിരുന്നു. അതിനാൽ അതുവരെ പരിശീലനിക്കാതെ അടിക്കുള്ളപ്പെട്ടതിനില്ലോ ലഭ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുനാമായിരുന്നു. പ്രസ്താവിയ പരിപ്രസ്താവിയിൽ ഉല്പന്നതയായി അനുഭവ ആവാംവിധിയം സഹായിക്കുകയും, അല്ലെങ്കിലും പ്രായം വരുത്തുന്നതുനാമായിരുന്നു. കൊണ്ടുകാലത്തു മറ്റ് ദേവലാഭരണാഭ്യന്തരത്തിൽ പണിയുന്നതു നാരോ കെട്ട ധാന്യം സവാദിക്കുകയും ചെയ്തു. എതാണ്ട് പാതിനഞ്ചു വയസ്സാക്കാതുവരെ അവർ പ്രസന്നവദനങ്ങായിരുന്നു. ആ സ്വഭാവത്തുമായ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ധാതനായ അല്ലെങ്കിലും അവിനാ തെ മാതാപിതാക്കന്നായെടുത്തുനാമായി കാലം കൂടിച്ചേരു. എന്നാൽ കാഞ്ഞിരുഹണശക്തി ഉണ്ടായതോടുകൂടി അവർ മാതാപിതാക്കന്നായെടുത്തുനാമായി കൂടുംപിതി മനസ്സിലാക്കി. തന്റെ കാര്യം പുനരാലോചന ചെയ്യുവാൻ

അപേക്ഷിച്ച സൈഖീരിയയിലെ ഗവൺമെന്റ് പാല പ്രാവശ്യവും ഹരജികൾ അയച്ചതിനു യാതൊരു മറ്റപടിയും കാണാതെ ഭോഗനായും, വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളും ഉല്ലാതെ കേവലം ഒരു വേദക്കാരിയെപ്പോലെ തന്നെ പുതിയ വളരെത്തണ്ടിവന്നതിൽ കണ്ണിതനായും, സദാനരകിച്ചായിരുന്ന ലഫ്പോളിഫ് കാലം കഴിച്ചിരുന്നതു്. മാതാപിതാക്കന്നാരുടെ ഭരവന്മ പ്രഞ്ചാവിയയെ ബാലസ്പദാവത്തിൽനിന്നു തട്ടിയുണ്ടത്തി. സദാ മരഹാസംതുകിക്കാണ്ടിയെന്ന അവളുടെ ഓമനമ്മവം ഭിഖാഗ്നിയിൽ വാടിക്കരിഞ്ഞു. പ്രിതാവിനു സപദേശത്തേക്കെ മടങ്ങിച്ചുല്ലവാൻ വഴിയുണ്ടാകേണമേ എന്ന അവർ എദയമണിത്തു പ്രാത്മിച്ചു. കാലാന്തരത്തിൽ ആ ഒരു പീണക്കല്ലാതെ അവളുടെ എദയത്തിൽ മരറാനീനും സ്ഥാനമുണ്ടായില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കേ ഒരു നാൾ, ഇന്ത്യാസാഹിത്യത്തിനും ഇന്ത്യപ്രാത്മനയ്ക്കു ഏഷം അവർക്കു ഒരു പ്രതിഭാസമുണ്ടായി. താന്ത്രനൊ തലസ്ഥാന നഗരിയായ “സെൻഗ്” പീറേറ്റസ് “ബർഗ്”യു പോയി സാർ മഹാരാജാവിന്നു സമക്ഷത്തിൽ സങ്കടനിവേദനം സമർപ്പിച്ചു “പിതൃമോചനത്തിനായി അഞ്ചുത്മിച്ചാൽ കാര്യം സാധിക്കുമെന്നു് എദയം അവളോടു് മന്ത്രിച്ചു. ബാലേതരനായ ഗൗരവസ്പദാവത്തിൽ അവർ ഇംഗ്ലീഷാവനയെക്കരിച്ചു പലനാൾ, എക്കാന്തമായ തൊട്ടിയിൽ മുക്കുന്നിരകൾക്കിടയിൽക്കൂടെ നടന്നകൊണ്ടു്

ചുന്നചേരു; ഉദ്ദേശ്യസിഖിക്കുവണ്ണി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ മതിയായ ശക്തിയും ധീരതയും അങ്ങളിവാനായി അവർ പരമകാരണിക്കുന്നടപേക്സിച്ച് തന്റെ അഭിലാഷം പിതാവിനെ അറിയിക്കാനായി പലപ്പോഴിലും ഉദ്ദേശിച്ച് വെക്കിലും അവർക്കുതിനു ദൈത്യത്തായില്ല. ഒഴിവിൽ ഒരു നാൾ വളരെനേരം ഹ്രദയപൂർണ്ണം ഇന്ധപ്രദരണ ഫാത്മിച്ചുണ്ടും അസാധാരണമായ ദൈത്യവിശ്വാസത്തോടും ഉന്നേഷ്ടേതാട്ടംകൂടി അവരും പിതാവിനെ തന്റെ അന്തര്ദ്ധർമ്മരിയിച്ച്. അദ്ദേഹം മകൾ പരമ്യന്തല്ലോ മെറുന്താവത്തോടെ കേട്ട്. അതിനുണ്ടോളും ഭാംഗ്യ വിളിച്ച് “കേട്ടില്ലോ, നമ്മുടെ കൊച്ചുമകൾ എൻ്റെ മോചനത്തിനാപേക്സിക്കാനായി സാർ ചക്രവർത്തിയുടെ അട്ടക്കലേക്കു പോകുന്നവരും!” എന്ന പറഞ്ഞു മകളുടെ അഭിലാഷത്തെ അദ്ദേഹം അപഹരിച്ചിട്ടും. “വിസ്തൃതം പറയാതെ അവളുടെജോലി നോക്കുവാൻ ഉപദേശിക്കു” എന്ന മാതാവും പറഞ്ഞു. വൃസന്ധകാണ്ടം പരിഹാ സംകേടം പ്രസ്താവിയ എങ്ങിയെങ്കിക്കരഞ്ഞു. “ഓമ സേ! ഉണ്ണിനു കാലമായി. ഈതാ ഈ തുണിയെടുത്തു മേശ തുടയ്ക്കു. അതിൽപ്പിനു സൗഖ്യകരുത്തിൽ നമ കു സെൻറ് പീറോർസ് ബർല്ലിലേക്കു പുറപ്പെടാം” എന്ന പറഞ്ഞു. അമു അന്ന കാഞ്ഞും അങ്ങിനെ അവ സാനിപ്പിച്ചു.

എന്നാൽ പ്രസ്താവിയയാക്കു ഹതാശയാകാതെ ചിലപ്പോഴെല്ലാം തന്റെ അപേക്ഷയെ ആരുവർത്തിച്ചു.

താൻ വെള്ളാന്മേശിക്കുന്നതിനെ മനസ്സിൽത്തീർന്നു നേരുക്ക് കേൾക്കുവാൻ അവർ അമ്മയുടുമ്പാരോട് അഞ്ചു പുംബ യാചിച്ചു. മകളിട വൃഥമോഹം കെട്ട പിതാവു് കപിതനാഡി; അതിനെപ്പറ്റി മിണ്ടിപ്പുംകയതെന്നു അജ്ഞാപിച്ചു. അയ്ക്കുന്ന അജ്ഞാപനത്തെ അഭദ്രിച്ചു് അവരും മിണ്ടാതിരിക്കുകയും വെള്ള. എന്നാൽ ജീവിതോദ്ദേശമായി വരിച്ചിരുന്ന ആ ധാന്യ അവളിട മനസ്സിൽ സർഖാ കരജാഡി. അങ്ങിനെ, മുന്നു കൊല്ലുതോളം ഒരു ദിവസംപോലും ഷാഖാതെ അവരും ഉദ്ദേശ്യസാഖ്യത്തിനായി ഇംഗ്രേസന്നരുഹത്തെ അഭ്യർത്ഥിച്ചു്. ഇക്കാലത്തു അവളിട അമ്മ രോഗം ബാധിച്ചു കിട്ടപ്പില്ലായി. പ്രസ്താവിയ കട്ടിയാളിത്തന്നവെങ്കിലും, വീട്ടജോലി കളിലും അമ്മയുടെ ഗ്രന്തുഷയിലും അവരും പ്രദർശിപ്പിച്ച സാമത്ര്യവും വകതിരിവും മാതാപിതാക്കളിൽ അവളെപ്പറ്റി പുംബാഹരി വിശ്രദാസം ജനിപ്പിച്ചു്. അവളിട അന്തരൂഹം കേവലം ബാലിശവും അപൂർണ്ണാസദ്യാഗ്രഹവുമായിക്കൈത്തുന്നതു് ശരിയല്ലെന്നു അവക്കുതോന്നാി. പിന്നീടൊരവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിയ ഉദ്ദീഷ്ടയ്ക്കുത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ അവർ അവളെ പരിഹസിച്ചില്ല. നിസ്സഹായരായ അമ്മയുടുമ്പാരെ തനിയെ വിഴ്ചു് അപ്പിള്ളവും ചുർഖന്തവുമായ ആ ധാതരുക്കു പുറപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അന്തരൂഹത്തെ മനസ്സിൽനിന്നു നിരോധിച്ചും നിശ്ചാസനം വെച്ചുണ്ടാക്കുന്നു അവർ അവളോട്ടുപോക്കിച്ചു് മാ

താഹിതാക്കന്നാൽ ഒരു വൃദ്ധഗഭേകമായ അഭിപ്രാ
യംകേട്ട് അവർ വ്യസനാധികൃതനാൽ കണ്ണിൽ വാത്ത
ക്ലോത്തെ തന്റെ ഉച്ചേശ്വരത്തെ പരിത്യജിച്ചില്ല.

എന്നാൽ, സക്കാരിയെന്നറ അനവാദപത്രം കൂടാതെ
അവർക്ക് ആ ഗ്രാമം വിചിത്രവാൻ അസാദ്യമായിരുന്നു.
ഹിതാവയള്ളിയ്ക്കുന്ന സങ്കീര്ണവും അഭേദാര
മരുപടിയും കിട്ടാത്ത അവസ്ഥയ്ക്ക്, അനവാദപത്രത്തി
നായി ഹരജി അയയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് വല്ല പ്രയോജനവു
മുണ്ടാ എന്ന അവർ സംശയിച്ചു. എക്കിലും നിരാശ
യാകാതെ, അവരെപ്പോലെ തന്നെ ശിക്ഷയന്നാവിക്കുന്ന
തേ തടവുകാരനെക്കൊണ്ട് അവർ വേണ്ടിപ്പോലെ തേ
ഹരജി എഴുതി അയച്ചുചെയ്തു. അപൂരാധിനിയല്ലാതിയ്ക്കു
തിനാൽ അവർക്കു ഗ്രാമം വിചിത്രതിനു തടസ്സമില്ല
നിള്ള. തേ മരുപടിയും, അതോടൊപ്പം അനവാദപത്രവും
അധികതസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു ആരുമാസം കഴിത്തു,
പ്ലാറ്റ് അയച്ചുകീടി. ഇതറിഞ്ഞ ലപ്പോളപ്പ് ഭ്യാശ
കകളാൽ ആ പത്രം ചുതിയുടെ കരുതിയ്ക്കിനു വാങ്ങി
സപ്പനം പെട്ടിക്കിയെവച്ചു ചുട്ടി. അനവാദപത്രം ലഭി
ക്കേണ്ടില്ലെന്ന വിശ്വസിച്ചുണ്ട് ഹരജി അയക്കാൻ പോ
ലും സമതിച്ചിയ്ക്കുന്നതെന്നും, പതിനെട്ട് വയസ്സമാത്രം
പ്രായമുള്ള തേ പെൺകിടാവിനെ അനന്ത്യസഹായിയാ
യി അത്തരം യാത്രയ്ക്കു താൻ ഏറിക്കലും അഡക്കകയില്ല
നും അദ്ദേഹം ശാഖിച്ചു. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടും നിരാ

ശ്രദ്ധാതെ പ്രസ്താവിയ അവസരമുള്ള ഹ്യാഴല്ലാം അവളുടെ അപേക്ഷ ആവത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒട്ടവിൽ, മകളുടെ സ്ഥിരതയിൽ അമ്മയുടെ മനസ്സിലുണ്ടാക്കി. ഒരു യുടെ യാത്രയെ അനുഭവം അനുകൂലിക്കുന്നവക്കാം താൻ വിരോധിക്കുകയില്ലെന്ന അവർ വാദാനംവയ്ക്കു. അവ സ്വല്പനിഖിയുള്ള അവളുടെ റൈറ്റേറ്റേ ഇളക്കങ്ങവാൻ അസാല്പമെന്ന കണ്ട് “അല്ലെങ്കിലും അനുഭവത്തിനുള്ളിൽ ലഘൂച്ച ദും ആ യാത്രാലുമതെ അനുകൂലിച്ചു. “ഈ കട്ടിയെ ഇനി എന്തുകാട്ടം! അവളുടെ ഇൻഡിപ്പാലു തന്നെ ചെ ആട്ട കട്ടീ! ചക്രവർത്തിയെന്നാൽ ആരെന്നാണോ” നീ വിചാരിക്കുന്നതു്? നിന്നു അമ്മയോടും അനുഭവോടും സംസാരിക്കുന്നതുപോലെ സ്വതന്ത്രമായി അഭ്യോഗതോടും സംസാരിക്കാമെന്നാണോ നിന്നു വിചാരം? രാജ്യാനിയുടെ പ്രവേശനപ്രാരഞ്ഞിലെല്ലാം കാവലുണ്ടാകും. അകത്തു കടക്കുവാൻപോലും നീ കൊതിക്കേണ്ടു. കൂട്ടിൽ കാശോ, നല്ല ഉച്ചല്ലും, സഹായത്തിനാളോ ഇല്ലാതെ നീ ആജിനെ രാജ്യാനിയിൽ ചെല്ലും? ആനിഞ്ചിനെ അഭ്യോഗം വിലചിച്ചു. ആനാൽ പ്രസ്താവിയയും യാതൊൽ ഭയവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അമ്മയുമാനാതെ അനുമതി മാത്രമേ അവരുടെ ആവശ്യമായിരുന്നുള്ളൂ. അവരെ നിരസിപ്പാൻ അവരം തൈക്കമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മറ്റുള്ള സർവ്വസഹായത്തിനും അവരം സർവ്വേപര നീനു കൂപാക്കാക്കുതെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചു. തന്നു

ചരിത്രമത്താൽ മാതാപിതാക്കന്നും വിമോചനം സാധിപ്പിക്കുന്നതിൽ എങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനും അവൾ സന്നദ്ധയായിരുന്നു.

പരിരേറ്റ ദിവസത്തെ പ്രഭാതം പ്രസ്താവിയയും കൂടുതൽ പുകാശഭാനമായിരുന്നു. യാതുക്കാരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഇംഗ്ലീഷ്യാനം ചെയ്യുന്നതു രജുയിലെ ഒരു സന്തുദായമായിരുന്നു. ഇളം തളിയകൾ പോലുള്ള കൊച്ചുക്കെക്കകൾ കൂപ്പിക്കൊണ്ട്, നിറ്റേശ്വരായ ഉഖികാലത്തിൽ, ധീരസൂഡരിയായ അഞ്ചുംബി തുറന്തിര ജീവിതം ഇംഗ്ലീഷ്യൻ സമർപ്പിച്ചു. പ്രിയപ്പെട്ട മാതാപിതാക്കൾ അവരെ ആലുംഗനം ചെയ്തു. പ്രസ്താവിയ അവരുടെ കാൽക്കൽ വീണു നമ്പൂരിച്ചു, അഞ്ചീർവാദാക്കെക്കൊണ്ട് തോളിൽ ഒരു മാറാളുമായി പ്രധാനത്തിനാണെങ്കിലും അവളുടെ കൈകയിൽ നാലുകാലു തികച്ചും ഇല്ലായിരുന്നു. സുവാത്തുക്കളുായ രണ്ട് തടവുകാർ അവരുടെ കൈകയിലുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയൊരു സംശ്രൂപ സ്പീക്കിംഗ് ക്ലെമ്മെന്നുവേണ്ടിയുള്ളവും അവരിൽ അതു കൈക്കൊള്ളുന്നതെ, അവരുടെ അന്നഭാവവും മാറ്റിയുണ്ടായി വന്നും പറഞ്ഞു. യാതൊരു ധനമോ സഹായമോ ഇല്ലാതെ, പതിനെട്ട് വയസ്സുമാത്രം പ്രായംചെന്ന അഞ്ചുവരുതി അനവധി കാതം മുരൈ വസിക്കുന്ന സാർ ചക്രവർത്തിയെ കാണാനായി വിച്ചവിച്ച ചുറപ്പെട്ടു.

മേഖലേശ്വരിയും രണ്ട് തടവുകാരം അവക്കും ഒപ്പാകാൻ പാട്ടിനേക്കും ദത്തോളം അവക്കും അനാഗമിയും. ആവഴിക്കും പോയിതന്നു ചില സ്നേഹികളുടെ വഞ്ചതിയിൽ അവക്കും എല്ലിയും ശേഷം അറബർ മടഞ്ചി. അന്നു, അട്ടത്തുള്ളിൽ തെറ്റാമത്തിൽ പരിചയമുള്ള തെസ്വവൃത്തിന്റെ വീട്ടിലായിതന്നു പ്രഭ്രാവിയ രാത്രികാലം കഴിയുക്കുടിയതു്. പിറോന്ന പ്രഭാതത്തിൽ വീണ്ടും യാത്രയാരംഭിയുപോരം, ഒരുക്കാക്കിനിധായി സമ്പര്കക്കൊതിൽ അവർക്കു ഏറ്റെന്നില്ലാത്ത ദ്രോഗത്തോന്നാി. ഏന്നാൽ ചെറുപ്പുകാലം മുതൽക്കൂടുതലും ദിവസമുള്ള അവർ അഗതികൾക്കു അനുഗ്രഹമായ ഇംഗ്രേസരനാമം ഉച്ചരിയുകൊണ്ടു് ദേഹത്തുമുഖവലംഭിയും ധാത്രചെയ്യും പരിചയമില്ലാത്ത ആ കുട്ടിയു് പലപ്പോഴം വഴിപോച്ചും വഴിയും വഴിയും സെൻറ് പിറോർസ് ബർജ്ജിലേക്കുള്ള വഴി എത്താണെന്നു് അവർ പാനമനാരോടു് അനേപാശണം നടത്തിവന്നു. അനേക കാതം മുരൈ കീടക്കുന്ന തെസ്വവൃത്തത്തിൽ വഴി അനേപാശിക്കുന്നതു് കേരംക്കുന്നോരം അവർ പൊട്ടിയും റിക്കക്കും അവക്കും പരിഹസിക്കുകയും ചെയ്യുത്തല്ലാതെ നീം തന്നു മറപടി പറഞ്ഞില്ല. രഖവസ്ത്രത്തിൽ മുന്നും ഹാതകൾ എക്കീഡവിക്കുന്ന തെസ്വവൃത്തത്തിയപ്പോരം പ്രഭ്രാവിയ വഴിയറിയാതെ കഴഞ്ചി. സെൻറ് പിറോർസ് ബർജ്ജിലേക്കുള്ള നിരത്തേതാണെന്നു അവർ ധാത്രക്കാരോടു് വിളിയും ചോദിയും. അവരെല്ലാവയം

പൊട്ടിച്ചിരാച്ചകാണ്ട്” എതു വഴിക്കെ പോയാലും തന്റെ കേടുപ്പ് എന്ന പരിഹാസവും ഉത്തരം ധരണ്ടു. ഗതുന്നരമില്ലാതെ നടവിലുള്ള പാതയിൽക്കൂടി അവർ യാതു തുടന്ന്. ഭാഗ്യവശാൽ അനുതന്നൊന്നായിരുന്ന ഒരീയായ വഴി. മാർഗ്ഗമല്ലെങ്കിൽ അവർക്കു എത്തന്നേരും പല അനാദിവജ്ഞങ്ങളിൽ ഉണ്ടായി. ചെറിയ ഗ്രാമങ്ങളിൽ പാവഞ്ഞും മുഖീവലന്നാതെ അവാസാധാനങ്ങളിൽ കയറിച്ചുനോട്ടുകൂലിലെല്ലാം ജനങ്ങൾ അവരുള്ള അനാഭിവൃത്താട്ചം ആരുദ്രവോട്ടംകൂടി സ്വീകരിച്ചു. എന്നാൽ ആദ്യംബരവിശ്വാസങ്ങളാൽ അഭിരാമങ്ങളായ വലിയ പട്ടണങ്ങളിലും, പരിപ്പൂര്ത്തമമന്നുതും പ്രമാണികളും ചാത്തിയന്ന പ്രദേശങ്ങളിലും അവർക്കു യാതൊരു സഹായമോ അനന്തരവയ്ക്കാ പ്രതീക്ഷിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. അതുകൂടി, ആ ക്രപ്പിക്കരിക്കുകയും അവരുള്ള സംബന്ധിച്ചു പലപ്പോഴിലും പല ദ്രോജകളിൽ ഉണ്ടായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അപ്പമാനത്തിന്റെ കുറവുകൾ അവളുടെ നേരും എത്ര മാത്രം പൊഴിഞ്ഞതിട്ടണായിരിക്കുമ്പോൾ “ഉള്ളിക്കവാനെ വഴിയുള്ളതും! സാധാരണനായായ ഒരു സാധു ബാലികയുടെ താജാന്തരത്താൽ നിലയിലുള്ള പല തീരുമ്പോങ്ങളും അവരുള്ള അഭിരുചികരിച്ചു. ദൈവസ്ഥത്തിൽ, മേഖാരമാരിയിൽപ്പെട്ട്, പ്രവണ്യമായതന്റെ അസഹ്യമർദ്ദനം നിമിത്തം യാതു തുടരാൻ സാധിക്കാതെ അവർ വഴിയു രികിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കരറിക്കാട്ടിൽ അഭ്യം പ്രാപി

എ. സാധകാലമായിട്ടും അതു കാരണം മഴയും നിലച്ചുണ്ടില്ല. നിരാഗതയായ അവർ നേരം പുലത്തനാതുവരെ നന്നാത്തു വിംച്ചുകൊണ്ട് അവിഭ്രത്തനെ ദൈവിയം കഴിച്ചുകൂട്ടി. പ്രഭാതമായപ്പോൾ, അതിലേ കടന്നപ്പോകുന്ന ഒരു വണ്ടി കണ്ടു. നീസുഹായയായ അവർ സഹായത്തിനു ദ്രോഹമിച്ചു നിരത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നപ്പോഴേക്കും പാരവ ശ്രദ്ധാർത്ഥ അവിഭ്രത കഴിത്തുവീണു. വണ്ടിയിലുണ്ടായി യന്നവർ സാന്നക്കവും അവളെ എടുത്തു വണ്ടിയിൽ കയറ്റി, അടുത്തത്രാമത്തിൽ കൊണ്ടുപോയിരക്കി. ശീതംകൊണ്ടും വിശ്രദ്ധുകൊണ്ടും നില്ക്കാൻപോലും അശക്തയായ അതു ബാലീക അടുത്തു കണ്ട ഒരു വീടിന്റെ പടിക്കൽ ചെന്ന അവിഭ്രത കരഞ്ഞെന്നു വിത്രുമീക്കവാനും, നന്നത്ത് വസ്തും ഉണ്ടാക്കി ഉട്ടക്കവാനും അനാവാദത്തിനായി അല്ലത്മിച്ചു. എന്നാൽ ഗ്രഹങ്ങളായിക്കയാക്കേ അവളെ അടിത്തോടു മട്ടിയോളം ദൈ ചുഴിത്തു നോക്കിയ ഒന്നും ത്രക്ഷഭാവത്തോടുകൂട്ടി, കടന്ന പ്രോക്കാൻ ആരജത്താവിഷ്കകയാണെന്നായതു്. ഇതരഗ്രഹങ്ങളിലും അവഉള്ളാട്ടം പെയമാറ്റം ഇതിൽനിന്നും വൃത്തശൃംഖലയിൽനില്ല. എവിൽ ധാത്രാസ്ത്രിനായായ അവർ അടുത്തശായിൽനിന്നു ഒരു ദേവാലയം കണ്ടപ്പോൾ അവിഭ്രതക്കിലും തന്നു ആട്ടക്കിയോടിക്കുന്നവയൽശാക്കയിലേ നു വിശ്രദിച്ചു അങ്ങോടു കയറിച്ചേനു. എന്നാൽ അതു ദേവാലയം പൂട്ടിക്കിടക്കയായിരുന്നു. അവർ അതി

നെറ കല്പിക്കിമേൽ ഇങ്ങനു തെളിം വിശ്രമിക്കുവാൻ തന്നെ നിർബന്ധിതയായി. അദ്ദോരി ചില വികൃതികൾ ടിക്കർ വാസ വഴിയും, കൂടുതലിയാണെന്നും ഒരിച്ചുടായി ദ്രോന പുത്രിയാണെന്നും മറുപട്ടം അസ്ഥാവാഗ്രഹം അംഗം പൊഴിയ്ക്കും അവക്കു പരിശോധിക്കാൻ തുടങ്ങി. അവളും കുട്ടി, “വിശ്രദിച്ചും ഭാഷയും ക്ഷീണിയും ഈ പൊരുതി കേട്ടാം എല്ലാം സഹിക്കുവാൻ ശക്തി നില്ക്കുമോ”എന്ന ജഗന്നായിരുന്നുവോടു പ്രാത്മിക്കു. തത്സന്ധം ആ വഴി പോയ്ക്കുണ്ടിരുന്ന ഒരു പ്രസ്താവിയയുടെ ദയനീയസ്ഥിതി കണ്ട കരുളിയും അവിടെ കടനു ചെന്നു, അവളുടെ മുത്താന്തമരനപശിയും. പ്രസ്താവിയ തന്നെ ചരിത്രം സവിശ്വരം അവരെ യരിപ്പിച്ചുട്ടാർ അവർ അവക്കു അവരുടെ വീടിലേക്കു ക്ഷണിക്കു മുട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. ശൈത്രംകൊണ്ടു കാലുകൾ മരവിക്കുകയും കാലടി വീഞ്ഞകയും ചെയ്തിരുത്തിനാൽ അവരുംകൂടു നടക്കുവാൻ തീരു സാധിച്ചിരുന്നീലും. ഗ്രാവതിയായ ആ സുഖി അവക്കു ഒരു വണ്ണിയിൽ കയറരീട്ടാണ് സപ്രദേശത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോശതു്. ദേഹാസ്ഥാബന്ധംതീനും യാത്രത്രവാൻ സാധിച്ചതുവരെ പ്രസ്താവിയ ഒരുബന്ധം ലിനിയായ ആ സുഖിയുടെ ഗ്രാവതിയിൽതന്നെ പാത്രം. അവിടെ അവക്കോടു് പരിപയിച്ചുവന്നുണ്ടാവാതും അവളുടെ വിശിഷ്ടമായ സ്പാവനാധാരങ്ങളും നേന്മാറ്റിക്കമായ അപരൂപയും കണ്ടു് അവക്കു സ്ഥാപിച്ചുവന്നും. ആരോ

ഈ ആധത്തമായതോടുകൂടി അവർ, അവരുടെ ഒന്നായുള്ള മായ പരിചത്തുകൾക്കു വരുന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവിടംവിട്ട്. തദവസരത്തിൽ ആ മന്ത്രമിത്രങ്ങൾ ആവർക്കു പലവിധത്തിലും സഹായം നൽകി. വഴിയിൽ വിത്രമത്തിനായി പാത്തിങ്ങനു വീഴ്കളിലെ ഗ്രഹങ്ങളാൽ തന്നൊട്ട് കാണിച്ചു സ്ഥാപിച്ചതിനു പ്രതിഫലമായി പാതം മോട്ടുക, അടിച്ചു തളിക്കുക, തണ്ണുപ്പുണി ചെയ്യുക മുതലായി അവക്ഷേഖണ്ടി പല വേലകളിൽ ചെയ്യുന്നതു അവളുടെ പതിവായിത്തു.

രീക്കിൽ അവർ ഒരു വീട്ടിൽ കയറിച്ചുന്ന രാത്രികാലം അവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ അനുവാദം വാങ്ങി. ആ കൊച്ചുഗ്രഹത്തിൽ ഒരു വുല്ലനും ഭാംഗ്യും മാതൃമേപാത്തിങ്ങനുള്ളിട്ട്: അവരുടെ സന്ധ്യാദായങ്ങൾ പ്രസ്തുാവിയ്ക്കു അതുതനും എല്ലാമായിതോന്നിയില്ലെങ്കിലും, അകാലത്തു വേറൊരു വാസസ്ഥലം അനേപഷിച്ചുപോകുവാൻ അസാദ്യമായിത്തന്നെതിനാൽ അവർ അവിടെ തന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ തീരുമ്പുട്ടത്തിൽ എന്നാൽ, അവർ ഉറങ്ങിയെന്ന കണ്ണപ്പും ഗ്രഹനായകനും ഭാംഗ്യും അന്ത്യാന്ത്യം മന്ത്രിക്കാൻ തുടങ്ങി. “അവളുടെ കരുതിൽ തീരുമ്പായും പണമുണ്ടായിരിക്കുണ്ടോ. കാഴ്ചയിൽ വെറും ഒരു ഭിക്ഷാശാരിയാണെന്നും തോന്നുന്നുണ്ടോ” എന്ന വുല്ലനും, “അവളുടെ കഴിയ്ക്കിൽ ഒരു ചരട് തുണ്ടിക്കൊടുണ്ടോ”, അതിന്റെ അരാറ്റത്തു ഒരു സഖിയുണ്ടായിരിക്കുണ്ടോ” എ

നു വും പറയുന്നതു പ്രസ്താവിയ കേട്. “അവർ
ഈവീടു കയറി വരുന്നതു അതും കണ്ടിരിക്കാനിടയില്ല.
ഈ ഗാമത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരുവരി വന്നിട്ടുണ്ടോ ഒരാ
ളം ഉണ്ടാക്കുകയുമില്ല” എന്ന വും വീണ്ടും പറഞ്ഞു.
അയാളം പതാിയംകൂടി അവളുടെ അട്ടക്കമെടുന്നു. ദേ
വിച്ചപലയാദാ എന്നു അനുഭവാലിക ഉടനെ തന്നെ ഒരു
ഴുന്നുറവിൽ, താൻ ഒരു അഗ്രത്യാജ്ഞനും തന്റെ കു
ളിൽ നേരും തന്നെ ഇല്ലെന്നും നിരപ്പരാധിനീയാദ ത
നൊ കൊല്ലുതെനും വിനീതമായി അനോക്കിയില്ല. ഈ
കൊണ്ടാനും സംഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതു വും ഒരു വിളക്കു
ടന്തു കാണിക്കുയും കിഴവി പ്രസ്താവിയയുടെ കഴി
വിൽ തുക്കിയിരുന്ന സഖാവി വലിയും പരിശോധിക്കു
യും ദേഹമെല്ലാം തസ്തിനോക്കുകയും ചെയ്തു. തങ്ങളുടെ
യന്ത്രങ്ങൾ ശമിപ്പിപ്പാൻ അവളുടെ പക്ഷത്തെ നേരും
നൊ ഇല്ലെന്ന കണ്ടെപ്പോൾ അവർ പിന്തണാം. പിന്തണ
നു പ്രഭാതകാലാള്ളതനെ പ്രസ്താവിയ എന്നും മറ്റുള്ള
ഹത്തിൽനിന്നു തന്നിക്കു സഹായമാക്കുന്ന ഇഗനാഡനും
വിനെ സൃതിയുകൊണ്ടു രക്ഷപ്രാപ്തിയും.

പ്രസ്താവിയ വീണ്ടും പ്രയാസം തുടങ്ങാം. ധാതു
കുംഭം എതിരിട്ടുവാൻ ചെന്ന വില്ലുങ്ങൾ അവർ മന
ഹാസം തുക്കി അഭിമുഖീകരിയും. അതിനാിടയിൽ, ശീ
തം തഴച്ചു, ഹേമന്തകാലവും വന്നുചേരുന്നു. ഹീമക്കു
ളാൽ ഭ്രതലം സമാവൃതമായി. ദ്രുംഗാഗ്രഹാദ പുത്രജാ

മാക്കോലും അക്കാലത്തെ യാത്ര സാഹസികവും ആവശ്യമായിരുന്ന്. കാററിൽ പറന്ന, അതുവേഗത്തോടെ ആവശ്യത്തിക്കന്ന റീമറേണ്ടിളാൽ, വഴിയെല്ലാം കാണാതായിത്തീർന്നിരുന്നു. ശീതബാധയാൽ ശ്രൂഢായായി പിന്തിരിയാതെ യാത്രത്തുന്ന പ്രസ്താവിയയ്ക്കു ആ ഹിരക്കന്നകൾക്കിടയിൽക്കൂടിയുള്ള പ്രധാനം സുവകരമല്ലെന്ന ബോദ്ധമായിതുടങ്ങി. അപ്പോൾ ആ വഴി ഫോറിക്കോണ്ടിനു ഒരു റീമശക്കടത്തിലെ ആളുകൾ ആവശ്യിക്കുന്ന പാരവശ്യം കണ്ടു സഹതവിച്ചു അവളും അതിൽ കയററിക്കോണ്ടു പോയി. എന്നാൽ ശൈത്യത്തെ തടക്കാനുള്ള ഉട്ടപ്പോം പുതപ്പോം ഇല്ലാതെ ഹിമാവുതമായ ആ തുന്നപാതയിൽക്കൂടി പോകുന്നതു അസാല്യമായിരുന്നു. സാമാന്യം മുട്ടവാൻ ഉപയോഗിച്ചുവന്ന ഒരു തടിച്ച ശീലകോണ്ടു അവർ അവളെ പുതപ്പീച്ചു. ഇങ്ങിനെ നാലുമത്തെ ദിവസം ഒരു താവളത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ അവധിയിൽ മരവിച്ചതായും മാവം വീത്തതായും കാണപ്പെട്ടു. ദേഹം ചുട്ടവിടിപ്പിച്ചും തടവിയും അവർ അവളെ ഒരു വിധം സുവപ്പെട്ടതിൽ. എന്നാൽ ചുട്ടിള്ളി ഒരു കൂപ്പായമില്ലാതെ പിന്നീട് യോഗത്തുന്നതു “തീരെ അസാല്യമായിരുന്നു. പ്രസ്താവിയയുടെ കയ്യിലാക്കു ഒരു കാഞ്ഞപോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു കുട്ടിക്കാരല്ലാം ചേന്ന് അവൾക്കു ഒരു രോമക്കൂപ്പായും വാങ്ങിക്കൊടുപ്പാൻ തീച്ചുയാക്കി.

പക്ഷം അവർ അട്ടത്തുള്ള തുണിക്കെകളിലെല്ലാം അനേക
ഷിളിച്ചം അവിടെയാണോ കമ്പിളി വില്പനയുംണായിൽ
നാല്പ്. അതിനാൽ ശൈത്രനിവാരണത്തിനായി ഓ
രോത്തതയം ഓരോ നാഴിക മുരം ചെല്ലുന്നതുവരെ അവ
രവയുടെ കൂപ്പായം അവർക്കു മാറിമാറിക്കൊടുപ്പാണ് നി
ഡയിച്ച്. അട്ടത്തു നാഴികക്കല്ലിനരികെ എത്തുനാതു
വരെ ചുങ്കു കീടനു ഉറക്കു പാടിക്കൊണ്ടു ഒരാൾ
ശൈത്രം സഹിക്കും; പിന്നു മറ്റൊരാൾ അങ്ങിനെവ
ആം. ഇവിധം നേരംഫോക്കൊട്ടുടി അവർധാതുടൻം.
‘എകാദശിന്’എന്ന ഒരു പ്രധാനസ്ഥലത്തെത്തിയപ്പോൾ
പ്രഖ്യാവിയ അവിടെ ഇരഞ്ഞി. അവിടെ തന്നു സഹാ
യിക്കുവാൻ പ്രാണ്ടിയായി, ഉഭാരശീലയുംപരോപകാരരി
രയുമായ ഒരു സൗഖ്യജീവനും കേട്ട്, അവർ അവരെ ചെ
ന്നകാണുവാൻ തീര്ത്താക്കി. എന്നാൽ അവിടെ ഇരഞ്ഞി
യ ഉടനെ സമീപമുള്ള ഒരു ഭവാലക്ഷത്തിൽചേനു പ്രാ
ത്മന് വടക്കുകയാണ്’ അവർ ആദ്യമായി ചെയ്തു.
ദീർഘയാതു നിമിത്തം മുഖിഞ്ഞ അവളുടെ ഉട്ടപ്പം, ഓ
വവിശേഷത്തിൽ പ്രതിബിംബിച്ചിരുന്ന ശാഖയായ ദേ
ക്കിയും, അവിടെ കുടിയിൽനാവയുടെ ശുശ്രയെ ആകും
ം. പ്രാത്മനാലയത്തിൽനിന്നു പുറത്തിരഞ്ഞിയപ്പോൾ
തെ സൗം അട്ടത്തുചേനും, അവർ ആരാഞ്ഞനു അനേക
ഷിച്ച്. സപ്രവൃത്താന്തം മഴവൻ ധരിപ്പിച്ചിരുംശേം, ഉഭാ
രശീലയെന്ന പ്രവൃത്തയായ മിലിനി മദാമയുടെ ഭവനം

“അവിടെയാണെന്ന പ്രസ്തുതിയ അവരോടുപൊഴിയു. “അവിടേക്കംതു വഴി താൻ കാണിയുതരാം. എന്നാൽ നിങ്ങൾ കേട്ടുപെടുത്താളും ഉദാരഗീലധാനം” ആ സുന്ദരിയെ നുഠിക്കുന്നില്ലെന്നുണ്ട് അവർ ശ്രദ്ധി ചെന്തു. ഒപ്പുമായ ഒരു ഗുരുത്വാന്വേഷണിൽ ഒരു തീ അക്കണ്ണ പ്രവേശിയ്ക്കുപോഴാണ്, തന്നെ അതുവരെ അന്താനിയുണ്ടിരുന്ന സുന്ദരിയെന്ന മിലിനിരഭാവം ആണ് പ്രസ്തുതിയിൽ മനസ്സിലായതു.

മേരുന്തുകാലം മുഴവനും മിലിനിമദാമ പ്രസ്താവി
യാൽ തന്റെ അതിമീഡായി പാപ്പിച്ചു. എഴുത്തും
വായനയും ഒപ്പൻകുട്ടികൾക്കുന്നുകുടായ ഇതരവിഷയ
ങ്ങളിൽ അവർ അവക്കു അല്ലെങ്കിലും പ്രസ്താവിയ
അവിടെ വളരെ സുവസന്നതുമന്ത്രങ്ങളാട്ടുണ്ട്. പാതം
കുറഞ്ഞു. എക്കിലും, അതുനും ശൈത്യമുള്ള അക്കാല
കുറഞ്ഞു സെബൈരിയയിൽ അവിന്റുജോരും ദ്രോഗങ്ങൾ
അണ്ണഭൂമിച്ചുവരുന്ന തന്റെ മാതാപിതാക്കന്നാരെ ഒത്തു
അവാടി കൂട്ടിരി വാത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ശ്രദ്ധകാലത്തി
നും ആഗ്നഹർത്ഥത്താട്ടകുട്ടി അവൻ വീണ്ടും ധാരുധാരം
ഭേദിച്ചു. മാതൃനിഘ്നിശ്ചേഷം നന്നാ സ്നേഹിക്കുകയും തുരു
പ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മിലിനിമദാമയും മനു വിശ്വാസം
അവൻ ഏക എന്നും ചിഡാവരാധരമായ തന്ത്രാനീ. ചി
ഡികാലജോളിയിൽ അവങ്കെ നിങ്ങളുടെയും ഏഡാർത്തത്തെ
പ്രസ്താവിയ അതുനും ഉത്തജ്ജനത്തെയാടെ അണ്ണുറി
ക്കുക പതിവായിരുന്നു.

മനോഹരമായ വാമാനദിക്കിൽക്കുടിയായിരുന്ന പ്രസ്താവിയയുടെ പിന്നീടുള്ള യാത്ര. ശര്ത്ത്‌കിരണങ്ങൾ മാത്രം പ്രശ്നാഭിത്മായ പ്രക്രമിപിലാസം കേതിമതിയായ അരു കൗകയെ സർവ്വത്തുകളും ദൈവാലെ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരുക്കചേതന്റെതോട് ചുറ്റായികം ബന്ധിച്ചു. അവ ഒപ്പും പ്രത്യാശാഭരിതയായി യാത്രതുടന്ന്. രേവസരത്തിൽ ചിന്താമണായി തോണിയുടെ വകിൽ ഇരിക്കുന്നും അവൾ പ്രേതനു നദിയിൽ പാതിച്ചു. ഉടനെ തോണിക്കാർ അവളെ പിടിച്ചു കയററിയെങ്കിലും യാത്രാവസാനംവരെ അവർക്കു നന്നായും വസ്തു തോണിടത്തനു തോണിയിൽ ഇരിക്കുണ്ടെന്നുണ്ട്. കരയ്ക്കുറഞ്ഞിയ ഉടനെ അവർ ഇഴപ്പരയ്ക്കാനു ചെയ്തുണ്ടുവെണ്ടി ഒരു ദേവാലയത്തിൽ ചെന്നു. അവിടെ ഒരു കൗംഘംവുംകുടി ഉണ്ടായിരുന്നു. മട്ടക്കത്തി നീല്ലുംപുരായി പ്രാത്മിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കൗംഘുകളുടെ പ്രശാന്തവദനങ്ങൾ കാണുന്ന ഭക്തിപരവശയായിരുന്നീൻ. “മെഡവേ! എനിക്കും ഇതു ജന്മത്തിൽ ഇത്തരമൊരു ജീവിതം സാധിപ്പിക്കേണ്ടേ! നിന്നു ധ്യാനിച്ചു, നിന്നു മാറിൽ ശരണം പ്രാപിച്ചു”, പ്രശാന്തസുന്ദരമായ ജീവിതം നാലിക്കു മാറാക്കേണ്ടേ!” എന്ന അവർ മനസ്സാവച്ചിച്ചു. കുമുണി അവിടെ സന്നിഹിതരായ സുരീകൾ എല്ലാം പ്രാത്മന കഴിഞ്ഞു ചുഴിന്നോരുപോയി. പ്രസ്താവിയക്കുടു, തനിക്കെ വീമിയിൽ കടന്നുവെന്ന ജനങ്ങളുടെ പത്രംവാക്കുകൾ കേരംക്കുവാനു മലിനപ്പെട്ടു എല്ലാവാ

നും മടിച്ചുകൊണ്ടു് അവിടെ തങ്ങിനിനും. അജപ്പാറം ഒരു കന്ദാസ്സുവിനും വാതിലുടയ്ക്കുവാൻ കാലമാദേശനും അവശ്രൂഷാ റോമ്മുട്ടുട്ടത്തി. ആ കാലത്തു എക്കാക്കിനിഴായി വല്ല വഴിയുലത്തിലോ ഹോട്ടലിലോ കടന്നുവെല്ലു വാൻ മടിയുണ്ടാക്കുമെന്നും അന്നരാത്രി അവിടെ പാക്കാൻ അനവാദമുണ്ടാക്കുമെന്നും അവറം അവരോടപേക്ഷിച്ചു. ആ സുഖി അവശ്രൂഷാ മംഡലിപ്പയുടെ അരികെ കുട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. പ്രസ്തുാവിയയുടെ ഭഞ്ചീയ നിലക്കൊണ്ടു ചരിത്രം കേട്ടും അവക്കും അവളുടെ നേരെ അനന്തരാവൈത്താനീ. അവർ അന്ന അവശ്രൂഷാ തന്നെ കീടപ്പുശ്രീകരിക്കിയിൽ തന്നു കിടത്തി; മുത്തേല്ല, കുറേ ദിവസം അവിടെ താമസിപ്പിച്ചു യാത്രാക്കുമ്പീനും തീക്കാൻ അവശ്രൂഷാ നിഷ്ടുഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ലവിവസം കുട്ടിയിൽ അവിടെവെച്ചു കിട്ടമായ രോഗം ബാധിച്ചു് പ്രസ്തുാവിയ വളരെ ആപത്തി സ്ഥിതിയിലായി. എന്നാൽ ഉച്ചിപ്പുകാണ്ടും സാധിക്കുന്ന തുവരെ ദേവം തനിക്കു ആയുസ്സു നൽകുമെന്നും അതിനാൽ അന്തുകാലം സമീചിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അവരം ദുഃഖായി വിശ്രസിച്ചു്. വളരെ സാവധാനത്തിലായിരുന്നു വൈക്കിലും ആശിച്ചുപുകാരം തന്നു അവളുടെ രോഗം ദേഹായി. കുമ്പീനും തീക്കാനായി ശ്രീപൂജകാലം മുഴവും അവരംകു അവിട്ടതനും താമസിക്കുമ്പെടിവനും. ഒച്ചവിൽ കഴിയുന്ന സഹായം ചെയ്യാമെന്നോരും ഒരു വ്യാഹാരിയുടെ കുടെ ആ മംഡലിപ്പയുടെ എഴുന്നുകളോടു കൂടി അവരം യാത്രയാരംഭിച്ചു്. അങ്ങിനെ മോസ്തുവാപ്പുണ്ണ

തീലും പിന്നീട് തലസ്ഥാനനഗരീയിലും അവർം എത്തോളുന്ന്. തന്നെ അന്നഗമിച്ചിരുന്ന വ്യാപാരിയുടെ ഒരു ദിവസിലായിരുന്നു അവർം പാത്തത്ത്. എന്നാൽ ആ വ്യാപാരിക്കു കൂടുവടസംഖ്യമായി പേട്ടുന്ന വിദേശത്തെ കു പോകുണ്ടി വന്നതിനാൽ പ്രസ്താവിയും അവിടെ പരിചിതനാരില്ലാതായി. പതിനെട്ട് മാസം മുമ്പ് മാതാപിതാക്കന്നാരെ പീരിഞ്ഞു സെബീരിയയിൽ നിന്ന് യാത്രയാരംഭിച്ചു ആ ബാലിക നാനാവിധങ്ങളായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ അനുഭവിച്ചു ചെവിൽ ഉദ്ദിഷ്ടസ്ഥലത്തെ തനിച്ചുന്നു. വളരെക്കാലമായി ഉള്ള ദോഷം ഉറങ്കഡോഷം താൻ സൂരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സാർച്ചകുവത്തിയുടെ രാജ്യാനീയുടെ പരീസരങ്ങളിൽ ആകും നാഴികയോളം യാത്രചെയ്യു അവസാനം എത്തിച്ചേരുന്നവൈക്കിലും, പിരുമ്പോചനത്തിനായി അനവത്തിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗം യാതൊന്നാംതന്നെ അവർക്കു തെളിഞ്ഞു കാണ്ണാനാണോയി തനിലും. പ്രസ്താവിയ പലരേയും ചെന്ന കണ്ണ് സങ്കടം ദോധിപ്പിച്ചു; അവരിൽ അധികംപോതും അവളുടെ ഉള്ളം പ്രയോജനത്തുന്നുമാണെന്നും ഹരജികൊടുത്തിട്ടോ താണക്കേണ്ട പ്രാത്മിച്ചുട്ടിട്ടോ യാതൊരുഹലവുമില്ലെന്നും അഭിപ്രായപൂർണ്ണം. എങ്കിലും ചില സ്റ്റേഷജനങ്ങളുടെ ഉപദേശമനസ്തിച്ചും പ്രസ്താവിയ കരുതിയും ഒരു ഹരജിയുമായി രാജസ്ഥാനമന്ദിരത്തിന്റെ വാതില്ലെങ്കിൽ ചെന്ന നിന്നും; അതിലെ കടന്ന പോയവരെയെല്ലാം വിനീതയായി പ്രണാശംചെയ്യും അവക്കുല്ലാം ഹരജി കാണിച്ചും

കൊണ്ട് അവർ പലരെയും അനന്തരമിച്ചു. എന്നാൽ ആ തംത്രാം അവരെ സഹായിച്ചില്ല. ചിലർ അവരെ പരിഷയ്ക്കേണ്ട അട്ടിക്കററി. മറ്റ് ചിലർ അവർ ഒരു യാചകിയാണെന്ന് കരതി ദന്നാ രണ്ടാ കാര്യം എറി തന്നുകൊടുത്തു. ചിലർ അവളുടെ അപേക്ഷകൾ കേഴ്തിരിഞ്ഞു നോക്കിപ്പോലും ചെയ്യാതെ സശ്രദ്ധവും നടക്കാണ്ട്. ഖ്രിസ്തീനു പതിനഞ്ചു ദിവസങ്ങളായും ആ അനാധിവാലിക ആ നഗരത്തിൽ നട്ടംതിരിഞ്ഞുമെന്ന്.

അന്തേപ്പോഴും കുന്നീയജനത് മൃദുവൻ അനന്തം കൊള്ളിന “ഇന്ത്യൻ” മഹാത്മവകാലം വന്നേബന്ന്. ബന്ധുകൾ പരസ്പരസ്ന്നും സൗഖ്യമാക്കുകയും ശത്രുകൾ പോലും പുരുഷവൈരം വിന്ദുരിച്ചു സൗഹ്യാദ്ധ്യം തേടുകയും ചെയ്യുന്ന കാലമാണതു്. ഏകിലും പ്രേമഭിക്ഷയ്ക്കിരിയായ ആളിയ ആ യുവതിയും എഞ്ചിനീയർന്മാരും ഒരു പാതാവിനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവർ പ്രേമത്രാപിയായ ഇംഗ്ലീഷ് നെതൃത്വത്തിനു അഭ്യന്തരാവാഹിച്ചു, തന്റെ വ്യസനഭാരത്തെ ആ അക്ഷയചൈതന്യപ്രാപ്തിച്ചു. പെട്ടെന്ന അവർക്കു അസാധാരണമായ ആശ്രപാസ്വും ദെയ്തുവുമാണെന്നതായി അനഭവപ്പെട്ടു.

ചക്രവർത്തിയുടെ മാതാവായ മേരിരാജത്തിയുടെ കാലു ദിനിച്ചുക്കാണ് ഉള്ളിൽക്കാഞ്ഞും സാധിക്കുമെന്ന അവർ കരീവുകിട്ടി. പിന്നെ ദിവസംത്തന്നു അവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിൽ ചെന്ന കയറി. ആ സമയത്തു് അദ്ദേ

ഹം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
ഭാരു അവരു സാന്നക്കവം സ്പീക്കിച്ചു. പ്രസ്താവി
യയുടെ ഭയനീയ വരിതം അറിഞ്ഞെങ്കിൽ അ സാഖ്യപി, ഒ[ം]
തന്നാവു തിരിച്ചെത്തിയ ഉടനെ അവരു അദ്ദേഹത്തിനു
രികൈ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു കാരും ധരിപ്പിച്ചു. കാലതാ
മസക്കണ്ണു കാരും ദർശി അമുരാണുജുടെ സന്നാധിയിൽ
ചെന്ന പ്രസ്താവിയയപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചു. ഉദാരഗീ
ലയായ ആ രാജ്ഞി അന്ന വെവക്കേന്നും തന്നെ പ്ര
സ്ത്രീയയെ തന്റെ മുഖ്യാകെ കൊണ്ടുവെല്ലാമെന്ന്
അങ്ങളിച്ചെത്തുകയും ചെയ്തു. കാരും മട്ടാഡിവന്ന്
ഈ സദനാഷ്വാത്ത് പ്രസ്താവിയയേയും തന്റെ ഭാ
രുഡേയും അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. അവിചാരിതമായി
ഈ സൗകര്യം സാധിച്ചപ്പോൾ പ്രസ്താവിയ ആന
ദാന്തുകൾ പോഴിച്ചു. “ദൈവമേ! അങ്ങനെയെ ആന്തു
ജീവിച്ചതു” രൂമാവിലായിട്ടില്ല. ക്ഷീണവിശ്രാംസി
യായ എന്നിക്കെ മാപ്പുതരേണമേ! അവിട്ടതെ ഭയാന്തര
ഹത്തിനു എന്നു അർഹയാക്കേണമേ!” എന്ന അവർം
മനസ്സിലിന്തു പ്രാത്മിച്ചു. കാരും ദ്രിജുടെ ഭാരുയെ അ
വർം നമസ്കരിക്കുകയും അവരുടെ ഭേദാവുചെയ്തു സഹാ
യത്തിനു എല്ലാപ്പും വന്നും പരയുകയുംചെയ്തു.

കൊട്ടാരത്തിൽ ചെല്ലുന്നോരം ധരിക്കേണ്ട ഉട്ടപ്പിനെ
പുറി പ്രസ്താവിയ ആലോച്ചിച്ചിരുന്നതെയില്ല. പ്രിതാ
വിനെ രക്ഷിക്കേണ്ടെന്ന എക്കോദ്ദേശം മാത്രമായിരുന്നു

നു ആ പാവനഗാത്രിയുടെ സമുച്ചിതമായ ആളുപറമ്പരയും അലങ്കാരവും, രാജധാനിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുനാതിന്നുവായി കാരുദർശിയുടെ ഭാര്യ അവളുടെ വസ്ത്രം കൈകൊണ്ടു തലോടി അതിന്റെ മടക്കകൾ നിവർത്തി ശരിയാക്കി കൊടുത്തു. മഹതീയം റണ്ടവതിയും അതുപരമന്നൂളുമായ മേരിച്ചക്രവർത്തിനി പാരവഗ്നംകൊണ്ടുപണ്ട അവ വീരത്തണിയേ അനുകൂലവും സ്പീകരിച്ചു. അവൻ പ്രസ്താവിയയുടെ വൃത്താന്തങ്ങളിലൂം ക്ഷമയോടെ കേട്ട്, അവളുടെ പീതുകേതിയേയും തൃശ്ശൂലിയേയും പററി മഹാമന്നുവായ ആ രാജാണി തുലോം ദ്രാഹിക്കുകയും അവളുടെ കാരും ചക്രവർത്തിയോടുനാത്തിക്കാമെന്ന വാദാനം ചെയ്തുവെച്ചു. രണ്ടു നാം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അമ്മറാണിതന്നു അവക്കു ചക്രവർത്തിയുടെയും പട്ടം ഹിഷിയുടെയും അട്ടക്കലേക്കു കുട്ടിക്കൊണ്ടു ചൊന്താ. അവൻ പ്രസ്താവിയയോടു ദയാപൂരിപ്പിരുന്ന പെത്തമാറുകയും അവളുടെ പിതാവിന്റെ കരഠത്തെപ്പുറരി ഉടനെ പുനർവിവാരണവെച്ചും കല്പനകൊച്ചക്കാമെന്ന എല്ലാക്കുയും ചെയ്തു. കുടാതെ, അവൻക്കു സുവജീവിതം നയിക്കതെ കൂടുവും അവൻ സംഭാവനചെയ്തു. അതുവരെ അവക്കു അവഗണിച്ചിതന്നു പലതം അതിന്നാശം അവക്കു ആ ദരഖ്സ്തുവും സ്പീകരിക്കുവാനം മുക്കുക്കുന്നും പ്രശംസിക്കുവാനം തുടങ്ങി. എന്നാൽ പ്രസ്താവിയയാക്കുടെ ലേഡം പോലും ഗർബ്ബങ്കുടാതെ, സർവ്വതെയും സ്നേഹബുദ്ധിമാനങ്ങൾ സാദരം കൈകൊണ്ടു.

പിതാവിന്ന മാപ്പുകൊട്ടത്തുകൊണ്ടു കല്പനയായിട്ടുണ്ടോ, മറ്റ് വല്ല അപേക്ഷകളുണ്ടെങ്കിൽ അറിയിച്ചു കൊള്ളിണമെന്നോ ചക്രവർത്തി സപ്ലൈവസ്സംക്രക്കം പ്രസ്താവിയയും അരിവുകൊട്ടത്തു. തന്റെ പിതാവിനെപ്പാലെതന്നെ പലതരത്തിലുള്ള ഭിജങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു വരുന്നാവരും തന്നോടു അതിയായ വാദാസ്ഥാപനകാണിച്ചുവരുമായ ഉറുതടവുകാരോടും അപ്രകാരംതന്നെ ദയകാണിയും, അമൈതിയിൽ അതിൽ കവിതയെ രേഖരൂപം ഉണ്ടാകാനില്ലെന്ന അവരും ചക്രവർത്തിയെ അറിയിച്ചു. പ്രസ്താവിയയുടെ നീസപാത്മതയും നീഡ്യൂളങ്ങളുമായ മുതിജ്ഞയും കണ്ടും ചക്രവർത്തി ആയുള്ളപ്പെട്ടു. ആ അപേക്ഷയും അടോമും സപീകരിച്ചു.

തന്റെ ഉദ്ദേശം സാധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ തെ കന്ധാസ്തീയുടെ ജീവിതം കൈക്കൊണ്ടു ഇംഗ്രേസ്യാനംചെയ്തു പ്രശാന്തമായി ആയുഷ്മകാലശൈലം കഴിക്കണമെന്നായിരുന്നവല്ലോ പ്രസ്താവിയയുടെ മോഹം. പ്രിയപിതാവിന്റെ മോഹനത്തിനാനുപാമായ തെ ചരു അതായിരിക്കുമെന്നും അവരും വിശ്രസിച്ചു. കാനീനമായ രോഗത്തിൽപ്പെട്ട വലയുന്നോടു തനിക്കൊരു ആശ്രപാസനമാനമായിരുന്ന നീഴനികന്ധാമന്ത്തിലുകു അവളുടെ എറ്റവും തൽക്ക്ഷണം ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നീനാമതായി അവരും കീവ എന്ന പ്രസ്താവിയ പുണ്ണ്യമലം സന്ദർശിച്ചു, അവിടെ വെച്ചു കന്ധാസ്തീയമാം കൈക്കൊണ്ടു. ഒ

താപിതാക്കലാതടങ്ങ അറിവോ അനുമതിയോ ഇല്ലാതെ
വിനീതയായ ആ പുതി ഇപ്രകാരം ജീവിതാസ്ഥിംഗംവേ
ണ്ണു അത്ഭുതകരം തന്നെ. എന്നാൽ വിചത്രകാലത്തു
സ്പീകരിച്ചു മുതൽത്തെ സ്പാദാവികമായ ദുഃഖിയുംയാ
ടക്കടി അനുഭൂിച്ചു അവളുടെ മന്ദാധനത്തെ അപാലപ്പി
ക്കന്നാൽ അന്നാധനമായിരിക്കും. ഒരു കന്ധാലുമീയുടെ വേ
ഷം ധരിച്ചുകൊണ്ട് അവൾ അവിടെനിന്ന് നിഴനിയി
ലേക്കേപോയി. ബന്ധനത്തിൽനിന്ന് വിരുക്തരായി മ
ഞ്ഞെന്ന മാതാപിതാക്കലാരെ അവിടെവെച്ചു കാണാ
മെന്ന അവൾ നിശ്ചയിച്ചുതന്നു. കന്ധാമംത്തിൽ എ
ത്തീയ ഉടനെ തന്റെ അമ്മയുടുമാതടങ്ങ വല്ല വിവരവു
മണ്ണോടൊപ്പം എന്നായിരുന്ന അവളുടെ ആളുക്കുത്തെ അനേപാശ
ണം “ഉച്ചു! വളരെ നല്ല വത്തമാനമുണ്ട്”; എൻ്റെ അര
യിൽവരു” എന്നപറഞ്ഞു മാധ്യമിലൂ പ്രസ്തുാവിയെ ത
ന്റെ അരയിൽ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടേപോയി. അവൾ മുറി
യിൽക്കടന്നു. അതാ, അവിടെ അവളുടെ അമ്മയും അന്നു
നം ഇരിക്കുന്നു! നിരവധി ഫോറേഡം അന്തഭവിച്ചു താഴ
പംക്ക സ്പാതന്ത്ര്യം നേടിത്തന്ന വീരസന്നാനത്തെ കണ്ണം
മാത്രയിൽഅവരുടെ നയനങ്ങൾം ബാജ്ജുവുരിതമായി. അ
വർ അവളെ നമ്പൂരിച്ചു. എന്നാൽ വിനയാവന്നാരുയായ
പ്രസ്തുാവിയ അവരെ തണ്ടരു അവരുടെ കാല്പന്തു വീ
ണു. “നീങ്ങൾ എന്നാണു” കാണിക്കുന്നതും! എന്നു
എന്നിനായ്ക്കുണ്ടോ നമ്പൂരിക്കുന്നതും? അപാരമായ

പ്രേമം നമ്മിൽ വഹിച്ചു സദ്ധർപ്പരനെ വണിക്കുക” എന്ന പഠനത്തു് സപ്ലൈനേറും അരു കൗക തൊഴിക്കേണ്ട യോന്തനിഷ്ടങ്ങളാണിനെ. രഹിച്ച ഡോക്ടർ അവരെല്ലാം അവിടെ നോയിക്കണിച്ചു. അതിനുശേഷം അരു അതുപുതിയുടെ അഭിലാഷമനുസരിച്ചു അവരെ അരു കൗകാമംത്തിൽ വിച്ചു അനുഭവ്യം അനുസ്ഥാനം സപ്രദയത്തിലേക്കു കടന്നു.

ഡെവറത്തിനും മനസ്സിനും താങ്ങാൻ കഴിയുന്നതിൽ കവിതയും ഒന്നുണ്ടെങ്കിലും അനാഭിക്കുകയാൽ പ്രസ്താവിയ യുടെ ശരീരസൂഖ്യം തീരെ നശിച്ചിരിക്കുന്നു. അവളുടെ പ്രശ്നങ്ങളുടെ മുഖ്യം മുസന്നസ്വല്പിതമായ ഉദ്ദീഷ്ടവും അരു കൗകാമംസങ്കൂക്കാക്കു ദീർഘകാലം കാണവാൻ സാധിച്ചില്ല. അധികം താമസിയാതെ അവൾ രോഗശ്രദ്ധയിൽ പതിച്ചു. ഒരു ദിവസം പെട്ടുന്നു് അവളുടെ രോഗം വല്ലീച്ചു. അനു കാലത്തു് അവർ ഒരു വാലയത്തിൽ ഫോട്ടി ഇന്ത്യപ്രഭജനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ വെക്കന്നേരമാക്കുമ്പോഴേക്കും കൂടിണു് അതികുമിച്ചു. രാത്രി വളരെ നേരനേതാളം ഭേദിപരമായ പാരായനാം കേട്ടുകൊണ്ടാണ് ഇന്ത്യപ്രഭജനാം, ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടാണ് അവർ സ്വപ്നമായിക്കീടുണ്ടു്. അഹായസ്തുചക്രമായ ചിന്മാരം ധാരതാനും കാണായ്ക്കും കൗകാമംവാസികൾ ചുപ്പാവത്തം ശ്രദ്ധയിൽത്തെടു. എന്നാൽ പ്രഭാതമായപ്പോൾ, ശാന്തിസ്തുചക്രമായ മുഖത്താട്ടകുടി ധ്യാനനിധിയിൽ കിടക്കുന്നവിം അരു വീരയുവതി അനുമനിപ്പിക്കിയിൽ

ലക്ഷിച്ചതായിട്ടാണ് അവർ കണ്ടു്. പിറുഭക്തിയാലും
വീരനിർണ്ണാലും തൃശ്യാരതയാലും അലങ്കൃതമായ ആ
ജുവഞ്ചേതന്മാം സമ്പ്രസാക്ഷാത്കാരമായ ദിവ്യചൈതന്യം
സ്വന്നം ചെയ്യാൻ പ്രാപിച്ചു.

*

*

*

*

“കണ്ണീരുകൊണ്ടു നന്ദിച്ചിട്ടാണോ” ഭരി പുണ്ണിരി
പുക്കളെ വികസിപ്പിക്കുന്നതു്.” (ബാഗർ)
